

**Kyrkomötet
Kyrkostyrelsens skrivelse 2026:3**

Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden

Kyrkostyrelsen överlämnar denna skrivelse till kyrkomötet.

Uppsala den 10 juni 2026

Martin Modéus

Camilla Asp

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redogör kyrkostyrelsen för sin behandling av kyrkomötesärenden fram till halvårsskiftet 2026. Vidare lämnas information om ärenden som inte är åter-rapportering av direkta uppdrag från kyrkomötet.

Innehåll

1 Förslag till kyrkomötesbeslut.....	3
2 Behandlingen av kyrkomötesärenden.....	3
2.1 Skrivelser från kyrkomötet 2025.....	4
2.2 Skrivelser från kyrkomötet 2024.....	11
2.3 Skrivelser från kyrkomötet 2023.....	14
2.4 Skrivelser från kyrkomötet 2022.....	17
2.5 Skrivelser från kyrkomötet 2021.....	19
2.6 Skrivelser från kyrkomötet 2019.....	19
2.7 Skrivelser från kyrkomötet 2017.....	20
2.8 Skrivelser från kyrkomötet 2016.....	21
3 Övrig rapportering	23
3.1 Arbetet utifrån åtagandena till det samiska folket.....	23
3.2 Halvtidsuppföljning av Färdplan för samverkan och digitalisering.....	27
3.3 Kyrkostyrelsens tillsyn över förvaltningen av prästlönetillgångar	31
Bilaga 1 Församlingsråden i praktiken 2025.....	32
Bilaga 2 Nulägesrapport för psalmboksarbetet	51
Bilaga 3 Tillsynsrapport prästlönetillgångar 2025.....	53
Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll.....	87

1 Förslag till kyrkomötesbeslut

KsSkr 2026:3

Kyrkomötet beslutar att med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden till handlingarna.

2 Behandlingen av kyrkomötesärenden

Kyrkostyrelsen lämnar i det följande en redogörelse för sin behandling av kyrkomötesärenden. Alla fortfarande öppna ärenden samt ärenden som avslutats till 30 juni 2026 redovisas. Detta är ett uttryck för kyrkostyrelsens övergripande ansvar för verksamheten på Svenska kyrkans nationella nivå och avser att skapa en samlad överblick.

För varje ärende redovisas kyrkomötets uppdrag i sammanfattning, vad som skett eller planerats i ärendets handläggning och om skrivelsen fortfarande är under behandling eller avslutats sedan föregående redogörelse lämnades.

Följande är vägledande för när en skrivelse anges som slutbehandlad eller inte. En skrivelse är i första hand slutbehandlad när resultatet av vad kyrkomötet begärt finns och i förekommande fall lagts fram för kyrkomötet. Exempel på detta är när kyrkomötet begär att kyrkostyrelsen ska återkomma med ett utarbetat förslag i någon fråga. Skrivelsen är slutbehandlad när kyrkostyrelsens förslag läggs fram för kyrkomötet.

Kyrkostyrelsen betraktar även en skrivelse som slutbehandlad när det uppdrag kyrkomötet gett är omhändertaget i ett sammanhang som i sin tur har i uppdrag att göra en redovisning. Ett exempel är när kyrkomötet begär att kyrkostyrelsen ska tillsätta en utredning i en viss fråga. Skrivelsen anses slutbehandlad i och med att utredningen tillsatts. Kyrkomötet kommer då i en framtid att få ta del av utredningens betänkande samt av eventuella förslag från kyrkostyrelsen med anledning av den.

Skrivelser där kyrkomötet informerar kyrkostyrelsen om ett uttalande eller uppmanar kyrkostyrelsen att beakta vad utskottet anfört innebär inte något uttalat uppdrag. Därför är de i regel avslutade när kyrkostyrelsen tagit del av kyrkomötets synpunkter och fört dem vidare till ansvarig verksamhet inom den nationella nivån. En sådan skrivelse kan ändå återspeglas i den årliga redogörelsen eller andra skrivelser till kyrkomötet.

Skrivelser med beslut om ändringar i kyrkoordningen eller andra av kyrkomötet utfärdade bestämmelser är slutbehandlade när bestämmelserna har publicerats på webben. Eventuell annan verkställighet som är en följd av de utfärdade bestämmelserna redovisas på annat sätt.

När det gäller tillkommande uppdrag som ska genomföras inom befintlig ram måste kyrkostyrelsen anses ha frihet att själv prioritera bland uppdragen.

Några uppdrag har senarelagts med hänvisning till nödvändiga omprioriteringar i planerad verksamhet.

2.1 Skrivelser från kyrkomötet 2025

Kyrkomötets skrivelse 2025:1 med ekonomiutskottets betänkande 2025:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2024 (KS 2025-1887)

Kyrkomötet beslutade 18 november 2025 i enlighet med ekonomiutskottets betänkande E 2025:2 *dels* att fastställa årsredovisningens resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2024, *dels* att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2024.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2025:2 med ekonomiutskottets betänkande 2025:3 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden (KS 2025-1888)

Kyrkomötet beslutade 18 november 2025 i enlighet med ekonomiutskottets betänkande E 2025:3 *dels* att med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden till handlingarna, *dels* att uppdra till kyrkostyrelsen att uppta till förnyad behandling och att verkställa kyrkomötets beslut avseende kyrkomötets skrivelse KmSkr 2022:3 med tillsyns- och uppdragskottets betänkande 2022:4 Obehörigförklaring av biskop.

I fråga om kyrkostyrelsens redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden är skrivelsen lagd till handlingarna.

Uppdraget avseende tillsyns- och uppdragskottets betänkande 2022:4 Obehörigförklaring av biskop bereds initialt inom kyrkokansliet, senare i processen behöver någon extern resurs utnyttjas. Eftersom ärendet redan varit föremål för en beredning som resulterade i ett förslag som inte vann gehör hos remissinstanserna finns det en del avgörande vägval att göra inledningsvis. I dessa vägval behöver biskopsmötet involveras. Efter den initiala processen med att ta ut en riktning för kommande förslag kommer en promemoria med förslag till kyrkoordningsändringar att skrivas fram. Promemorian remitteras till de nationella nämnderna, stiftet och ett lämpligt urval av församlingar och pastorat. Beroende på vilka förslag promemorian innehåller kan det också övervägas att remittera den till de teologiska fakulteterna vid universiteten i Uppsala och Lund. Slutrapporteras till kyrkomötet senast 2028.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2025:3 med ekumenikutskottets betänkande 2025:3 Svenska kyrkan, Israel och Palestina (KS 2025-1889)

Kyrkomötet beslutade 18 november 2025 i enlighet med ekumenikutskottets betänkande Eu 2025:3 att bifalla motion 2025:123 punkt 1, av Ann-Charlotte Miller m.fl., att bekräfta Svenska kyrkans långvariga hållning att på folkrättens grund bedöma situationen i Palestina/Israel. Kyrkomötet beslutade också med anledning av motion 2025:123 punkt 2 att uttala sitt stöd för kyrkoledarna i Jerusalem att fortsätta arbeta för fred, rättvisa och försoning i en svår tid av grova upprepade folkrättsbrott och förföljelse.

Kyrkostyrelsen har tagit emot kyrkomötets uttalanden. Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad

**Kyrkomötets skrivelse 2025:4 med
ekumenikutskottets betänkande 2025:8 Utlandskyrkans organisation
(KS 2025-1890)**

KsSkr 2026:3

Kyrkomötet beslutade 18 november 2025 i enlighet med ekumenikutskottets betänkande Eu 2025:8 att bifalla motion 2025:85 av Åke Marcusson m.fl., att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda hur utlandskyrkan, som en angelägenhet för hela Svenska kyrkan, kan erhålla en sammanhållen främjande- och tillsynsuppgift.

Kyrkostyrelsen beslutar om en utredning med en extern utredare, som generalsekreteraren utser. Kyrkokansliet tillhandahåller utredaren kyrkojuridisk och annan sakkunskap. Inom ramen för utredningen görs dels en genomlysning och analys av frågans tidigare behandling och de förslag som tidigare varit föremål för utredning i olika skeden, dels skrivs fram en promemoria med förslag till kyrkoordningsändringar med utgångspunkt i ovannämnda analys och med hänsyn tagen till bland annat de förändringar som skett inom utlandskyrkan sedan de tidigare förslagen samt med beaktande av olika erfarenheter med nuvarande organisation.

Kyrkostyrelsen har under vintern 2026 beslutat om utredningsdirektiv enligt vilka ett betänkande ska överlämnas till kyrkostyrelsen under hösten 2026. När betänkandet överlämnats kommer det att remitteras till de nationella nämnderna, stiftens församlingar inom utlandskyrkan samt ett urval av församlingar och pastorat i Sverige. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:5 med
förvaltareutskottets betänkande 2025:1 Hållbarhet i Svenska
kyrkans skogsbruk
(KS 2025-1891)**

Kyrkomötet beslutade 18 november 2025 i enlighet med förvaltareutskottets förslag i betänkande F 2025:1, att anta utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen, vilket innebär bifall till kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen, med undantag för andra meningen i 46 kap. 3 § som ska kvarstå oförändrad.

Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2025:2) har utfärdats och trädde i kraft 1 januari 2026.

Skrivelsen är slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:6 med
förvaltareutskottets betänkande 2025:6 Säkra återväxt av gamla
träd
(KS 2025-1892)**

Kyrkomötet beslutade 18 november 2025 i enlighet med förvaltareutskottets betänkande F 2025:6 att med anledning av motion 2025:126 av Anders Skogberg m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att fortsatt aktivt arbeta med det uppmärksammade behovet att säkra uttag av kulturvirke till Svenska kyrkans byggnader.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet i samråd med de stiftsvisa egendomsförvaltarna. Start 2027, återrapportering 2028. Slutrapporteras till kyrkomötet 2028.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:7 med
samhälls- och kulturutskottets betänkande 2025:3 Närvaro och andlig
vård på SiS-institutioner och ungdomsfängelser
(KS 2025-1893)**

Kyrkomötet beslutade 18 november 2025 i enlighet med samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2025:3 att bifalla motion 2025:81 av Mona Olsson och Lisa Wallenstein, att uppdra till kyrkostyrelsen *dels* att uttala sig med anledning av regeringens utredning ”om frihetsberövande påföljder för unga”, *dels* att utveckla institutionssjälavården till att omfatta även barn.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Kyrkokansliet följer den fortsatta beredningen av lagförslagen och ett uttalande har gjorts under april månad 2026. Mot bakgrund av den redan befintliga institutionssjälavården för barn som är frihetsberövade, identifieras ytterligare behov av fortbildning och resursförstärkning. Beredningen sker i samverkan med Sveriges kristna råd och med interreligiösa kontakter.

Ärendet påbörjas under 2026 och beräknas vara färdigt våren 2028. Tidsplanen kan komma att justeras utifrån när propositionen läggs fram. Slutrapporteras till kyrkomötet 2028.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:8 med
samhälls- och kulturutskottets betänkande 2025:9 Andlig fördjupning
på kriminalvårdsanstalter
(KS 2025-1894)**

Kyrkomötet beslutade 18 november 2025 i enlighet med samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2025:9 att bifalla motion 2025:66 av Britt Björneke och Margaretha Herthelius, att uppdra till kyrkostyrelsen att föra en dialog med regeringen och Kriminalvården om att återuppta klosterverksamheten i form av retreatar på vissa kriminalvårdsanstalter eller anordna annan liknande verksamhet med andlig fördjupning för intagna.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Samtal ska föras gällande nuvarande förutsättning och värdet av retreatverksamhet utifrån rådande behov med regeringen och Kriminalvården. Beredningen sker i samråd med Sveriges kristna råd och interreligiösa företrädare.

Ärendet har påbörjats under 2026 och beräknas vara färdigt hösten 2026. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:9 med
gudstjänstutskottets betänkande 2025:1 Dop av konfirmand före
myndighetsåldern
(KS 2025-1895)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med gudstjänstutskottets betänkande G 2025:1 att med anledning av motion 2025:1 av Sören Olsson uppdra till kyrkostyrelsen *dels* att undersöka möjligheterna till och konsekvenserna av dop av minderåriga över 12 år med endast en eller ingen vårdnadshavares samtycke, *dels* att arbeta för att kyrkans praxis ska stå i överensstämmelse med barnkonventionen.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Beredningen sker i två steg där första steget innebär att kartlägga nu gällande lagstiftning, kyrkoordningsreglering med förarbeten, andra av kyrkan antagna dokument, biskopsbrev och tidigare genomförda utredningar. Utöver detta kommer också redovisas hur de övriga kyrkofamiljer inom Sveriges

kristna råd och de nordiska folkkyrkorna hanterar frågan. Efter steg ett återkommer ärendet till kyrkostyrelsen för vägvalsdiskussion inför steg två som kan innebära justeringar av nuvarande reglering och ordning. Ärendet är av sådan art att samråd med biskopsmötet ska ske utifrån kyrkoordningens reglering om teologiska frågor av större vikt. Ärendets art påkallar pastoral lyhördhet i beredning och eventuellt justerad praxis.

Ärendet har påbörjats under 2026 och beroende av vägval i steg två är ärendets omfattning svårbedömt. Slutrapporteras till kyrkomötet 2028.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:10 med
organisationsutskottets betänkande 2025:1 Ökad stiftssamverkan
(KS 2025-1896)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med organisationsutskottets betänkande O 2025:1 att anta utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2025:3) har utfärdats och trädde i kraft 1 januari 2026

Skrivelsen är slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:11 med
organisationsutskottets betänkande 2025:2 Kyrkomötets arbetsformer
(KS 2025-1897)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med organisationsutskottets betänkande O 2025:2 *dels* att anta presidiets förslag till ändringar i kyrkoordningen, *dels* att anta utskottets förslag till arbetsordning för kyrkomötet.

Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2025:4) har utfärdats och trädde i kraft 1 januari 2026.

Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2025:5) har utfärdats och trädde i kraft 1 januari 2026.

Skrivelsen är slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:12 med
organisationsutskottets betänkande 2025:3 Begravningsfrågor
(KS 2025-1898)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 att bifalla motion 2025:64 av Sten Janson m.fl., att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram ett underlag för en förändring av lagstiftningen så att intäkterna från återvunna metaller i krematorierna används som del av begravningsavgiften för att hålla denna nere.

Uppdraget, som innebär framtagande av ett underlag för en förändring av lagstiftning, bereds inom kyrkokansliet. Uppdraget är komplext och hänsyn behöver tas till flera olika aspekter.

Ett underlag arbetas fram på kyrkokansliet under 2026 och 2027. Slutrapporteras till kyrkomötet senast 2028.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2025:13 med organisationsutskottets betänkande 2025:9 Några frågor rörande icke-territoriella församlingar (KS 2025-1899)

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med organisationsutskottets betänkande O 2025:9 att bifalla motion 2025:42 av Birger Wernersson, att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att upptagningsområdet för Kungliga Karlskrona Amiralitetsförsamling omfattar hela Blekinge.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. En promemoria med förslag till ändring i kyrkoordningen skrivs fram under 2026 för att därefter remitteras till de nationella nämnderna, stift och berörda församlingar. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2025:14 med tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2025:1 Beslutsförhet i domkapitlet i vissa fall (KS 2025-1900)

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2025:1 att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2025:6) har utfärdats och trädde i kraft 1 januari 2026.

Skrivelsen är slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2025:15 med tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2025:2 Ersättare för biskopen (KS 2025-1901)

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2025:2 att anta utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2025:7) har utfärdats och trädde i kraft 1 januari 2026.

Skrivelsen är slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2025:16 med tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2025:11 Krav på öppenhet för vigsel av alla par vid tillsättning av prästtjänst (KS 2025-1902)

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2025:11 att bifalla motion 2025:113 av Jesper Eneroth, att uppdra till kyrkostyrelsen *dels* att ta fram riktlinjer som ger pastorat och församlingar möjlighet att vid tillsättning av prästtjänster efterfråga kandidatens inställning till att viga alla par enligt Svenska kyrkans ordning, *dels* att i dessa riktlinjer klargöra att beredskap att viga samkönade par ska kunna ses som en förutsättning för att inneha en prästtjänst.

Ärendet har beretts inom kyrkokansliet, i samverkan med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation. Riktlinjer och vägledning har arbetats fram utifrån rekommendationer i redan genomförd utredning av extern advokatbyrå för den församling eller det

pastorat som önskar ställa upp som krav att präst viger par av samma kön vid anställning. Kyrkostyrelsen beslutade att fastställa riktlinjerna i juni 2026.

KsSkr 2026:3

Skrivelsen är slutbehandlad

**Kyrkomötets skrivelse 2025:17 med
tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2025:14
Verksamhetsberättelse 2024 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för
biskopar
(KS 2025-1903)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2025:14 att lägga verksamhetsberättelse 2024 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar till handlingarna.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:18 med
tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2025:5
Verksamhetsberättelse 2024 för Svenska kyrkans överklagandenämnd
(KS 2025-1904)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2025:15 att lägga verksamhetsberättelse 2024 för Svenska kyrkans överklagandenämnd till handlingarna.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:19 med
gudstjänstutskottets betänkande 2025:2 Lekfolk och gudstjänstliv och
kyrkolivsutskottets betänkande 2025:2 Prästutbildningen
(KS 2025-1905)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med kyrkolivsutskottets betänkande KI 2025:2 att bifalla motion 2025:38 av Anders Lundberg, att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten för en alternativ utbildningsväg till präst i Svenska kyrkan.

Kyrkomötet beslutade vidare i enlighet med gudstjänstutskottets betänkande G 2025:2 *dels* att med anledning av motion 2025:49 punkt 1, av Anders Brunnstedt m.fl., uppdra till kyrkostyrelsen att utreda alternativa utbildningsvägar till präst i Svenska kyrkan, *dels* att bifalla motion 2025:90 av Lisa Gerenmark m.fl., att uppdra till kyrkostyrelsen att se över hur utbildningen för blivande präster kan bidra till bättre och tydligare förståelse för den teologi som ligger till grund för Svenska kyrkans bejakande av samkönade äktenskap och den nu gällande vigselordningen.

I fråga om första och andra beslutet adderas ärendet till pågående beredning i kyrkokansliet av återstående frågor att behandla från prästutbildningsberedningens (PUB) slutrapport. Kyrkostyrelsen beslutade 14 november 2025 att en framarbetad remisspromemoria avseende förslag till kyrkoordningsändringar inte skickas ut i avvaktan på utredning om alternativa utbildningsvägar till präst. Den utvidgade frågeställningen ska ges utredningsdirektiv. Utredningen genomförs av en extern utredare.

Under 2026 bereds utredningsdirektiv, och anknutna frågor i ärendet, inom kansliet i dialog med biskopsmötet. Kyrkostyrelsen beslutar om direktiv och genomförande av utredning. Utredningen beräknas pågå ett år och betänkande lämnas till kyrkostyrelsen hösten 2027. Slutrapporteras till kyrkomötet 2029.

I fråga om tredje beslutet har ärendet beretts inom kyrkokansliet i syfte att förtydliga vikten av frågans bearbetning i kursplan för prästutbildningen och undervisningens innehåll under det pastoralteologiska slutåret.

En vetenskaplig artikel som analyserar Svenska kyrkans äktenskapsteologi i ljuset av frågan om samkönade äktenskap har författats och använts i undervisningen under våren 2026. Inför läsåret 2026/2027 kommer också kursplanen för kunskapsområdet *Teologi och samhälle* i prästprogrammet att revideras för att förtydliga undervisningens innehåll och kursmål vad gäller kunskap om och förståelse för Svenska kyrkans syn på relationer, samlevnad och äktenskap. Uppdraget rapporteras i denna del som slutbehandlat.

Skrivelsen är delvis slutbehandlad, den återstående delen avser motionerna 2025:38 och 2025:49 punkt 1.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:20 med
organisationsutskottets betänkande 2025:13 Verksamhetsberättelse
2024 för Svenska kyrkans valprovsningsnämnd
(KS 2025-1906)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med organisationsutskottets betänkande O 2025:13 att lägga verksamhetsberättelse 2024 för Svenska kyrkans valprovsningsnämnd till handlingarna.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:21 med
organisationsutskottets betänkande 2025:14 Verksamhetsberättelse
2024 för Svenska kyrkans arvodesnämnd
(KS 2025-1907)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med organisationsutskottets betänkande O 2025:14 att lägga verksamhetsberättelse 2024 för Svenska kyrkans arvodesnämnd till handlingarna.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2025:22 med
ekonomiutskottets betänkande 2025:1 Verksamhet och ekonomi för
Svenska kyrkans nationella nivå 2026–2028
(KS 2025-1908, KS 2025-0089)**

Kyrkomötet beslutade 19 november 2025 i enlighet med ekonomiutskottets betänkande E 2025:1 att

1. fastställa inriktning för verksamheten på den nationella nivån,
2. fastställa nettokostnadsram för 2026 till 1 285 miljoner kronor,
3. medge nettoplaneringsram för 2027 till 1 233 miljoner kronor
4. medge nettoplaneringsram för 2028 till 1 196 miljoner kronor,
5. medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan,
6. bifalla motion 2025:72, punkt 1 av Nils Gårder, att uppdra till kyrkostyrelsen att före avgörande beslut i Medlemsutvecklingsprojektet återkomma till kyrkomötet med en närmare redogörelse för förslaget till systemstöd och administrativ hantering liksom med en bedömning av kortsiktiga och långsiktiga kostnader för nationell nivå och för deltagande stift och församlingar.

Kyrkostyrelsens budget för 2026 har beslutats i enlighet med kyrkomötets beslut, i fråga om första till femte beslutet är skrivelsen lagd till handlingarna.

I fråga om sjätte beslutet bereds ärendet inom kyrkokansliet. I enlighet med tidigare beslut av kyrkostyrelsen genomförs analyser under 2026 för förslag på vägval vidare under 2027. Ärendet bereds som en del av arbetet med färdplan för samverkan och digitaliserings målområde 8. Ärendet bereds under 2026 genom att fördjupa analyser gällande behov hos församlingarnas anställda samt gällande informations-säkerhet och beräknas vara färdigt våren 2027. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är delvis slutbehandlad, den återstående delen avser medlemsutvecklingsprojektet.

2.2 Skrivelser från kyrkomötet 2024

Kyrkomötets skrivelse 2024:6 med kyrkolivsutskottets betänkande 2024:4 Svenska kyrkan och hbtq-frågor (KS 2024-2398)

Kyrkomötet beslutade 19 november 2024 i enlighet med kyrkolivsutskottets betänkande Kl 2024:4 att med anledning av motion 2024:17, punkt 2, av Linda Sjöo och Ann-Charlotte Miller uppdra åt kyrkostyrelsen att teologiskt fortsätta bearbeta paraplybegreppet hbtqia+ samt göra en teologisk bearbetning av polyamori.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet med externa experter och i samspel med Svenska kyrkans teologiska kommitté. Först tas en översikt av befintligt kunskapsläge fram. Sedan arbetas fram förslag på ytterligare teologisk kunskapsbearbetning inom områdena. Översikten har genomförts under första halvåret 2026 som grund för fortsatt beredning. Slutrapporteras till kyrkomötet tidigast 2028.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2024:7 med kyrkolivsutskottets betänkande 2024:5 Brudöverlämning vid vigsel (KS 2024-2389)

Kyrkomötet beslutade 19 november 2024 i enlighet med kyrkolivsutskottets betänkande Kl 2024:5 att med anledning av motion 2024:24 av Sara Waldenfors och Jesper Eneroth ge kyrkostyrelsen i uppdrag att ta fram ett material som ger fördjupad kunskap om vigseltraditioner till stöd i vigelsamtal.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. I beredningen har ett beskrivande och analyserande material tagits fram och behandlats av sakkunniga i ett webinarium i mars 2026. Under hösten 2026 ska ett underlag behandlas av kyrkostyrelsen för avgörande om det ska anses vara tillräckligt fördjupande och hur det ska spridas. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2024:8 med gudstjänstutskottets betänkande 2024:4 En liten bok om Den stora Boken (KS 2024-23)

Kyrkomötet beslutade 20 november 2024 i enlighet med gudstjänstutskottets betänkande G 2024:4 att med anledning av motion 2024:18 av Berth Löndahl m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att på lämpligt sätt uppmärksamma 500-årsjubileet av den första svenska översättningen av Nya testamentet.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet och samverkan sker med Svenska bibelsällskapet och Stockholms domkyrkoförsamling. I augusti 2026 uppmärksammas jubiléet

nationellt i Storkyrkan i Stockholm med föredrag, teaterföreställning och högtids-gudstjänst. Material och vägledning tas fram för att distribueras till församlingar och pastorat för att bidra till möjligheten att lokalt uppmärksamma att Nya testamentet funnits på svenska i 500 år. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2024:9 med
gudstjänstutskottets betänkande 2024:5 Franciskusjubileum 2026
(KS 2024-2395)**

Kyrkomötet beslutade 20 november 2024 att bifalla motion 2024:44 punkt 2 av Johan Linnman och Peter Weiderud, att uppdra åt kyrkostyrelsen att uppmuntra till lokala firanden av den heliga Franciskus samt att samordna spridning av information om de firanden av jubileet som kan komma att ske lokalt på många olika håll i Sverige, så att samordningsvinster kan ske.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. I samband med för uppdraget relevanta händelser under 2026 sprids kunskap och uppmuntran för lokalt engagemang. Jubileet har ett tydligt ekumeniskt perspektiv och skapar möjlighet att visa på kyrkans engagemang för skapelsen. Ärendet har beretts under 2025 och genomförs under 2026 i samband med församlings- och stiftsevenemang. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2024:12 med
samhälls- och kulturutskottets betänkande 2024:3 Nationell strategi för
samarbete inom folkbildning
(KS 2024-2400)**

Kyrkomötet beslutade 20 november 2024 att bifalla motion 2024:5 av Birgitta Axelsson Edström m.fl., att uppdra åt kyrkostyrelsen att utforma en nationell strategi med syftet att stärka samverkan mellan Svenska kyrkan och Sensus. Uppdraget innebär att tillsammans med Sensus arbeta fram en strategi för den nationella nivån som kan stärka samverkan lokalt, regionalt och nationellt. Strategin beslutas av kyrkostyrelsen.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. En beskrivning av nuläge och önskvärt läge tas nu fram. Denna översikt ligger till grund för utformningen av en strategi för att möjliggöra den önskade förflyttningen mot stärkt samverkan. Arbetet bedrivs i nära samråd med tre referensgrupper med företrädare för församlingar, stift och Sensus. Information om församlingarnas bild inhämtas också via Kyrkbussen. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2024:13 med
samhälls- och kulturutskottets betänkande 2024:10 Kulturutredning
(KS 2024-2401, KS 2025-1702)**

Kyrkomötet beslutade 20 november 2024 att bifalla motion 2024:46 av Sven Milltoft, m.fl., att uppdra åt kyrkostyrelsen att tillsätta en utredning som inventerar, analyserar och drar slutsatser av Svenska kyrkans roll och betydelse som kulturaktör och kulturarrangör i det offentliga rummet, utifrån kyrkans egna och unika bidrag till kulturlivet. Utredningen ska vidare ge förslag på en kulturteologi och åtgärder för att trygga och säkerställa framtida resursbehov och kompetensförsörjning.

Kyrkostyrelsen antog direktiv för en kulturutredning i februari 2026, enligt vilka ett betänkande ska överlämnas till kyrkostyrelsen hösten 2027. Därefter har generalsekreteraren utsett extern utredare och referensgrupp. Utredningen kommer att genomgå

gångse rutiner för remissförfarande och behandlas vidare av kyrkostyrelsen. Som en följd av kulturutredningen kvarstår de av kyrkostyrelsen beslutade plattformarna för kultur respektive musik under utredningstiden. Slutrapporteras till kyrkomötet tidigast 2028.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2024:15 med
ekumenikutskottets betänkande 2024:7 Förverkliga religionsfrihet i ett
mångreligiöst samhälle
(KS 2024-2396)**

Kyrkomötet beslutade 20 november 2024 i enlighet med ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:7 att bifalla motion 2024:51 av Peter Weiderud och Klas Corbelius, att uppdra åt kyrkostyrelsen att *dels* stärka det nationella arbetet för religionsfrihet, bland annat genom folkbildning och opinionsbildning, *dels* främja framväxten av fler interreligiösa råd, nätverk och mötesplatser.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Initialt görs en översikt av befintligt material och kunskapsunderlag gällande religionsfrihet. Materialet kompletteras utifrån behov, tillgängliggörs och sprids till stift och församlingar. Samverkan med relevanta samverkansparter kommer att ske. Uppdraget bereds tillsammans med ärendet Främja interreligiöst samarbete och kontakter (KmSkr 2024:16). Uppdraget har beretts under hösten 2025 och våren 2026 och kommer att fortsätta under resterande del av året. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2024:16 med
ekumenikutskottets betänkande 2024:10 Främja interreligiöst
samarbete och kontakter
(KS 2024-2397)**

Kyrkomötet beslutade 20 november 2024 i enlighet med ekumenikutskottets betänkande Eu 2024:10 att med anledning av motion 2024:66 av Eva-Maria Munck m.fl., uppmana kyrkostyrelsen att tydliggöra och synliggöra de goda exempel och material som finns för att främja det lokala interreligiösa arbetet.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Nuvarande material samlas och tillgängliggörs och sprids till stift och församlingar. Uppdraget bereds tillsammans med ärendet Förverkliga religionsfrihet i ett mångreligiöst samhälle (KmSkr 2024:15). Uppdraget har beretts under hösten 2025 och våren 2026 och kommer att fortsätta under resterande del av året. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2024:17 med
ekonomiutskottets betänkande 2024:1 Verksamhet och ekonomi för
Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027
(KS 2024-2390, KS 2024-2392)**

Kyrkomötet beslutade 20 november 2024 i enlighet med ekonomiutskottets betänkande E 2024:1 att

1. fastställa inriktning för verksamheten på den nationella nivån,
2. fastställa nettokostnadsram för 2025 till 1 408 miljoner kronor,
3. medge nettoplaneringsram för 2026 till 1 262 miljoner kronor,
4. medge nettoplaneringsram för 2027 till 1 222 miljoner kronor,

5. medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan,
6. med anledning av motion 2024:40 av Irene Oskarsson och Karl-Gunnar Svensson, Utökat stöd till EFS, uppdra till kyrkostyrelsen att bereda frågan om ett eventuellt utökat anslag till EFS,
7. bidrag till tryckning av valsedlar, som beställs via kyrkostyrelsen vid 2025 års val till kyrkomötet, ska utgå till de nomineringsgrupper som är företrädda i kyrkomötet under innevarande mandatperiod eller som genom valet blir företrädda i kyrkomötet. Bidraget till respektive nomineringsgrupp ska motsvara kostnaden för tryckning av 0,7 valsedel per röstberättigad i respektive valkrets.

Kyrkostyrelsens budget för 2025 har beslutats i enlighet med kyrkomötets beslut. I fråga om första till femte samt sjunde beslutet är skrivelsen lagd till handlingarna.

Uppdraget om kyrkomötets beslut med anledning av motion 2024:40 har beretts inom kyrkokansliet. Tidigare anslagsnivå har utretts och kyrkostyrelsen har fattat beslut om utökat anslag från 2027. I och med kyrkostyrelsens beslut är skrivelsen slutbehandlad i denna del. Utvidgning av ekonomiskt anslag ryms inte inom befintlig ram.

Skrivelsen är slutbehandlad.

2.3 Skrivelser från kyrkomötet 2023

Kyrkomötets skrivelse 2023:6 med kyrkolivsutskottets betänkande 2023:6 Teologistipendium och pris för diakoniuppsats (KS 2024-0112)

Kyrkomötet beslutade 21 november 2023 att bifalla motion 2023:17 av Fredrik Stiernstedt och Sofija Lazić Pedersen, att uppdra till kyrkostyrelsen att inrätta ett stipendium för teologisk fördjupning.

Ärendet har beretts inom kyrkokansliet. Teologistipendiets instiftande sker i relation till Svenska kyrkans övriga priser och stipendier och handläggningen ska motsvara rutiner för dessa. Handläggning sker också i relation till översyn av Svenska kyrkans priser och stipendier. Denna översyn är senarelagd med anledning av kulturutredningen. Under 2025 har handläggning påbörjats och bearbetat frågor om teologistipendiets tematiska inriktning på levande teologiskt samtal och teologisk fördjupning. Under våren 2026 har frågan beretts vidare och kyrkostyrelsen har beslutat om inriktning och former. Kyrkokansliet arbetar fram beredningsprocess och beredningsgrupp under 2026. En utdelning av teologistipendium kommer att ske 2027.

Skrivelsen är slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2023:7 med kyrkolivsutskottets betänkande 2023:9 Kyrkomusik och kompetensförsörjning (KS 2024-0113)

Kyrkomötet beslutade 21 november 2023 i enlighet med kyrkolivsutskottets betänkande Kl 2023:9 *dels* att bifalla motion 2023:77 av Fredrik Modéus m.fl., att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten att i högre grad än idag finansiera kantorsutbildningen med nationella medel, *dels* att bifalla motion 2023:86 av Lena Petersson, att uppdra till kyrkostyrelsen att skyndsamt intensifiera och samordna arbetet med att säkra tillgången på utbildade kyrkomusiker i Svenska kyrkan.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. I december 2023 blev nya avtal 2024–26 klara med fyra folkhögskolor (Geijerskolan, Hjo, Mellansel och Oskarshamn) som ger kyrkomusikerutbildning för examen på C-nivå, alltså kantorsutbildning. Avtalen innebär en uppräknig av kyrkostyrelsens stöd med 77 procent från 2 524 000 kronor till 4 487 000 kronor som avtalsram. Inför ny avtalsperiod från 2027 ska en uppföljning göras för en bedömning av kantorsutbildningarnas finansieringssituation. För det fortsatta arbetet att etablera flera utbildningsorter finns en utökad budgetram på ytterligare 750 000 kronor i syfte att göra utbildningen mera tillgänglig geografiskt, och därmed även generera fler sökande. Hösten 2024 startade en ny kantorsutbildning i samarbete mellan Mellansels folkhögskola och Uppsala stift, med Uppsala som utbildningsort. Hösten 2025 startade ytterligare en kantorsutbildning vid Ljungskile folkhögskola. Samtal förs mellan utbildningsinstitutet och ytterligare folkhögskolor om flera möjliga utbildningsplatser. Utbildningsinstitutet har en förstärkt dialog med musikhögskolorna i Piteå och Göteborg beträffande möjligheter att få fler att påbörja och slutföra en kyrkomusikerutbildning. Högskolan för scen och musik i Göteborg utreder möjligheten att starta en kyrkomusikerutbildning som påbyggnad av annan tidigare musikutbildning. Utbildningsinstitutet har en dialog med Kungliga musikaliska akademien om möjliga åtgärder för att stödja en långsiktig kompetensförsörjning. Båda uppdragen slutrapporteras till kyrkomötet tidigast 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2023:8 med kyrkolivsutskottets betänkande 2023:10 Församlingspedagogens yrkesroll (KS 2024-0114)

Kyrkomötet beslutade 21 november 2023 i enlighet med kyrkolivsutskottets betänkande Kl 2023:10 att bifalla motion 2023:34, punkt 1 och 2 av Linda Sjöo och Marie Buhr, att uppdra till kyrkostyrelsen att *dels* tillsätta en utredning som undersöker hur man ska kunna få till en relevant antagningsprocess till församlingspedagogutbildningen, *dels* utreda hur man kan säkra yrkets framtida kompetens genom titelskydd.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Ett underlag presenterades våren 2024 för kyrkostyrelsen, som begärde in ett yttrande från biskopsmötet för den fortsatta beredningen. Biskopsmötet diskuterade ärendet i oktober 2024 med fortsatt diskussion i januari 2025 inför sitt yttrande. Fortsatt behandling skedde i kyrkostyrelsens arbetsutskott i mars 2025 med diskussion om inriktning för fortsatt beredning. Då konstaterades vikten av att beakta tidigare utredning från 2002, *Utredning om pedagogernas ställning i Svenska kyrkan*. Utifrån detta fortsatte beredningen i syfte med att ta fram förslag på kompletteringar i kyrkoordningen avseende församlingspedagogens ställning. En remisspromemoria är utsänd till församlingar, pastorat och stift våren 2026. Resultatet av remissen kommer att presenteras för kyrkostyrelsen hösten 2026 med beslut i kyrkostyrelsen om slutligt förslag. Det blir grund för en skrivelse från kyrkostyrelsen till kyrkomötet 2027. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2023:16 med organisationsutskottets betänkande 2023:3 Strukturfrågor (KS 2024-0122)

Kyrkomötet beslutade 22 november 2023 i enlighet med organisationsutskottets betänkande O 2023:3 att med anledning av motion 2023:42 av Sören Olsson m.fl. och motion 2023:63 av Sten Janson m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att ta initiativ till att

en fortlöpande uppföljning särskilt inriktad på strukturförändringarnas konsekvenser för församlingarna och församlingsråden genomförs.

Ärendet har beretts inom kyrkokansliet. En enkät ställd till samtliga berörda församlingsrådsordföranden skickades ut under hösten 2025. Resultatet av enkäten har analyserats och rapporterats skriftligt till kyrkostyrelsen i april 2026. Rapporten finns i *bilaga 1*.

Skrivelsen är slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2023:17 med organisationsutskottets betänkande 2023:5 Valfrågor (KS 2024-0123)

Kyrkomötet beslutade 22 november 2023 i enlighet med organisationsutskottets betänkande O 2023:5 *dels* att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen, *dels* att bifalla motion 2023:95 av Håkan Widepalm, att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som gör det möjligt att slå samman flera församlingar inom ett pastorat till ett valdistrikt.

Kyrkomötet beslutade också *dels* att bifalla motion 2023:66 av Bengt Kjellgren m.fl., att

1. inför kyrkovalet 2025 genomföra en samlad distribution av alla via kyrkostyrelsen tryckta valsedlar direkt från tryckeri till respektive valnämnd för vidare distribution till vallokaler avseende samtliga val till kyrkomöte, stiftsfullmäktige samt kyrkofullmäktige,
2. återkomma med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att en begränsning införs när det gäller hur stort bidrag för valsedlar som maximalt kan utgå om församlingar/pastorat, stift och kyrkomötet beslutar om ett sådant bidrag,
3. säkerställa att kostnaderna för valsedlar och valsedelsdistribution fördelas på nationell nivå, stiftsnivå samt lokal nivå avseende de tre valen,

dels att bifalla motion 2023:97 av Victor Ramström, att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda införandet av enhetsvalsedlar i kyrkovalet.

Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2023:9) har utfärdats och trädde i kraft 1 januari 2024.

Uppdraget enligt motion 2023:97 bereds inom ramen för den av kyrkostyrelsen tillsatta utredningen om hållbara demokratiska strukturer, som ska slutredovisa sina resultat till kyrkostyrelsen under november 2026. Även uppdraget enligt motion 2023:95 skulle enligt den inledande planeringen beredas inom ramen för nämnda utredning. Efter samråd med utredningen har dock beslutats att uppdraget i stället ska beredas internt på kyrkokansliet. Detta beror på att frågan behöver vara färdigutredd redan till hösten 2025 för att nödvändiga system-utvecklingar ska kunna komma på plats till kyrkovalet 2029. En promemoria med förslag till kyrkoordningsändringar i enlighet med motionen har tagits fram och remitterats. Därefter har en skrivelse till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen arbetats fram, se KsSkr 2026:4. Skrivelsen är i denna del slutbehandlad.

Vad gäller uppdraget enligt motion 2023:66 punkt 1 har resultatet av detta efter skyndsam beredning lämnats till och beslutats av kyrkomötet 2024 och Svenska kyrkans bestämmelser utfärdats (SvKB 2024:6). Skrivelsen är i denna del slutbehandlad.

När det gäller uppdragen enligt motion 2023:66 punkterna 2 och 3 relaterar dessa uppdrag till frågan om enhetsvalsedlar, som kommer att beredas inom ramen för utredningen om hållbara demokratiska strukturer. Innan demokratiutredningen är klar är det inte ändamålsenligt att gå vidare och starta upp någon utredning som berör

punkterna 2 och 3 i motion 2023:66. Ärendet slutrapporteras i denna del därför tidigast till kyrkomötet 2027.

KsSkr 2026:3

Skrivelsen är delvis slutbehandlad, den återstående delen avser motion 2023:66 punkterna 2 och 3 samt 2023:97.

**Kyrkomötets skrivelse 2023:19 med
samhälls- och kulturutskottets betänkande 2023:1 Svenska kyrkans
insatser på SiS-hem
(KS 2024-0125)**

Kyrkomötet beslutade 22 november 2023 i enlighet med samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2023:1 att med anledning av motion 2023:2 av Lars-Ivar Ericson och Ellionor Moberg uppdra till kyrkostyrelsen att följa frågan utifrån nuläget och skyndsamt planera framåt för att nå fram till en uthållig lösning som omfattar alla viktiga aspekter, och därmed också följa och ta ställning till regeringens förslag om särskilda enheter för unga inom kriminalvården. Kyrkostyrelsen bör också lyfta frågan vid överläggningarna med stiftsstyrelsernas presidier.

Uppdraget har genomförts under åren 2024–2026 genom att kartlägga Svenska kyrkans verksamhet i relation till SiS-hemmen, beskriva vägar för att förstärka Svenska kyrkans insatser på SiS-hem samt undersöka möjligheter till samverkan i Sveriges kristna råds befintliga verksamhet inom ramen för andlig vård i kriminalvården. En utökad barnkonsekvensanalys har också tagits fram som del av arbetet. Resultaten har sammanställts i en slutrapport till kyrkostyrelsen under våren 2026.

Gällande frågan om särskilda enheter för unga inom kriminalvården så har Svenska kyrkan inte varit remissinstans i något sådant ärende. Arbetsutskottet har dock i mars 2026 (KS 2025-1893) gjort ett uttalande om ungdomsfängelser och sänkt straffbarhetsålder med uppmaningar till regeringen att avstå från reformer som strider mot barnkonventionen, stärka det förebyggande arbetet och säkerställa att barn som begått brott får ett effektivt stöd och rehabilitering.

Skrivelsen är slutbehandlad.

2.4 Skrivelser från kyrkomötet 2022

**Kyrkomötets skrivelse 2022:13 med
kyrkolivsutskottets betänkande 2022:10 Jämställdheten i Svenska
kyrkan
(KS 2022-6968)**

Kyrkomötet beslutade 22 november 2022 i enlighet med kyrkolivsutskottets betänkande KI 2022:10 att bifalla motion 2022:64 av Sandra Ryström Signarsdotter och Jesper Eneroth, att uppdra till kyrkostyrelsen att utifrån statistiken i kyrkostyrelsens skrivelse Jämställdheten i Svenska kyrkan analysera och utforma en gemensam strategi för en kyrka som är jämställd.

Skrivelsen om jämställdheten i Svenska kyrkan har analyserats för att identifiera områden där jämställdhet och jämlikhet bör uppnås. Utifrån analysen har en vägledande jämställdhetsstrategi tagits fram. I den fortsatta beredningen kommer ett metodstöd att arbetas fram för att respektive enhet i Svenska kyrkan ska uppfylla lagens krav om främjande och aktiva åtgärder. I ärendet tas kontakt med Diskrimineringsombudsmannen, Jämställdhetsmyndigheten och Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation för expertkunskap. I det fall där identifierade områden går utöver det lag föreskriver kan detta komma att bli ärende för kyrkostyrelsen att ta ställning till. Analys av jämställdhetsskrivelsen och framtagande av strategi har skett under 2025–

2026, varefter ett digitalt metodstöd färdigställs under hösten 2026. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2022:22 med
samhälls- och kulturutskottets betänkande 2022:2 Varumärke och
kampanj
(KS 2022-6990)**

Kyrkomötet beslutade 23 november 2022 i enlighet med samhälls- och kulturutskottets betänkande SK 2022:2 att bifalla motion 2022:35 av Berth Löndahl m.fl. att uppdra till kyrkostyrelsen att ta initiativ till nationella missionskampanjer om kristen tro inför storhelgerna.

Ärendet har i huvudsak beretts inom kyrkokansliet. Under perioden har kyrkokansliet genom gemensamma kampanjer vid jul och allhelgona, tillväxt i sociala mediekonton, proaktivt pressarbete, en utveckling av svenskakyrkan.se, bildbanken Ikon och material till församlingarna breddat och förstärkt, fördjupat och tillgängliggjort information om kristen tro i samband med de kyrkliga högtiderna. Svenska kyrkans Facebook där högtiderna lyfts har nu över 100 000 följare. Ärkebiskopen medverkar i såväl tv, radio och annan media med bön, andakt och undervisning i samband med de kyrkliga högtiderna och kampanjerna har uppmärksammat dem för grupper med en svag relation till Svenska kyrkan. Det har också skett en utveckling av svenskakyrkan.se/högtider som starkt förmågan att tillgängliggöra och berätta om kristen tro och högtidernas betydelse. Kampanjerna vid jul och allhelgona har nått ut brett och påmint om att alla är välkomna. I kombination med den fördjupade kommunikation som sker i församlingarna och den breda digitala tillgängligheten har Svenska kyrkan ökat sin förmåga att kommunicera högtider – stora som små.

Under 2025 och 2026 gjordes faktainlägg och filmer för sociala medier för att öka kunskapen om tacksägelsedagen, allhelgona, domsöndagen och änglarnas dag (den heliga Mikael's dag). Filmerna har tillgängliggjorts för församlingar, pastorat och stift för vidare delning i lokala kanaler. I vilken mån församlingarna tar del av och använder gemensamt material följs årligen upp genom enkätundersökningar och statistik i form av nedladdade bilder, funktioner på webben och besök på specifika sidor om kampanjer på intranätet Kornet

Skrivelsen är slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2022:25 med
ekumenikutskottets betänkande 2022:8 Ekumenisk dialog om
nedrustning
(KS 2022-6993)**

Kyrkomötet beslutade 23 november 2022 i enlighet med ekumenikutskottets betänkande Eu 2022:8 att bifalla motion 2022:61 av Peter Weiderud och Klas Corbelius *dels* att uppdra till kyrkostyrelsen att uppmana Kyrkornas världsråd att tillsammans med aktuella medlemskyrkor återuppta dialogen med icke-nukleära medlemmar av Nato, *dels* att å Svenska kyrkans vägnar ta en aktiv del i en sådan dialog.

En dokumentation av arbetet inom Kyrkornas världsråd i frågan så här långt har genomförts. Kontakter har också tagits med Sveriges kristna råd och Ekumeniakyrkan i deras relation till respektive medlemskap i Kyrkornas världsråd samt med kyrkor och ekumeniska råd i andra aktuella länder. Här har särskilt uppmärksamats kontakten med Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Dialog med Kyrkornas världsråd har inletts. Om och när beslut fattas i frågan i Kyrkornas världsråd tillsätts resurser för att delta i dialogen och kunskapsunderlaget fördjupas samtidigt som samspelet med

Sveriges kristna råd, Ekumeniakyrkan och kyrkor och ekumeniska råd i andra aktuella länder utvecklas för delande av kompetens och resurser. Arbetet har genomförts under 2025 och 2026. I och med detta kan uppdraget slutrapporteras till kyrkomötet 2026.

KsSkr 2026:3

Skrivelsen är slutbehandlad.

2.5 Skrivelser från kyrkomötet 2021

Kyrkomötets skrivelse 2021:14 med kyrkolivsutskottets betänkande 2021:11 Könsidentitet och könsuttryck (KS 2021-1619)

Kyrkomötet beslutade 24 november 2021 i enlighet med kyrkolivsutskottets betänkande KI 2021:11 att bifalla motion 2021:67 av Karin Janfalk m.fl. att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram ett officiellt teologiskt ställningstagande gällande könsidentitet och könsuttryck.

Ärendet bereds genom att en teologisk analys och reflektion genomförs inom ramen för Svenska kyrkans teologiska kommittés arbete. Under 2022–2023 har kommittén tagit del av aktuell forskning om transpersoners sociala situation samt om medicinska frågor. Under 2024 och 2025 har kommittén mött transpersoner med anknytning till Svenska kyrkan för att diskutera teologiska perspektiv på ämnet könsidentitet och könsuttryck. Utifrån dessa och andra kunskapskällor arbetar kommittén i samverkan med kyrkokansliet fram ett förslag till ställningstagande. Ärendet bedöms behöva fortsatt bearbetning under hela mandatperioden 2022–2025 med redovisning våren 2026. Under arbetets gång har kommittén fört dialog utifrån ett rättighetsbaserat perspektiv för att säkerställa kvalitet utifrån erfarenheter från rättighetsbärare. Ett teologiskt ställningstagande beräknas vara färdigt hösten 2026. Slutrapporteras till kyrkomötet 2027.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

2.6 Skrivelser från kyrkomötet 2019

Kyrkomötets skrivelse 2019:2 med ekonomiutskottets betänkande 2019:3 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden (KS 2020-0052, KS 2020-0924)

Kyrkomötet beslutade 19 november 2019 i enlighet med ekonomiutskottets betänkande E 2019:3 att med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse 2019:3 till handlingarna.

Kyrkomötet beslutade också att bifalla motion 2019:31, punkt 1, av Anna Karin Hammar, att uppdra till kyrkostyrelsen att i samband med hågkomsten av det ekumeniska mötet i Stockholm 1925 (KsSkr 2019:3, KmSkr 2017:15) även högtidlighålla att det 2025 är 1700 år sedan kyrkomötet i Nicaea, samt bifalla motion 2019:43 av Jesper Eneroth m.fl. att uppdra till kyrkostyrelsen att genomföra en översyn av och ta fram förslag på hur institutionssjälavården, där verksamhet och ansvar vilar på pastorat/församlingar, ska finansieras, med hänsyn till stiftens respektive den nationella nivåns roll och uppgift och i förhållande till utjämnings-/bidragssystem.

I fråga om kyrkostyrelsens redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden är skrivelsen lagd till handlingarna.

Uppdraget enligt motion 2019:31 har beretts inom kyrkokansliet och inom ramen för beredningen av KmSkr 2017:15 Ekumeniskt möte 1925 och 2025. Arbetet har skett i samverkan med Sveriges kristna råd och med beaktande av de beslut och processer

som finns inom Kyrkornas världsråd när det gäller hur de två viktiga ekumeniska märkesåren ska uppmärksammas. Med hänvisning till redogörelsen för KmSkr 2017:15 är skrivelsen slutbehandlad i denna del.

Uppdraget enligt motion 2019:43 har beretts inom kyrkokansliet. I uppdraget har det gjorts en fördjupad översyn av de ekonomiska förutsättningarna för institutions-självårdsuppgifterna och liknande uppdrag, där även det generella utjämnings-systemet från 2016 och bidragsförfarande beaktats. Uppdraget slutrapporterades till kyrkomötet 2023.

Skrivelsen är slutbehandlad.

2.7 Skrivelser från kyrkomötet 2017

Kyrkomötets skrivelse 2017:15 med ekumenikutskottets betänkande 2017:3 Ekumeniskt möte 1925 och 2025 (KS 2018-0091)

Kyrkomötet beslutade 22 november 2017 i enlighet med ekumenikutskottets betänkande Eu 2017:3 att bifalla motion 2017:22 av Anders Roos m.fl. att uppdraga till kyrkostyrelsen att på lämpligt sätt högtidlighålla det ekumeniska mötet i Stockholm 1925, lämpligen år 2025. Ärendet har beretts tillsammans med uppdraget enligt KmSkr 2019:2 om att i samband med hågkomsten av det ekumeniska mötet i Stockholm 2025 även högtidlighålla att det 2025 är 1700 år sedan kyrkomötet i Nicea.

Beredningen har genomförts i flera steg. Första steget var att ta reda på vad det ekumeniska mötet i Stockholm 1925 innebar. Ett andra steg var att ta fram underlag med bland annat utvärderingar av tidigare större möten som grund, såsom den ekumeniska helg som Svenska kyrkan genomförde hösten 2018 i samarbete med Sveriges kristna råd. Steg tre var att utifrån nämnda underlag inom ramen för Sveriges kristna råds arbete ta fram beslutsunderlag för mål, former, omfång och resurser med mera, inför arbetet med den konkreta planeringen av högtidlighållandet. I detta fanns också löpande kontakter med Kyrkornas världsråd och deras arbete med fokus på uppmärksammandet av kyrkomötet i Nicea. En samordningsgrupp inom Sveriges kristna råd med representanter från kyrkofamiljerna har arbetat med planeringen. Under 2022 genomfördes ett idéseminarium som en del av arbetet. Sveriges kristna råds styrelse beslutade att benämna högtidlighållandet ”Ekumeniska året 2025” med temat ”Tid för Guds fred”. Under 2023 fattades beslut av Sveriges kristna råds styrelse om hur högtidlighållandet skulle ske. 19–23 augusti 2025 genomfördes Ekumeniska veckan i Stockholm med fokus under lördagen 23 augusti med publikt evenemang ”Hjärta Stockholm” i centrala Stockholm (Kungsträdgården) och högtidsgudstjänst i Storkyrkan. Veckan inleddes 18–22 augusti med 70 olika seminarier med olika fokus i anslutning till Ekumeniska årets tema. Den 19–21 augusti inbjöds till huvudföredrag på olika temata bland annat med interreligiöst fokus. Fredagen 22 augusti genomfördes högtidlig Ecumenical Celebration i Filadelfiakyrkan. Samma dag inbjöds till Nobel-mingel i Stockholms konserthus för att uppmärksamma Nathan Söderblom som fredspristagare och på kvällen inbjöds också till två lovsångsgudstjänster i Storkyrkan. Som en del av firandet genomfördes också ett ekumeniskt ungdomsmöte på temat ”Reach Peace”. Detta möte samordnades till del med biskoparnas ungdomsmöte i Stockholm 22–24 augusti. Ekumeniska veckan genomfördes i nära samspel med Kyrkornas världsråd. Kyrkoledare från olika traditioner och ekumeniska nätverk deltog, bland andra ekumeniske patriarken Bartolomeus, syrisk-ortodoxe patriarken Afrem II, Kyrkornas världsråds ordförande och generalsekreterare och många fler.

Planeringen och genomförandet skedde i nära samspel med Stockholms stift. Den 24 augusti samlades många av de ekumeniska gästerna till ekumenisk högtidsgudstjänst i Uppsala domkyrka.

Pingsthelgen 2025 genomfördes vidare lokala ekumeniska arrangemang på temat ”Tid för Guds fred” då uppmärksamhet också gavs till interreligiösa perspektiv. Varje dag 6–9 juni hade ett särskilt ledmotiv. Sveriges kristna råd har vidare tagit fram boken om Stockholmsmötet 1925 *Detta är bara en begynnelse*. Under året genomfördes också en ekumenisk sommarkurs i samspel med Enskilda högskolan. En projektledare anställdes inom Sveriges kristna råd och medlemssamfundet finansierade arbetet tillsammans. Svenska kyrkans nationella nivå bidrog med en heltidstjänst från augusti 2024 liksom ytterligare personellt stöd.

Skrivelsen är slutbehandlad.

2.8 Skrivelser från kyrkomötet 2016

Kyrkomötets skrivelse 2016:9 med gudstjänstutskottets betänkande 2016:7 Psalmboken (KS 2016-1320)

Kyrkomötet beslutade 22 november 2016 i enlighet med gudstjänstutskottets betänkande G 2016:7 att bifalla motion 2016:47 av Katarina Ramnerö Ödestad och Sven Milltoft att uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet komma med förslag till revidering och utökning av Den svenska psalmboken, så att den kommer att fungera tillsammans med den nya kyrkohandboken.

Den första delen av uppdraget handlade om att tillse att den nya kyrkohandboken och psalmboken fungerar tillsammans. Detta arbete har genomförts under 2018.

Den andra delen handlar om att inleda en psalmboksrevision. I gudstjänstutskottets betänkande anges att ”en planering för kommande revision bör inledas”. En sådan planering har genomförts i och med en förstudie med en genomlysning av rättsfrågorna, ekumeniska förutsättningar och ekonomiska aspekter. Vidare har en frekvensanalys samt en kvalitets- och innehållsundersökning påbörjats för att ringa in frågor som önskemål, psalmbehov och psalmbruk. Förstudien rapporterades till kyrkomötet 2021 i skrivelsen Revision av psalmboken (KsSkr 2021:6), då kyrkostyrelsen enligt uppdrag i KmSkr 2018:4 hämtade in kyrkomötets synpunkter på direktiv, tidplan och andra ramar för en kommande revision. Kyrkomötets synpunkter rör de ekonomiska förutsättningarna och konsekvenserna, ekumeniska och internationella aspekter, att revisionsarbetet inkluderar externa experter samt att psalmbokens roll som kulturbärare i kyrka och samhälle tydligt tas tillvara. Vidare ska normkritiska perspektiv beaktas i arbetet, vad gäller såväl innehåll som organisationens sammansättning, för att visa på kyrkans mångfald. Barn och ungas representation är särskilt viktig. I revisionsarbetet ska hänsyn tas till vad som saknas i den nuvarande psalmboken såsom psalmer i kris och katastrof, fler psalmer för kyrkliga handlingar samt fler kyrkoårsanknutna psalmer. I förstudien föreslogs att arbetet bör ske enligt två spår: spåret Nya psalmer och spåret revision av 1986 års psalmbok.

Under 2022 påbörjades arbetet med spår *Nya psalmer* genom en insamling av förslag till nya psalmer. Under 2023 och 2024 granskades de nästan 10 000 psalmförslag som kommit in av urvalsgrupper bestående av kyrkomusiker, präster och studenter. Dessa träffades vid fyra tillfällen och urvalsarbetet gjordes efter givna direktiv och kriterier. Det urval som grupperna presenterade har under 2024 och inledningen av 2025 förberetts för att kunna testas och sjungas i församlingar i Svenska kyrkan. Utöver dessa sånger har sånger tillkommit genom initiativet Unga skriver

psalm, psalmskrivarläger som ägt rum i Göteborgs, Stockholms och Västerås stift. De sånger som komponerats och författats av ungdomar vid dessa läger har sedan granskats på ett likvärdigt sätt av urvalsgrupper som beskrivits ovan. Arbetet med ungas psalmskrivande har varit ett sätt att inom arbetet möta kyrkomötets direktiv att särskilt beakta barns och ungas perspektiv och kyrkomötesuppdraget att värna att en svenskkyrklig teologi präglas material som sjungs med barn och unga (G 2019:4). Vissa av psalmförslagen har genomgått bearbetning, de har fått koralsats och ackordanalys samt notats i en gemensam remissutgåva som levereras till remissinstanser i tryckt format och finns tillgänglig för nedladdning på Svenska kyrkans webbplats. Remissperioden sträcker sig mellan 18 maj 2025 till 22 november 2026. Psalmförslagen har under 2025 spelats in tillsammans med körer från olika håll i landet och dessa inspelningar finns tillgängliga på Svenska kyrkans musikbank och Spotify i och med att remissperioden startar. Avtal för användande av psalmförslag har upprättats med alla upphovsrättsinnehavare för tillåtelse att använda verken under remisstiden. Utöver de sånger som provsungs under remissperioden kommer även tipslådan som var en del av den digitala brevlådan att granskas. Det kan också bli aktuellt att komplettera med psalmer som innehåller teman som kyrkomötet önskat.

När det gäller *revisionen av 1986 års psalmbok* inleddes arbetet med projektplan, organisation och tidsplan, med beaktande av kyrkomötets synpunkter och önskemål. Det har även genomförts en utredning kring upphovsfrågor och ekonomi som lämnades till kyrkostyrelsen under våren 2024. Utredningen kom fram till att det är ekonomiskt och upphovsrättsligt möjligt att starta revisionen av Den svenska psalmboken. Vidare har en frekvensanalys samt en kvalitets- och innehållsundersökning påbörjats under 2024 för att identifiera frågor om önskemål, psalmbehov och psalmbruk. Kvalitets- och innehållsundersökningen slutfördes i januari 2026. Frekvensanalysen genomförs genom att församlingar registrerar vilka psalmer de sjunger i olika verksamheter som en del av den reguljära statistikrapporteringen. Denna registrering kommer att pågå under minst tre år. I enlighet med kyrkostyrelsens beslut 30 september 2024 (§ 86, KS 2024-0720) har arbetet med ett grunddokument – Musikteologiska grundprinciper för psalmurval – slutförts. Grunddokumentet har författats av teologiskt, kyrkomusikaliskt, liturgiskt och språkligt sakkunniga och behandlar teologiska, musikaliska och kulturella aspekter av psalmen. Grunddokumentet Musikaliska grundprinciper för psalmurval, kvalitets- och innehållsundersökningen samt del av frekvensanalysen rapporterades till kyrkostyrelsen i april 2026. Därefter beslutade kyrkostyrelsen om vägval i det fortsatta arbetet i juni 2026. Slutrapportering av en psalmboksrevision till kyrkomötet är svårbedömd. En närmare beskrivning av arbetet under 2025 finns i *bilaga 2*.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

3 Övrig rapportering

KsSkr 2026:3

3.1 Arbetet utifrån åtagandena till det samiska folket

Bakgrund

Kyrkostyrelsen beslutade i juni 2021, efter hörande av samtliga stiftsstyrelser, om åtta framtidsytande åtaganden kopplade till ursäkten till den samiska folket. De åtta åtagandena kan ses som övergripande mål för det fortsatta utvecklingsarbetet under perioden 2022–2031.

De åtta åtagandena

1. Förkunna evangelium på samiska och utifrån den samiska kulturella kontexten med respekt för samisk andlig och kyrklig tradition
2. Synliggöra samisk andlighet, teologi och kyrklig tradition inom Svenska kyrkan
3. Bidra till att stärka och revitalisera de samiska språken i Svenska kyrkans verksamhet
4. Öka kunskapen och medvetenheten om kyrkans historiska relationer och övergrepp mot samerna och konsekvenserna av detta
5. Öka kunskapen om och respekten för urfolksrättens principer inom Svenska kyrkan och i samhället
6. Öka samers inflytande och delaktighet i Svenska kyrkan
7. Stärka samiska barn och unga i deras identitet och andliga utveckling
8. Främja gränsöverskridande samiskt kyrkoliv.

Första etappen av utvecklingsarbetet, 2022–2026

Det fortsatta försoningsarbetet behöver utformas så att det, dels bidrar till långsiktig social, ekonomisk, ekologisk och andlig hållbarhet även i ett samiskt perspektiv, dels beaktar viktiga principer i urfolksrätten. En sådan central princip är urfolks rätt till självbestämmande. Det innebär att Svenska kyrkans fortsatta utvecklingsarbete förutsätter aktivt samiskt deltagande i samiskt kyrkoliv och de insatser som planeras.

Under den första etappen av utvecklingsarbetet, 2022–2026, läggs särskilt fokus på:

- A) Insatser för att stärka samiskt inflytande och delaktighet i Svenska kyrkan, bland annat för att öka kunskap och medvetenhet om rätten till inflytande, öka samers faktiska möjligheter till delaktighet och för att hitta nya arbetssätt för att säkerställa samiskt inflytande och delaktighet.
- B) Insatser för att främja samiskt kyrkoliv, bland annat för att öka kunskapen om samisk andlighet och kyrkoliv, hitta gemensamma former för samverkan inom Svenska kyrkan för att utveckla det samiska arbetet, öka tillgången på samisk kyrkomusik, underlätta samiskt gudstjänstliv samt synliggöra den samiska kulturen i kyrkan.
- C) Insatser för att stärka samiska barn och unga, bland annat det samiska konfirmandsläggret och att utveckla samisk barnverksamhet, samt öka medvetenheten kring samiska barns och ungas situation.
- D) Insatser som rör Svenska kyrkans markförvaltning och skogsbruk, bland annat kartläggning av kyrkans historiska agerande i markfrågor och kopplingen mellan kyrkans nuvarande markförvaltning och traditionella samiska marker, undersöka möjligheterna att utveckla en ny samverkans- och dialogmodell för Svenska kyrkans mark- och skogsförvaltning samt att öka kunskapen om urfolksrättigheter i markförvaltningen.

- E) Insatser för att öka kunskapen om och respekten för urfolksrätten, bland annat inom kyrkans egna utbildningar, att ytterligare sprida vitboksmaterialet inom Svenska kyrkan, samt att genom påverkansarbete bidra till att stärka samer och samiska rättigheter.

Verksamhet under 2025

Insatser för att främja samiskt kyrkoliv

Utvecklingsmedel för att långsiktigt främja samiskt kyrkoliv

Medel för insatser, som syftar till att uppnå de övergripande målen för försoningsarbetet, kan sökas av stift, församlingar och samiska föreningar, enligt kriterier fastställda av kyrkostyrelsen. Beslut om tilldelning av medel fattas av generalsekreteraren och föregås av beredning i Samiska rådet i Svenska kyrkan.

Följande stift, församlingar, pastorat och samiska föreningar har tilldelats utvecklingsmedel enligt fastställda kriterier:

- Frösö-Sunne-Norderö Församling
- EFS Nord-Sápmi/Kiruna regionen
- Sjukhuskyrkan Sunderby sjukhus
- Boden pastorat
- Luleå domkyrkoförsamling
- Vittangi församling
- Sydöstra-Jämtlands pastorat
- Kulturporten i Porjus
- Tännäs-Ljusnedals församling
- Strängnäs stift

Projektmedel för insatser att främja samiskt kyrkoliv

Följande församlingar, pastorat, stift, samiska organisationer och översättare har tilldelats projektmedel för insatser som syftar till att främja samiskt kyrkoliv. Beslut om tilldelning av projektmedel fattas av generalsekreteraren och föregås av beredning i Samiska rådet i Svenska kyrkan.

Projektmedel att utveckla samiskt kyrkoliv

- Professor emeritus Olavi Korhonen och den umesamiska språkkonsulenten Henrik Barruk har beviljats projektmedel för att göra ett förprojekt kring en umesamisk evangelietext från 1600-talet. Förprojektets syfte är att skapa ett lämpligt urval av alla perikoper som evangelieboken består av. Materialet har använts under det samiska konfirmationslägret.

Projektmedel för att utveckla samisk körverksamhet

- Kiruna sameförening och Kiruna pastorat har beviljats ett treårigt verksamhetsbidrag för att finansiera den samiska kören Sámi Goarra i Kiruna pastorat. 2025 är år två av tre.

Projektmedel för att utveckla barn- och ungdomsverksamhet

- Arvidsjaur församling har beviljats projektmedel för ett treårigt projekt kallat Kulia som riktar sig till samiska barn och ungdomar i församlingen. 2025 är år två av tre.
- Luleå stift har beviljats ett treårigt verksamhetsstöd till omstarten av det samiska konfirmationslägret. 2025 är år två av tre.

- Stiften har under 2025 och 2026 möjlighet att rekvirera projektmedel för uppförandet av teaterföreställningen *Ándagassi addin – Ursäkten*, producerad och framförd av Giron Sámi Teáhter (Kiruna sameteater).

Samiska kyrkodagar i Alta 2025

Samiska kyrkodagar är ett gemensamt samisk kyrkligt arrangemang som arrangeras vart fjärde år i Sápmi. Det är ett arrangemang med förankring i representativa samiska organ i Den norske kirke (Samisk kirkeråd), Svenska kyrkan (Samiska rådet) och den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland (Samiska rådet). Samtliga tre organ är delaktiga i planeringen av kyrkodagarna men värdskapet och huvudansvar, samt huvudfinansiering roteras mellan de tre kyrkorna. År 2029 blir Svenska kyrkan värd för de samiska kyrkodagarna.

Syftet med kyrkodagarna är att legitimera och stärka den samiska kyrkotraditionen. Hur detta görs är närmare reglerat i Enarekonventionen som de tre kyrkorna har skrivit under. Där regleras även organisering, ekonomi med mera.

Vid de samiska kyrkodagarna 2025 var Den norske kirke värd och arrangemanget hölls i Alta. Ca 300 deltagare samlades under tre dagar till gudstjänstfirande, psalmsång, seminarier, föreläsningar och varm gemenskap.

Rundabordssamtal Samisk teologi som hållbar kraft

Teologiska kommittén och Samiska rådet har under lång tid arbetat med frågan om samisk andlighet och teologi. Nu har arbetet resulterat i *Marken är helig, Ett samtalsdokument om samisk andlighet och teologi*.

Dokumentet *Marken är helig* var en utgångspunkt för det rundabordssamtal som Samiska rådet arrangerade Umeå den 5–7 oktober. Under den första dagen hölls korta föredrag under temat Samisk teologi som hållbar kraft. Den andra dagen bestod av tre panelsamtal. Filmer från den första dagens program kan ses på Svenska kyrkans webb, där det också finns en digital version av *Marken är helig*:

www.svenskakyrkan.se/nyheter/samisk-teologi-som-hallbar-kraft--forelasningar-liveden-6-oktober

Utbildningsinsatser för att öka kunskapen inom Svenska kyrkan

Utbildningsinsats Församlingsliv i Sápmi

Församlingsliv i Sápmi är en utbildningssatsning och är ett samarbete mellan kyrkokansliet, Älvsby folkhögskola och Luleå stift. Utbildningen erbjuds utvalda församlingar och pastorat i Luleå och Härnösands stift under 2024–2025. Syftet med utbildningen är att skapa ökad förståelse och kunskap inom samiskt kyrkoliv för att uppnå långsiktig förändring i samråd med den samiska kontexten lokalt. Målgrupperna är personal, ideella och förtroendevalda. Under 2025 har de fyra utbildarna mött Piteå församling, Åre pastorat, Arvidsjaur-Arjeplogs pastorat och Härjedalens pastorat. Utvärderingarna är fortsatt mycket positiva. Församlingarna och pastoraten har bland annat lyft att de tycker att utbildningen gett dem ny kunskap men också ett tillfälle att tillsammans få utbyta tankar om svåra frågor. Utbildningssatsningen kommer att fortsätta i samma form under 2026–2027.

Forskningsuppdrag

Under 2023 påbörjades tre forskningsuppdrag inom ramen för försoningsprocessen, två av projekten är nu klara och det tredje kommer att presenteras den 3 mars 2026 i Umeå.

- Våren 2023 färdigställde Kaisa Huuvas uppdraget att ta fram en generell vägledning till stift och församlingar kring hur återbördanden/repatriering av samiska mänskliga kvarlevor kan genomföras. Rapporten finns att läsa här, www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=2742135
- Carl-Gösta Ojala, universitetslektor vid institutionen för arkeologisk och antik historia vid Uppsala universitet tilldelades projektmedel att göra en vetenskaplig studie och producera en rapport rörande repatrierade kvarlevor från Muonionalusta ödekyrkogård/Akamella i Pajala församling. Under 2024 har delar av materialet översatts till meänkieli och nordsamiska och använts till ett undervisningsmaterial om Akamella som riktar sig till högstadieselever. Häftet kommer att delas ut till högstadieskolor i bland annat Pajala kommun.
- Urban Claesson, professor i kyrkohistoria vid Uppsala universitet, tilldelades projektmedel för att genomföra en vetenskaplig kyrkohistorisk studie om kyrkans och dess företrädares historiska agerande i markfrågor i norra Sverige. Studien utvidgades under 2024 och därför har även projektet förlängts. Rapporten kommer att presenteras vid ett symposium i Umeå den 3 mars 2026.

Insatser för att öka kunskapen om och respekten för urfolksrätten**Svenska kyrkan och urfolksrätten**

Under 2024 påbörjades ett arbete att ta fram en kortare digital utbildning om urfolksrätten. Syftet med utbildningen är att öka förståelsen och engagemanget kring urfolks rättigheter kopplat till Svenska kyrkans åtaganden gentemot det samiska folket.

Utbildningen består av fyra delar, bakgrund, Svenska kyrkans försoningsarbete, urfolksrätt och urfolksrätt i praktiken och ska leda till att alla får en grundläggande förståelse för urfolksrätten och varför den är viktig att känna till. Utbildningen Svenska kyrkan och urfolksrätten ligger i utbildningsportalen och riktar sig till medarbetare i församlingar, pastorat, stift och nationell nivå.

Insatser som rör Svenska kyrkans markförvaltning och skogsbruk

Svenska kyrkans skogsbruk och förvaltning av mark och vatten påverkar renskötseln, liksom tillämpningen av de hänsynsregler som rör skogsbruket och annan markanvändning. Inom ramen för Svenska kyrkans försoningsarbete är det därför av betydelse att förstå hur kyrkans agerande kan ha påverkat och påverkar samers liv och möjligheter att bedriva traditionella samiska näringar.

Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp

Samiska rådet i Svenska kyrkan och andra samiska organisationer har ställt sig positiva till betänkandet *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp*s slutsatser och uttalat sig om vikten av att Svenska kyrkan går vidare med förslagen för att försoningsprocessen med det samiska folket ska fortgå.

FPIC

Som en följd av beslutet om införandet av FPIC i kyrkans bestämmelser har arbetet nu påbörjats med att – i samråd med bland annat samiska företrädare och berörda stift

– ta fram närmare bestämmelser om den samplanering eller samråd som behöver ske för att leva upp till urfolksrättens princip om fritt och informerat förhandssamtycke.

KsSkr 2026:3

Samiska rådet i Svenska kyrkans bedömning av insatser mot antagna mål och åtaganden

Samiska rådet ska enligt 4 a § i instruktionen;

- följa verksamhetens genomförande, bedöma resultatet av insatserna och göra uppföljningar mot antagna mål och åtaganden som Svenska kyrkan beslutat om i anslutning till ursäkten till det samiska folket.

Samiska rådets bedömning av insatser under året

- Samiska rådet rekommenderade under året att fördela cirka 315 000 kronor i utvecklingsmedel till tio församlingar, pastorat och samiska organisationer enligt antagna kriterier.
- Samiska rådet fick vid decembermötet en redovisning för hur ursächtsmedel använts under 2025.
- Samiska rådet har löpande under året informerats om utbildningssatsningen med Älvsbyns folkhögskola. Samiska rådets bedömning är att detta är en viktig utbildningssatsning.
- Samiska rådet lyfte även vid avstämningen med kyrkostyrelsens arbetsutskott vikten av att insatser rörande Svenska kyrkans mark och skogsförvaltning fortsätter samt vikten att det samiska konfirmationslägret får en hållbar och långsiktig ekonomi.
- Samiska rådets sammantagna bedömning är att de insatser som är gjorda under 2025 helt är i linje med de åtaganden och fokusområden som Svenska kyrkan beslutat om i anslutning till ursäkten till det samiska folket.

Ekonomi

Under 2025 har drygt 5 miljoner brukats i arbetet med Sägastallamat-processen.

3.2 Halvtidsuppföljning av Färdplan för samverkan och digitalisering

Bakgrund

Kyrkomötet 2020 gav i uppdrag till kyrkostyrelsen att i samarbete med stiftens genomföra en kartläggning av var församlingar/pastorat befann sig i sina planer för it-lösningar och administrativa system. Likaså beslutade kyrkomötet att uppdraga till kyrkostyrelsen att till 2021 års kyrkomöte, på basis av resultatet av kartläggningen, presentera en färdplan för samverkan och digitalisering med tidsplan samt investerings- och finansieringsplan för det fortsatta införandet av it-lösningar och administrativa system.

Färdplanen för samverkan och digitalisering

Kyrkostyrelsen beslutade våren 2020 om en långsiktig strategi för digitalisering och samverkan. Utgångspunkten är att säkerställa att ett långsiktigt hållbart kyrkoliv ska kunna finnas i hela landet även i framtiden och att församlingar/pastorat även fortsättningsvis ska kunna lägga resurserna på den grundläggande uppgiften.

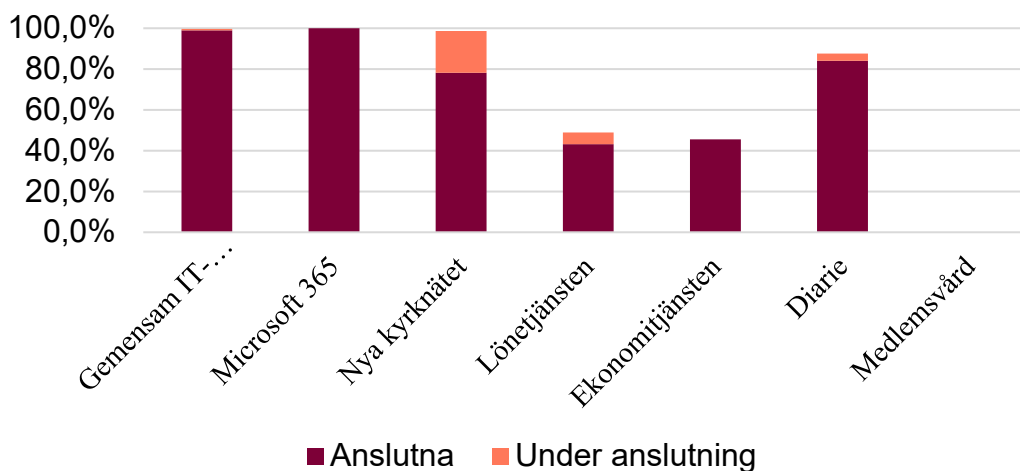
Mot bakgrund av strategin ingår åtta olika områden i den av kyrkostyrelsen framtagna färdplanen för samverkan och digitalisering. Kyrkomötet beslutade om färdplanen 2021. Nedanstående tabell beskriver vad respektive tjänst syftar till att bidra med.

Huvudmotiv för varje tjänst

Tjänst	Ökad säkerhet	Ökad kvalitet	Ekologisk hållbarhet	Ekonomisk hållbarhet	Minskad sårbarhet	Lagkrav
Gemensam it-plattform	X	X				
Ett gemensamt nätverk	X	X				
Microsoft 365	X	X	X			
Diarieföring/ dokumenthantering	X	X				X
Elektroniskt arkiv	X	X				X
Löneservice		X		X	X	
Ekonomiservice		X		X	X	
Medlemsvård/ medlemsutveckling		X				

Resultat

Anslutningsgrad 2025-12-31

Upplevd nytta

Under januari månad 2026 har församlingar/pastorat och stift haft möjlighet att besvara en enkät om hur de upplever de gemensamma tjänsterna och nationell nivå. Nedan finns en övergripande sammanställning av resultatet.

Allmän attityd

- ◆ Generellt försiktigt positiv men splittrad.
- ◆ Bemötande och kompetens får högre betyg än övriga delar.

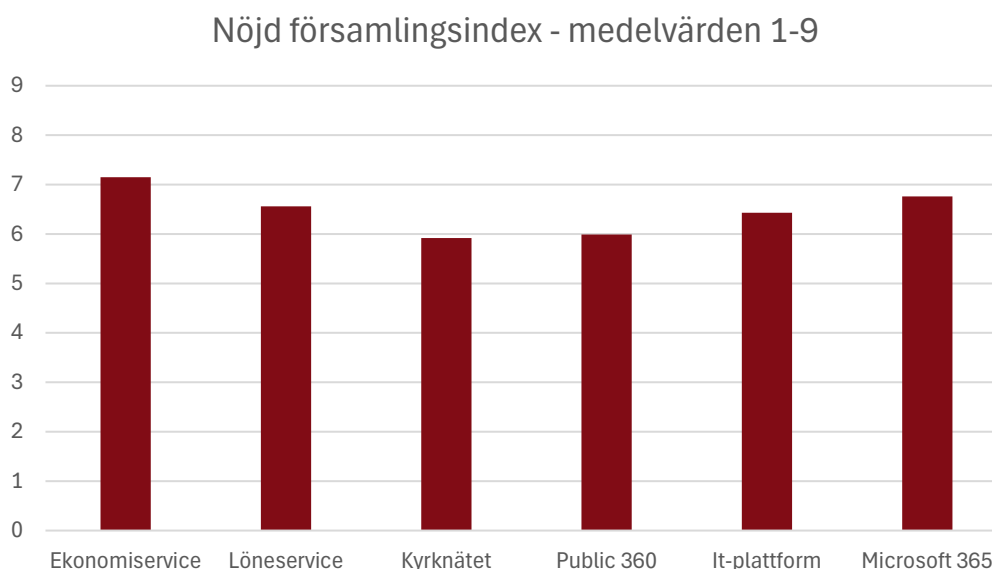
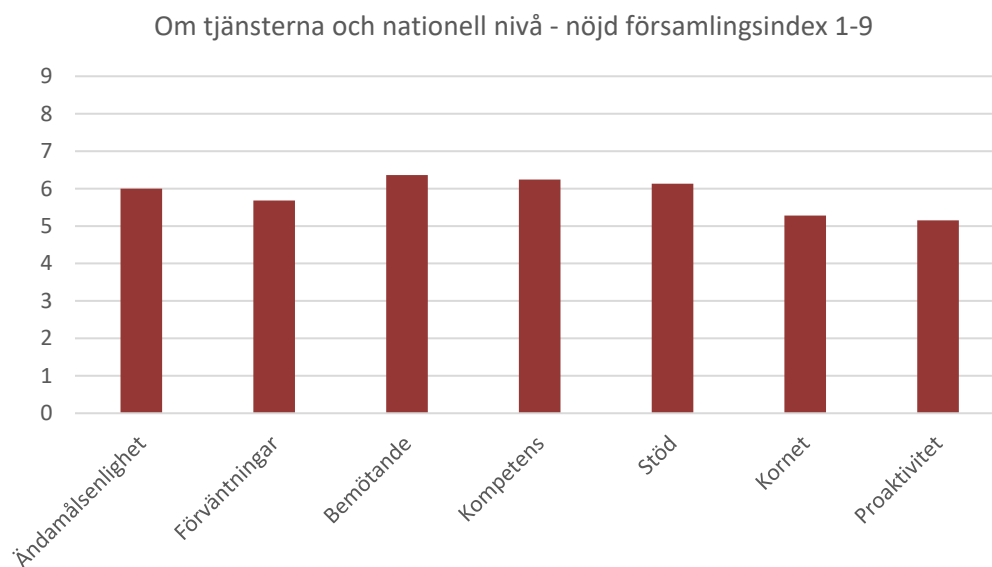
Mest uppskattat

- ♦ Professionellt bemötande och hög kompetens hos personal.
- ♦ Upplevelse av att stödet fungerar i många vardagliga situationer.

Största utmaningar

- ♦ Kornet (intranät) upplevs som svårt att navigera och ineffektivt.
- ♦ Proaktivitet och förväntansuppfyllelse når inte upp till behoven.
- ♦ Skillnader i förväntningar mellan lokala enheter och nationell nivå.

Följande diagram visar ett sammanvägt index från de 247 enheter som besvarade enkäten.

Styrkor och utmaningar**Gemensam it-plattform**

Den gemensamma it-plattformen omfattar funktioner såsom fjärrskrivbord och säkerhetstjänster. Anslutning till den gemensamma IT-plattformen har pågått under flera år. Vid årsskiftet 2025/2026 återstod sex församlingar/pastorat som ännu inte hade

anslutit. Med stor sannolikhet avser alla sex att ansluta under första halvåret 2026. Därmed har full anslutning uppnåtts vilket innebär en milstolpe när det gäller hela Svenska kyrkans it-säkerhet.

Microsoft 365

Microsoft 365 är ett samarbetsverktyg för gemensam dokumentdelning, videomöten samt intranät. Utmaningar under införandeprojektet var önskan från församlingar/pastorat och stift att få mer stöd i användningen av Microsoft 365s verktygslåda, man saknade gemensamma arbetssätt. För att tillgodose behovet finns numera stöd i form av exempelvis webinarier för att höja kompetensen och uppmuntra till ökad användning av verktygen.

Ett gemensamt kyrknät

Det gemensamma kyrknätet möjliggör digital kommunikation och säkerställer att känslig information skyddas och behandlas enligt lagar och förordningar. Projektet för att ansluta till ett nytt kyrknät pågår sedan några år tillbaka. Projektet var inledningsvis påverkat av brist på komponenter vilket saktade ner anslutningstakten. Komponentbrist var något som drabbade hela världen i samband med pandemin. Andra utmaningar var den komplexa samverkan mellan projekt, leverantör, stift och församling som inte fungerade tillfredsställande vilket skapade kvalitetsbrister, både i anslutningsarbetet och i förvaltning. Successivt fungerar samverkan bättre och bättre. Vid halvårsskiftet 2026 stängs projektet och till dess ska alla församlingar/pastorat och stifts getts möjlighet att ansluta. Den 15 december 2026 stängs det gamla kyrknätet.

Diarieföring och dokumenthantering

Public 360 är Svenska kyrkans gemensamma systemstöd för diarieföring, ärende- och dokumenthantering samt mötesadministration. En tydlig styrka har varit den väl fungerande anslutningsprocessen och den goda samverkan med stiftens resurser för utbildning och stöd. Utmaningar har främst handlat om varierande lokala förutsättningar, kompetens och pågående avtal med andra systemleverantörer.

Elektroniskt arkiv

Svenska kyrkans gemensamma e-arkiv är en bevarandeplattform för långsiktigt bevarande och tillgängliggörande av digital information från gemensamma systemlösningar som tillhandahålls av kyrkostyrelsen. I dag har endast två gemensamma systemlösningar anslutits till e-arkivet: det gemensamma ekonomisystemet samt det gemensamma dokument- och ärendehanteringssystemet Public 360.

Löneservice

Kyrkomötet fattade 2019 beslut om att starta ett nationellt lönecenter från 1 januari 2022 med placering i Uddevalla. Namnet på lönecentret är Svenska kyrkans löneservice. Löneservice administrerar utbetalning av löner, arvoden och ersättningar. För att uppnå full anslutning till löneservice till 2030 och enhetlig effektivitet för alla församlingar krävs förändringar i form av ett nytt systemstöd och nya gemensamma arbetssätt, vilka tar flera år att genomföra.

Ekonomiservice tillhandahåller ekonom- och kontrollertjänster samt administrerar ekonomiska volymtjänster som leverantörsfakturor, kundfakturor samt löpande redovisning. Svenska kyrkans ekonomiservice etablerades 1 januari 2025 enligt beslut i kyrkomötet 2022. Medarbetare från stiftens tidigare leveransorganisationer blir en del av ekonomiservice genom verksamhetsövergång. För att uppnå full anslutning och enhetlig effektivitet för alla församlingar krävs förändringar i form av ett nytt systemstöd och nya gemensamma arbetssätt, vilka tar flera år att genomföra.

Medlemsvård/-utveckling

Medlemskommunikationssystem med stöd för bokning och digital kommunikation med Svenska kyrkans medlemmar. Kyrkostyrelsen beslutade i december 2025 att pausa projektet och genomföra en analys av församlingarnas behov av systemstöd och av säkerhetsläget. Kyrkomötet uppdrog till kyrkostyrelsen i november 2025 att återkomma till kyrkomötet 2026 med en detaljerad redogörelse av systemstödet med bedömning av kostnader på kort och lång sikt, både för den nationella nivån och för de församlingar och pastorat som deltar.

3.3 Kyrkostyrelsens tillsyn över förvaltningen av prästlönetillgångar

I november 2025 beslutade kyrkomötet om ändrade och nya regler gällande förvaltningen av prästlönetillgångar i 46 kap. kyrkoordningen. Ett utvecklingsarbete pågår som syftar till att etablera en utvecklad tillsyn som genom uppföljning, samråd, stöd, råd och hjälp ger stiftens goda förutsättningar att utveckla ett mer hållbart skogsbruk. Under året har ett stödmaterial gällande de nya bestämmelserna tagits fram och utvecklingsarbete pågår genom utveckling av tillsynsrapporten, framtagande av modell för verksamhetsnära mål och av närmare bestämmelser om tillämpning av den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke, 46 kap. 8 a § andra stycket kyrkoordningen. Svenska kyrkans kommunikation om prästlönetillgångarna har utvecklats på webbplatsen Skog och mark - Svenska kyrkan. Under året har även ett utvecklingsarbete om betydelsen av andlig hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk påbörjats. I det fortsatta arbetet utreds ekonomiska konsekvenser av ett förändrat skogsbruk och eventuella behov av kompensationsmodeller samt tydliggörande av aktuella samverkansform mellan nationell nivå och stiftens.

Tillsynsrapporten för 2025 har utvecklats genom att anpassa strukturen till den gemensamma inriktningen i 46 kap. 8 § kyrkoordningen. I samband med detta har ny information inhämtats från stiftens i relation till de nya bestämmelserna. Fortsatt utvecklingsarbete sker inför nästa års tillsynsrapport bland annat i relation till stiftens verksamhetsnära mål. Den preliminära tillsynsrapporten för 2025 finns i *bilaga 3*. Slutlig version av rapporten fastställs av kyrkostyrelsens arbetsutskott i september.

Bilaga 1 Församlingsråden i praktiken 2025

2026-02-26 dnr KS 2024-0122

Sammanfattning

Denna undersökning av församlingsrådets arbete och funktion bygger på en enkät som skickades till totalt 805 församlingsrådsordföranden vars kontaktuppgifter kunde hämtas från Kyrksam. Enkäten skickades ut i oktober 2025 och besvarades av 530 ordföranden vilket motsvarar en svarsfrekvens på 66 procent. Svarsfrekvensen varierade mellan stiftet med högst andel svarande i Strängnäs stift (84 procent) och lägst i Karlstads stift (47 procent). Detta kan jämföras med 2016 års undersökning, som byggde på 418 besvarade enkäter med en svarsfrekvens på motsvarande nivå, 66 procent, beräknat på totalt 632 enkätutskick. Resultatet av enkätundersökningen redovisas efter en inledande genomgång av de strukturella förändringar som pastorat och självständiga församlingar genomgått under perioden 2014–2025.

En av enkätundersökningens övergripande frågor var i vilken utsträckning församlingsråden hanterat de uppgifter som tilldelas dem i kyrkoordningen. Flertalet av församlingsråden, drygt 90 procent, har enligt enkätsvaren hanterat frågor om församlingskollekt och utsett kyrkvårdar och inventarieansvarig under mandatperioden efter kyrkovalet 2021. Flertalet församlingar anger också att de har haft samråd om församlingsinstruktionen, men jämfört med 2016 års undersökning har denna andel minskat från 90 till 85 procent.

De relativt små skillnaderna mellan 2016 och 2025 års undersökningar tyder på att det redan i det tidigare skedet hade etablerats ett mönster som visat sig bestående i fråga om de frågor som församlingsråden hanterar. Detta gäller i en övergripande mening för både små och stora församlingar.

En klar majoritet, 80 procent av församlingsråden, har tagit egna initiativ till verksamhet eller utvecklingsarbete inom den egna församlingen. Det är en klart större andel jämfört med 2016 då 68 procent av församlingsråden angav att man tagit den typen av initiativ.

Församlingsråden kan också ges ett utvidgat ansvar genom delegation från kyrkorådet. I detta avseende har det inte skett någon förändring sedan år 2016. Det är fortfarande en minoritet, 21 procent, av församlingsråden, som anger att de har ansvarsområden som delegerats från kyrkorådet. Bland de större församlingarna är det en något större andel (29 procent) jämfört med de mindre (20 procent).

En mindre andel av församlingsråden upplever att de kan påverka den egna församlingens liv och verksamhet jämfört med tidigare. Det är fortfarande en majoritet som anger att de har denna möjlighet i ganska eller mycket stor utsträckning (58 procent), men det är en minskning från 68 procent i 2016 års undersökning. I detta avseende finns det en skillnad mellan små och stora församlingar. De små församlingarna upplever i större utsträckning att de kan påverka den egna församlingens verksamhet (64 procent) jämfört med de stora (54 procent).

Av de öppna enkätsvaren framgår både vad församlingsråden tycker har fungerat bra och vad som skulle kunna utvecklas.

Vad har fungerat bra i församlingsrådets arbete?

- ◆ Gott samarbete inom församlingsrådet - stort engagemang och bra diskussioner
- ◆ Samarbetet med anställda i församlingen fungerar i huvudsak bra
- ◆ Samarbetet med beslutsfattare inom kyrkoorganisationen fungerar i huvudsak bra

- ◆ Bättre samarbete/dialog med kyrkoråd och kyrkoherde och övriga anställda samt med andra församlingar inom pastoratet
- ◆ Större ansvar – utökad delegation för församlingsrådet
- ◆ Engagemang bland ledamöter och anställda
- ◆ Tydligare uppdrag

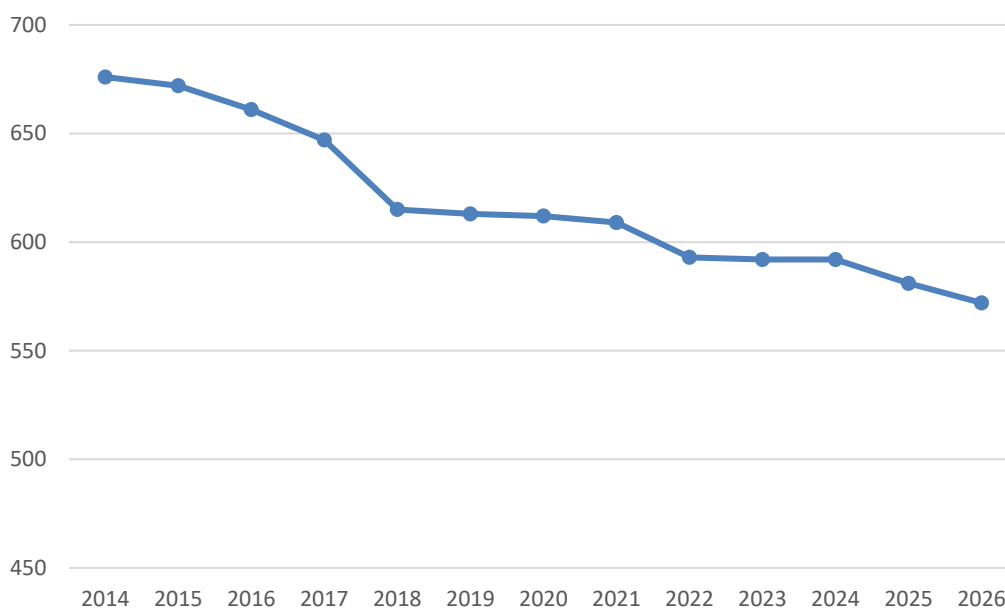
En jämförelse av de öppna svaren på dessa frågor i 2016 och 2025 års undersökningar visar att det i huvudsak är samma områden som framträder tydligt, både vad gäller sådant som fungerat bra och sådant som kunde fungera bättre.

En fortsatt uppföljning av församlingsrådets funktion och arbete kan förslagsvis genomföras med stöd av en återkommande enkätundersökning riktad till församlingsrådsordföranden i slutet av varje mandatperiod. Som ett komplement till en sådan enkätundersökning kan fördjupande intervjustudier genomföras en gång varannan mandatperiod.

Strukturella förändringar bland församlingar och pastorat år 2014–2025

Antalet pastorat och självständiga församlingar har sedan år 2014 minskat från 676 till 581 enheter år 2025 (se Figur 1). Från och med 1 januari 2026 är antalet enheter 572. Det motsvarar en minskning med drygt 15 procent. Denna förändring är i första hand ett resultat av att två eller flera församlingar eller pastorat lagts samman till en större gemensam enhet. I några få fall har även det omvända förekommit under denna period, det vill säga att en enhet delats upp i flera pastorat eller självständiga församlingar. Ett exempel är upplösningen av Göteborgs kyrkliga samfällighet som från och med år 2018 delades upp i nio pastorat.

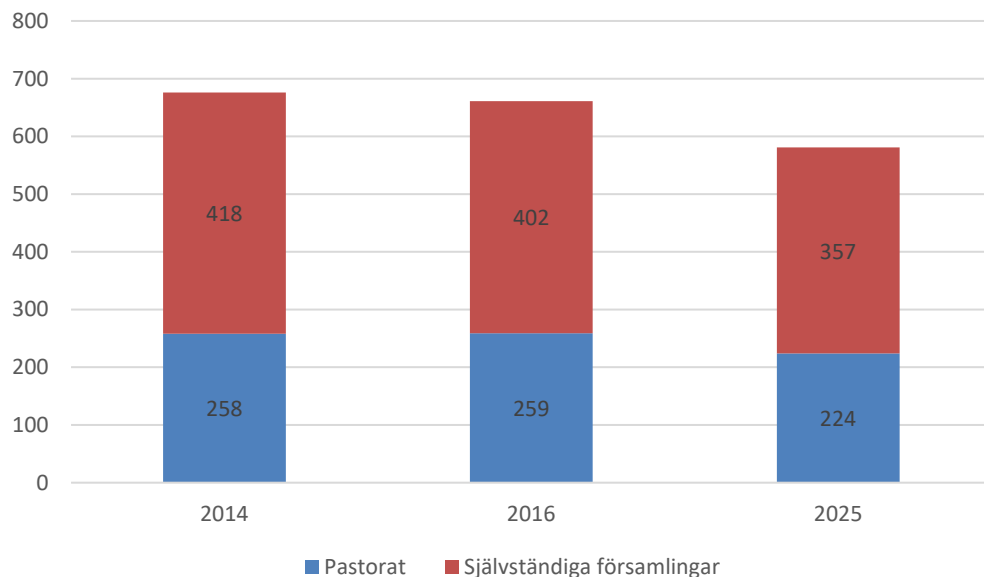
Figur 1. Antal pastorat och självständiga församlingar per år 2014–2026

Det minskande antalet ekonomiska enheter gäller både pastorat och självständiga församlingar. De självständiga församlingarna har dock minskat i något högre takt än pastoraten. År 2014 fanns 258 pastorat som i sin tur omfattade 946 församlingar.

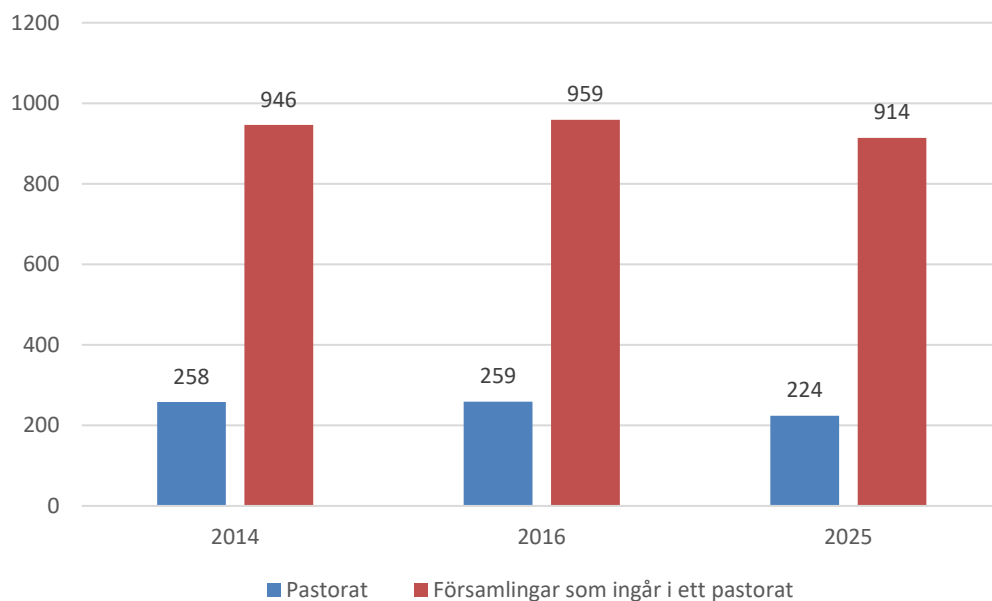
Samtidigt fanns 418 självständiga församlingar. Fram till år 2025 hade antalet pastorat minskat till 224 och antalet ingående församlingar till 914. Under motsvarande period har antalet självständiga församlingar minskat till 357.

Figur 2. Fördelningen av pastorat och självständiga församlingar bland de ekonomiska enheterna, år 2014, 2016 och 2025

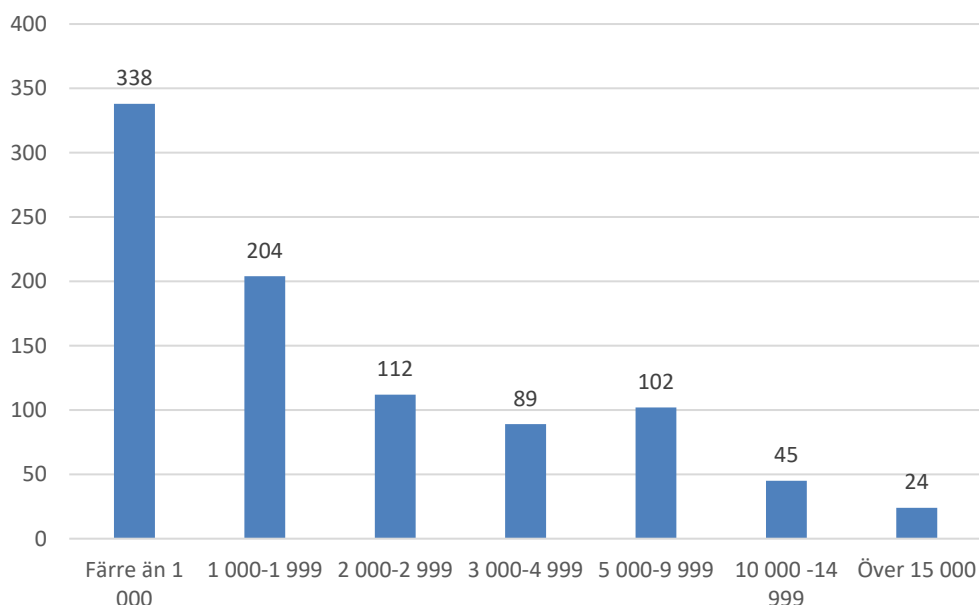
Det genomsnittliga antalet församlingar som ingår i ett pastorat har under den aktuella perioden ökat något. År 2025 omfattade ett genomsnittligt pastorat fyra församlingar. Variationen i detta avseende är dock stor. En stor del av de mindre pastoraten omfattar vanligtvis endast två eller tre församlingar. De större pastoraten omfattar i regel fler församlingar än så, exempelvis Linköpings domkyrkopastorat med nio församlingar.

Figur 3. Antal pastorat och församlingar som ingår i ett pastorat, år 2014, 2016 och 2025

Variationen är stor även i fråga om befolknings- och medlemsstorlek. Bland församlingar som ingår i ett pastorat hade den minsta församlingen 49 medlemmar och den största 32 643 vid årsskiftet 2024/2025. Flertalet av de församlingar som ingår i ett pastorat är relativt små, en dryg tredjedel har färre än 1 000 medlemmar och närmare 60 procent färre än 2 000 medlemmar (se Figur 4). Samtidigt har en betydande andel av de icke-självständiga församlingarna, närmare 20 procent, fler än 5 000 medlemmar. De är därmed större än vissa pastorat och många av de självständiga församlingarna.

Figur 4. Antal församlingar som ingår i ett pastorat, efter medlemsstorlek 2024

Enkätundersökningen

Enkäten skickades till totalt 805 församlingsrådsordföranden vars kontaktuppgifter kunde hämtas från Kyrksam. Enkäten besvarades av 530 ordföranden vilket motsvarar en svarsfrekvens på 66 procent.

Av Svenska kyrkans 914 församlingar som ingår i ett pastorat saknas det i 109 fall uppgifter om församlingsrådsordförande. Det ofullständiga registret över ordföranden beror delvis på att inte samtliga församlingar registrerat uppgifterna i Kyrksam. Det kan också bero på att vissa församlingar inte har något församlingsråd. Möjligen kan det senare förklaras av det begränsade antalet medlemmar i en del av församlingarna. Cirka hälften av de församlingar som saknar uppgifter om församlingsrådsordförande i Kyrksam har färre än 1 000 medlemmar. Totalt nådde enkäten företrädare för 88 procent av samtliga församlingar.

Av tabell 1 framgår att svarsfrekvensen varierade mellan stiftet med högst andel svarande i Strängnäs stift (84 procent) och lägst i Karlstads stift (47 procent). Tabell 1 visar inte bara skillnaderna i svarsfrekvens, utan även de betydande strukturella skillnaderna mellan de olika stiftet. Förekomsten av självständiga församlingar respektive församlingar som ingår i ett pastorat varierar stort. Stockholms stift omfattar exempelvis endast fyra pastorat som i sin tur omfattar tolv församlingar. Det kan jämföras med Växjö stift med 33 pastorat och 138 församlingar. Drygt hälften av

alla församlingar som ingår i ett pastorat finns samlade i en knapp tredjedel av stiftet. Det handlar om Göteborgs, Härnösands, Uppsala respektive Växjö stift.

Tabell 1 Antal församlingar och svarsfrekvenser per stift

	Antal församlingar	Antal enkäter	Antal svar	Svarsfrekvens
Strängnäs stift	33	31	26	84%
Västerås stift	46	46	37	80%
Linköpings stift	90	73	57	78%
Göteborgs stift	135	112	76	68%
Växjö stift	138	124	84	68%
Stockholms stift	12	12	8	67%
Uppsala stift	95	88	56	64%
Luleå stift	31	30	19	63%
Härnösands stift	97	93	58	62%
Lunds stift	63	58	35	60%
Skara stift	87	75	44	59%
Visby stift	36	20	10	50%
Karlstads stift	51	43	20	47%
Totalt	914	805	530	66%

Syftet med enkäten var att undersöka församlingsrådsordförandens erfarenheter av arbetet i församlingsråden under mandatperioden efter 2021 års kyrkoval. En motsvarande undersökning genomfördes under hösten 2016. Frågorna i 2025 års enkät motsvarar i stort sett de som ställdes i den tidigare genomförda enkätundersökningen. Därutöver innehåller den senare enkäten ett par kompletterande frågor om samverkan med övriga församlingar inom respektive pastorat.

Församlingsrådets sammansättning och nominering av ledamöter

KsSkr 2026:3
Bilaga 1

Antalet ledamöter i respektive församlingsråd varierar mellan två och femton personer. Det vanligaste är att ett församlingsråd har sex ledamöter. De allra flesta församlingsråd har fyra till åtta ledamöter. Totalt bestod de 517 församlingsråd som svarade på frågan av 3 531 ledamöter (se tabell 2).

Tabell 2. Antal ledamöter i församlingsråden, n = 517

Antal ledamöter	Antal svarande
2	2
3	4
4	46
5	76
6	146
7	57
8	97
9	29
10	39
11	12
12	4
13	2
14	2
15	1

Antalet ersättare i respektive församlingsråd varierar från noll till elva personer. Det vanligaste är att församlingsråden har två till fyra ersättare. Knappt 30 församlingsråd har ingen ersättare. Det totala antalet ersättare uppgår till 1 701 personer utifrån de svarandes uppgifter (se tabell 3). Det innebär att det finns ersättare för knappt hälften av ledamöterna i församlingsråden.

Tabell 3. Antal ersättare i församlingsråden, n = 512

Antal ersättare	Antal svarande
0	29
1	21
2	99
3	135
4	134
5	57
6	19
7	7
8	8
9	2
11	1

Flertalet församlingsråd har ledamöter som också är representerade i pastoratets kyrkoråd. Det vanligaste är att mellan en och tre ledamöter i församlingsrådet också är med i kyrkorådet (se tabell 4). Detta är fallet i runt 70 procent av församlingsråden.

Tabell 4. Antal ledamöter i församlingsrådet som också är representerade i kyrkorådet, n = 513

Antal ledamöter	Antal svarande
0	95
1	145
2	147
3	77
4	30
5	10
6	4
7	1
9	1
11	1
12	1

Det vanligaste är att en eller två av ledamöterna i ett församlingsråd också är med i kyrkofullmäktige men inte i kyrkorådet. Ungefär 20 procent av församlingsråden saknar dock representation i kyrkofullmäktige.

Vanligtvis är flertalet av församlingsrådets ledamöter och ersättare bosatta i den församling i vars råd de är aktiva. Drygt hälften av församlingsråden anger dock att en eller flera av ledamöterna och ersättarna bor i en annan församling. Det vanligaste är att en eller två personer i rådet bor i en annan församling.¹

Nominering av ledamöter

En majoritet av ordförandena (340 svarande) har valt att berätta hur ledamöterna till församlingsråden nomineras. Nästan alla som har besvarat frågan uppger att ledamöterna utses via ett nomineringsförfarande. Nomineringen kan ske på olika sätt. Det vanligaste är att församlingsborna får nominera ledamöterna i samband med en aktivitet i kyrkan, oftast en gudstjänst. Information om möjligheten att nominera till församlingsrådet annonserar församlingen ibland i anslutning till kyrkobyggnaden eller i sin skriftliga information som går ut till församlingen. Nomineringen kan skötas av församlingsmedlemmarna, men en mindre grupp av församlingsrådsordföranden uppger att en valberedning först utser kandidater. Därefter kan församlingsmedlemmarna välja ledamöter.

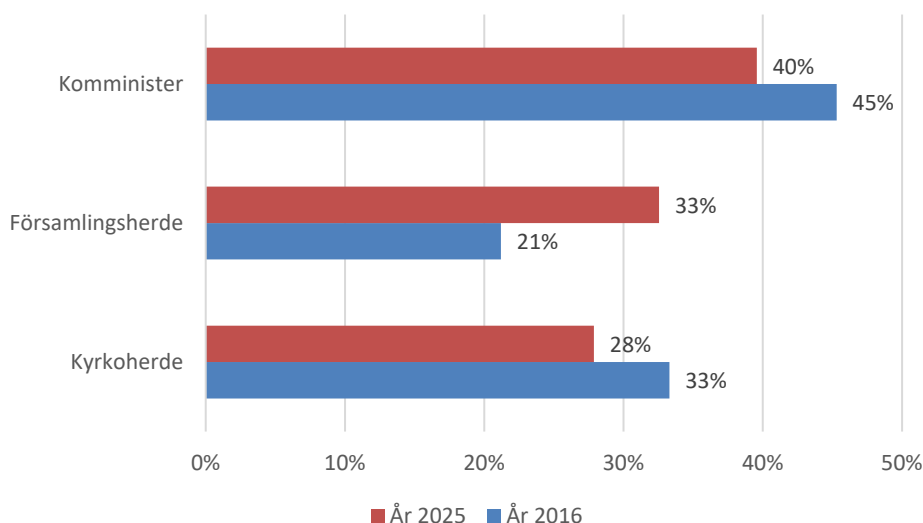
Det förekommer också att aktuellt församlingsråd eller någon som arbetar i församlingen tillfrågar möjliga kandidater om de skulle vara intresserade av att sitta i församlingsrådet. I dessa fall handlar det om personliga kontakter.

Likaså förekommer det att kyrkofullmäktige utser ledamöterna till församlingsrådet. I dessa fall har ibland nominering av kandidater skett innan fullmäktige utser ledamöterna.

I mindre utsträckning händer det att församlingsrådet utser nya ledamöter. I vissa fall utser de lokala nomineringsgrupperna ledamöterna.

¹ De ordföranden som har besvarat frågan verkar ha tolkat den som att de ska svara både hur många ledamöter och ersättare i församlingsrådet som bor i församlingen. Vi har därför valt att redovisa svaren på detta sätt.

Vanligtvis representeras pastoratets präster av församlingens komminister eller församlingssherde i församlingsrådet. I 28 procent av församlingsråden är det dock pastoratets kyrkoherde som sitter i församlingsrådet (se Figur 5).

Figur 5. Vilken av följande är representerade i församlingsrådet?

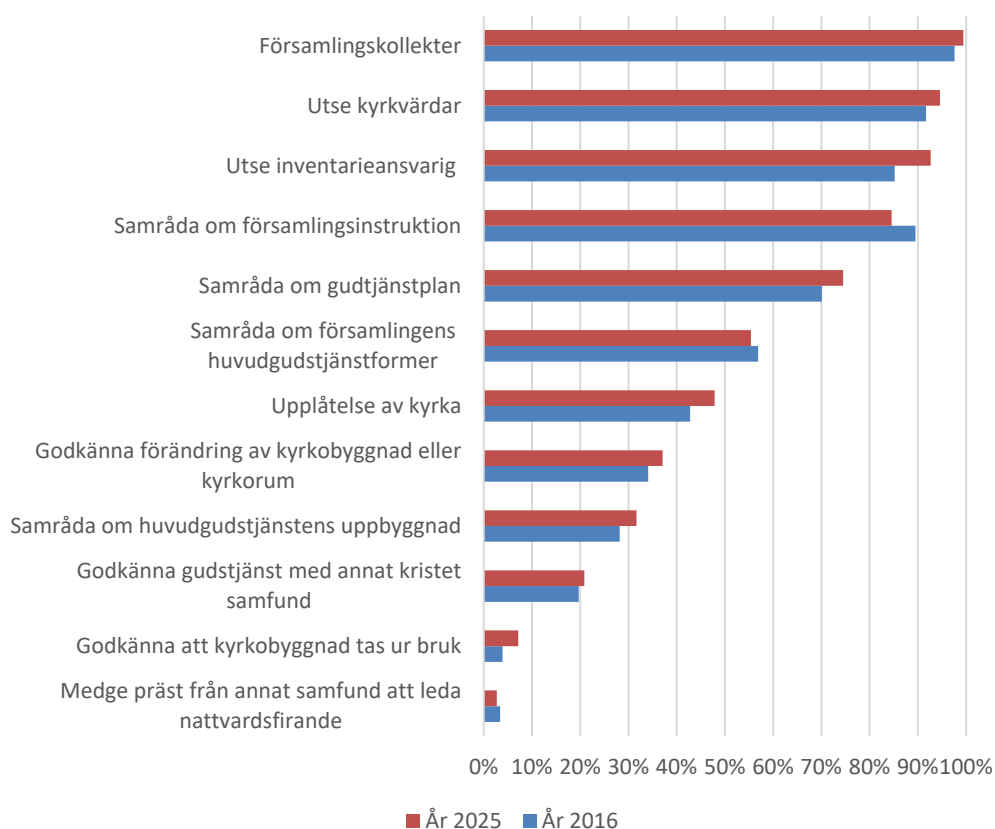
Församlingsrådets övergripande funktion och ansvarsområden

I 2016 års undersökning ställde kyrkokansliet en övergripande och inledande fråga som handlar om vilken funktion församlingsråden i praktiken haft i relation till de ansvarsområden och uppgifter som tilldelas församlingsråden i kyrkoordningen. Svaren på frågan om vilka av dessa uppgifter som församlingsråden har haft på dagordningen sedan innevarande mandatperiods början sammanfattas i Figur 6. Som framgår i figuren har flertalet av församlingsråden hanterat frågor om församlingskollekt (99 procent) samt utsett kyrkvärdar och inventarieansvarig (95 respektive 93 procent) under den aktuella perioden. I det avseendet har det inte skett någon nämnvärd förändring sedan år 2016. Skillnaderna mellan de båda undersökningarna är relativt små. En förändring som ändå sticker ut något är att den andel som haft samråd om församlingsinstruktionen på dagordningen minskat sedan år 2016, från 90 till 85 procent av församlingsråden. Vi kan också notera att en större andel av församlingsråden diskuterat frågan om inventarieansvarig, 93 procent jämfört med 85 procent vid den tidigare undersökningen.

I den tidigare undersökningen konstaterades att flera av de uppgifter som församlingsråden tilldelats är av den arten att de av uppenbara skäl inte är föremål för diskussion särskilt ofta – exempelvis frågan om en kyrka ska tas ur bruk. Detta förhållande bekräftas även i den senare undersökningen. Andra uppgifter som borde vara relativt vanliga har fortfarande inte förekommit på vissa församlingsråds dagordning. En möjlig förklaring vid tidpunkten för genomförandet av 2016 års enkätundersökningen var att det gått relativt kort tid sedan de första församlingsråden inrättades och att det behöver gå ytterligare en tid för att ge en rättvisande bild av i vilken utsträckning församlingsråden i praktiken tilldelas ansvaret för de olika uppgifterna. Det har nu gått ytterligare nio år sedan de första församlingsråden inrättades. Jämförelsen i Figur 6

visar att det redan i detta tidiga skede hade etablerats ett mönster som visat sig bestående i fråga om de frågor som församlingsråden hanterar.

Figur 6. Uppgifter som församlingsråden hanterat på sammanträdena under den senaste mandatperioden, år 2016 och 2025. Procentuell

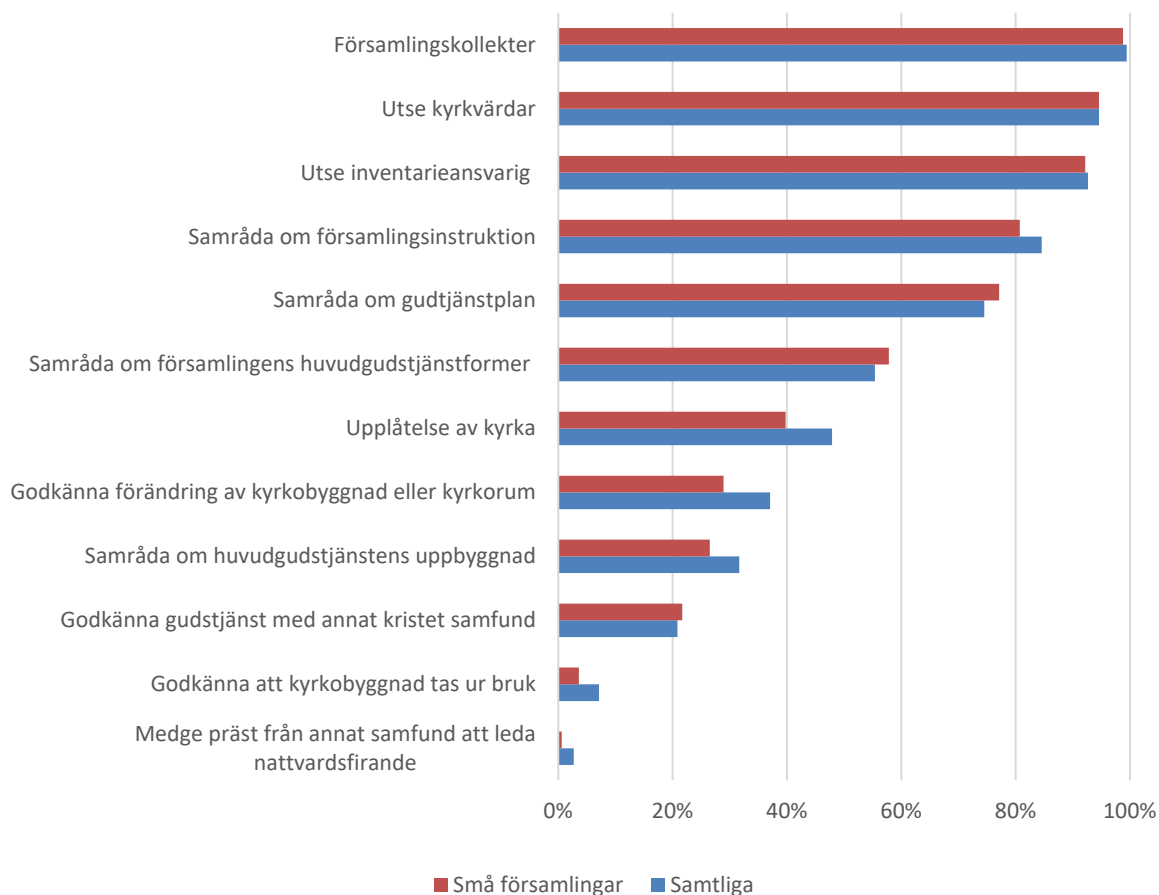

fördelning.

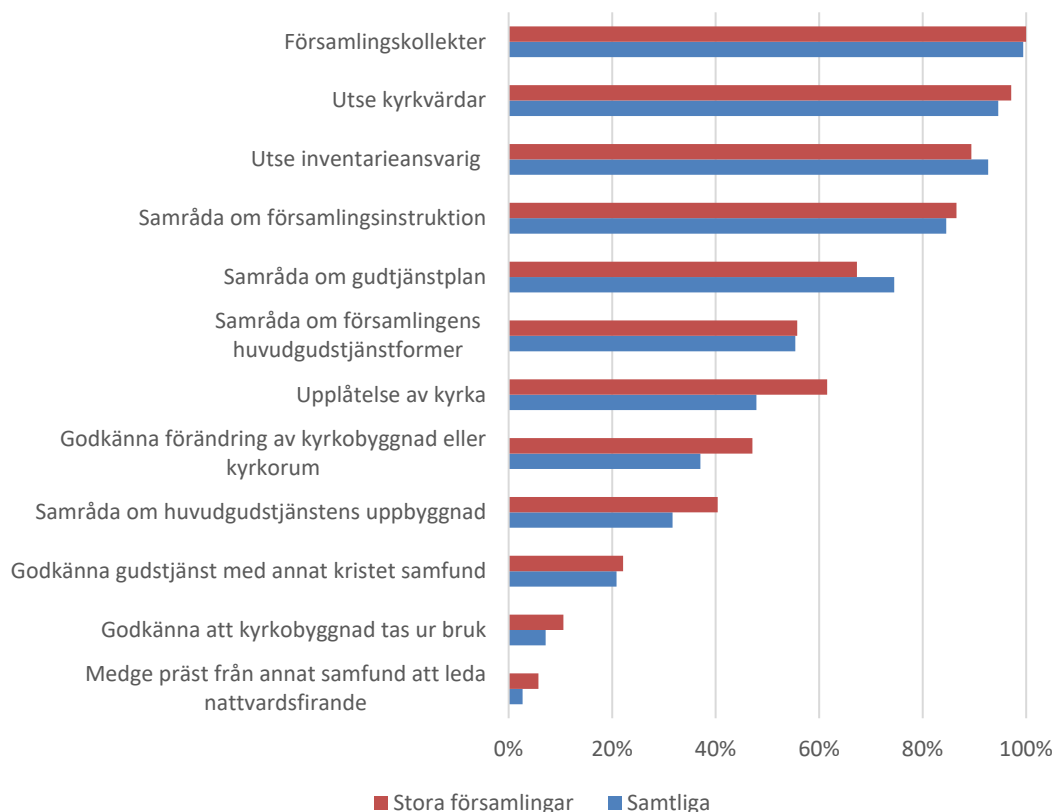
Stora och små församlingar

Bland de 530 ordförande som svarat på enkäten representerar drygt 30 procent relativt små församlingar med mindre än 1 000 medlemmar, medan omkring 20 procent representerar församlingar med fler än 5 000 medlemmar. I en övergripande mening tycks inte församlingarnas storlek ha någon avgörande betydelse för i vilken utsträckning församlingsråden hanterat de olika uppgifter som kyrkoordningen föreskriver. Studerar vi varje enskild uppgift framträder dock vissa skillnader. De små församlingarna hanterar flertalet uppgifter i ungefär samma utsträckning som övriga församlingar. Vad gäller en del av de uppgifter som hanteras mer sällan, som upplåtelse av kyrka och godkännande av förändring av kyrkobyggnad, är det en något lägre andel av de mindre församlingarna som haft dessa på dagordningen under den senaste mandatperioden (se Figur 7). Det omvända gäller de stora församlingarna, det vill säga motsvarande uppgifter har hanterats i lite större utsträckning än i genomsnittsförsamlingen (se Figur 8).

Figur 7. Uppgifter som församlingsråden i små församlingar hanterat på sammanträdena under den senaste mandatperioden jämfört med samtliga församlingar. Procentuell fördelning.

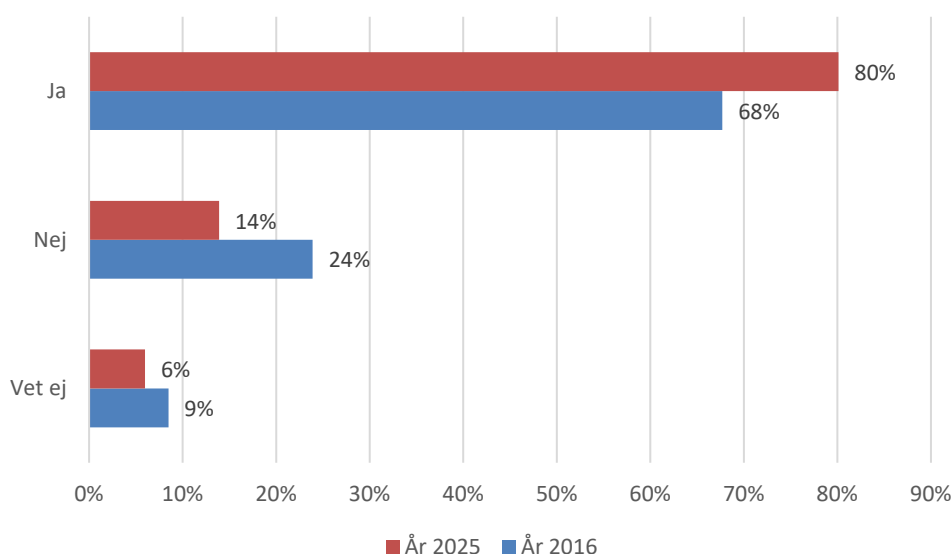
Figur 8. Uppgifter som församlingsråden i stora församlingar hanterat på sammanträdena under den senaste mandatperioden jämfört med samtliga församlingar. Procentuell fördelning.

Församlingsrådets egna initiativ

De uppgifter som församlingsråden tilldelats i kyrkoordningen utgör ingen begränsande ram för deras verksamhet, utan snarare en plattform att utgå ifrån. I den tidigare undersökningen framkom det att det också var relativt vanligt att församlingsråden tagit egna initiativ till verksamheter och/eller utvecklingsarbete. Denna typ av egna initiativ har på ett tydligt sätt spridit sig till en större andel av församlingsråden. I 2025 års undersökning uppgav 80 procent av ordföranden att de tagit egna initiativ jämfört med 68 procent år 2016 (se Figur 9).

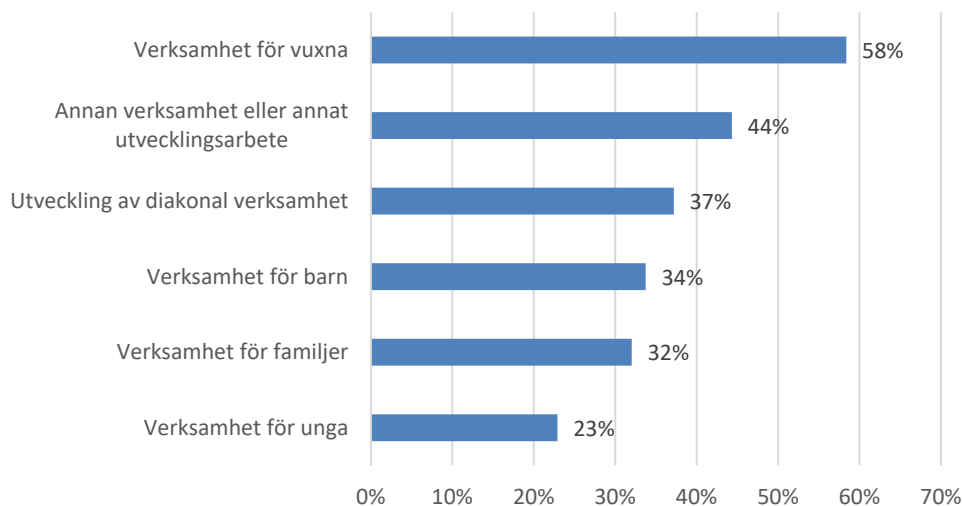
Figur 9. Har församlingsrådet själv tagit initiativ till någon verksamhet eller något utvecklingsarbete inom församlingen?

En majoritet av de församlingsråd som svarat att de tagit initiativ till verksamhet eller utvecklingsarbete har även beskrivit vad de har gjort. Det vanligaste är att församlingsråden fokuserat på aktiviteter riktade mot vuxna. Drygt hälften (58 procent) av församlingsråden svarar att de tagit initiativ inom detta område (se Figur 10). En dryg tredjedel (37 procent) svarar att de har utvecklat diakonal verksamhet. Något färre uppger att de utvecklat verksamhet för barn eller familjer.

Runt 30 procent svarar att de tagit initiativ till en annan verksamhet eller annat utvecklingsarbete. De vanligaste aktiviteter som församlingsråden nämner här är utveckling av gudstjänster och sociala aktiviteter för församlingsbor utan särskild ålder på målgruppen. Även utsmyckning av kyrkorum eller frågor kopplade till kyrkobyggnader eller andra byggnader nämns. Övriga aktiviteter som frekvent nämns är kyrkans öppettider och kyrkor som har öppet under sommaren, aktiviteter i församlingsområdet och musikaktiviteter.

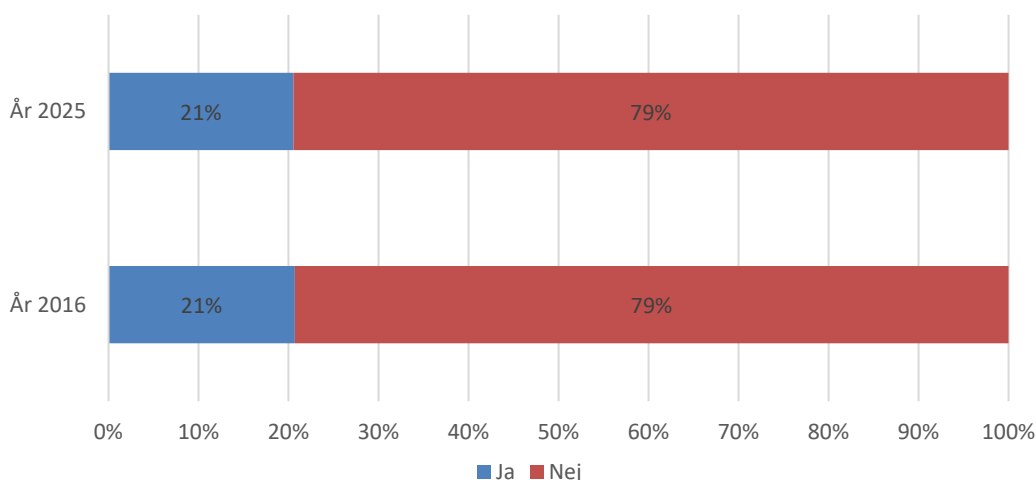
Figur 10. Vilken verksamhet eller vilket utvecklingsarbete inom församlingen har församlingsrådet själv tagit initiativ till? Flera val möjliga.

Församlingsrådets delegerade ansvar

Utöver de egna initiativen kan församlingsråden även tilldelas uppgifter genom delegation från kyrkoråden. I 2016 års enkät svarade flertalet ordförande (79 procent) att de inte fått något utökat ansvar utöver de på förhand givna uppgifterna som handlar om arbetet med den egna församlingen. Relativt få ordföranden, lite drygt 20 procent, angav att de fått ett utökat ansvar genom delegation från kyrkorådet. Av Figur 11 framgår att det i detta avseende inte skett någon förändring sedan år 2016. Den andel av församlingsråden som fått ytterligare ansvar delegerat är exakt samma år 2025 som år 2016. Bland de större församlingarna, de med fler än 5 000 medlemmar, är det en något större andel (29 procent) som haft ett utökat ansvar.

Figur 11. Har ni ytterligare ansvar delegerat till er från kyrkorådet?

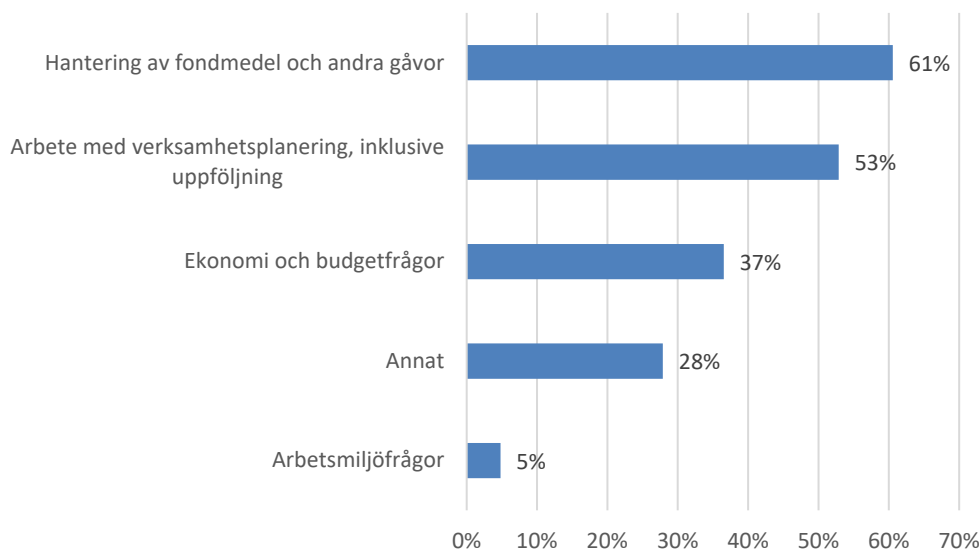
I utredningen *Närhet och samverkan* (Svenska kyrkans utredningar 2011:2) konstateras att vilken typ av uppgifter som delegeras inte är reglerat i kyrkoordningen samtidigt som man antar att det kommer att bero på bland annat pastoratets och församlingarnas storlek.² Av Figur 12 framgår att hantering av fondmedel och gåvor samt arbete med verksamhetsplanering och uppföljning hör till de vanligaste uppgifterna som kyrkoråden delegerar till församlingsråden. Över hälften av församlingsråden totalt sett har hanterat dessa typer av uppgifter efter delegering från kyrkoråden. En jämförelse av små och stora församlingar, det vill säga församlingar med färre än 1 000 medlemmar, respektive församlingar med över 5 000 medlemmar, visar att det i första hand är ordföranden i de mindre och mellanstora församlingarna som angett att de hanterar fondmedel och andra gåvor.

De mindre församlingarna anger också att de hanterat ekonomi- och budgetfrågor i betydligt större utsträckning än de stora församlingarna, 48 procent jämfört med 17 procent. De stora församlingarna har angett att de fått andra typer av uppgifter i större utsträckning. Exempel på sådana uppgifter är yttranden över lokalförsörjningsplan eller frågor om ombyggnation samt deltagande i utredningar och undersökningar av pastoratets verksamhet.

² Svenska kyrkans utredningar 2011:2. *Närhet och samverkan*. Svenska kyrkans informationsservice, s. 250

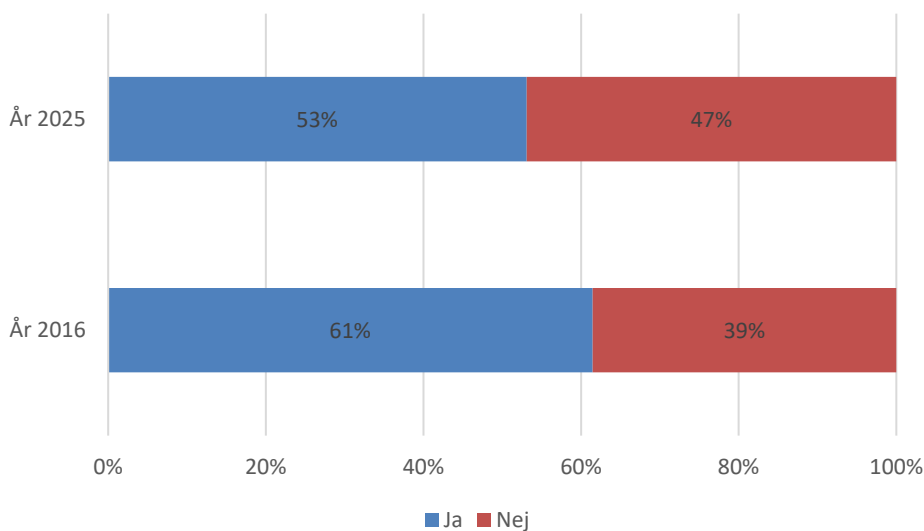
Figur 12. Vilka uppgifter har kyrkorådet delegerat till församlingsrådet?

KsSkr 2026:3
Bilaga 1

Det begränsade ansvar som tilldelas församlingsråden avspeglas också i vilken utsträckning de förfogar över egna ekonomiska medel. I detta avseende kan man konstatera att församlingsrådets ansvarsområde krympt något i en del av församlingarna. År 2016 hade 61 procent av församlingsråden ekonomiska medel som de förfogade över. Nio år senare, 2025, hade denna andel minskat till 53 procent (se Figur 13).

Figur 13. Har församlingsrådet ekonomiska medel som ni förfogar över?

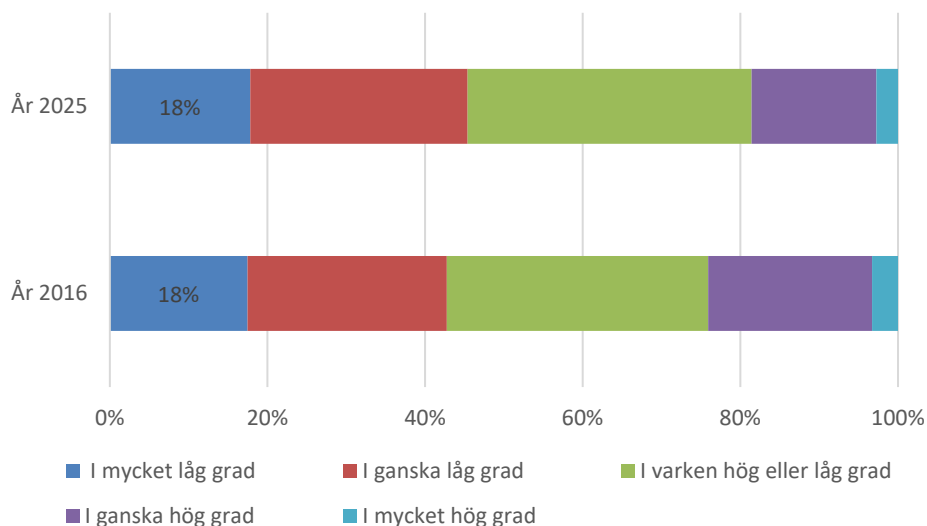

Församlingsrådets möjlighet att påverka verksamheten

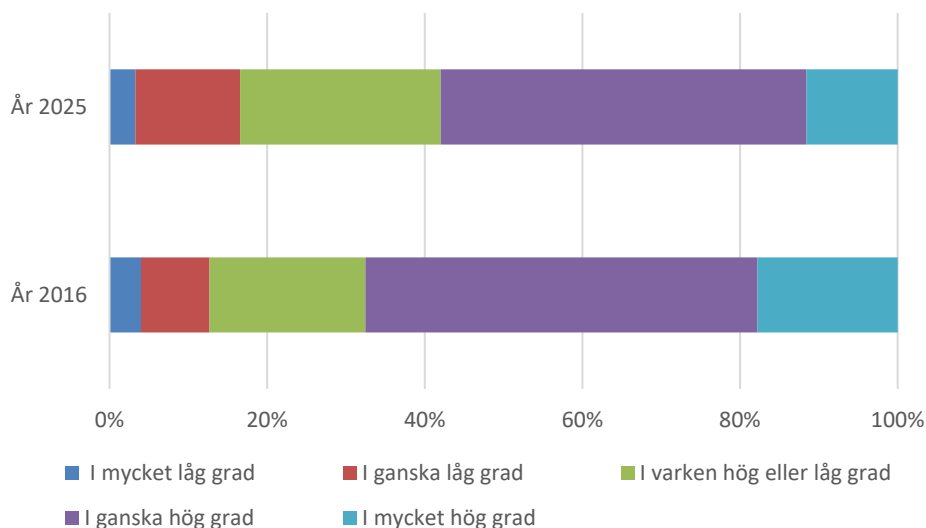
Sannolikt påverkar församlingsrådets begränsade ansvar även hur de uppfattar möjligheten att påverka det egna pastoratets verksamhet. I 2016 års undersökning svarade en knapp fjärdedel (24 procent) att de upplever att de har denna typ av inflytande i ganska eller mycket hög grad. I 2025 års enkät var det ännu färre som ansåg att de hade ett tydligt inflytande över pastoratets verksamhet, 19 procent (se Figur 14).

Som väntat är det betydligt fler, 58 procent, som upplever att de kan påverka den egna församlingens verksamhet och liv. Det är dock tio procentenheter lägre än den andel som svarade att de i ganska eller mycket hög grad hade sådant inflytande över verksamheten i 2016 års undersökning (se Figur 15).

Figur 14. I vilken mån upplever du att församlingsrådet kan påverka det egna pastoratets liv/verksamhet?

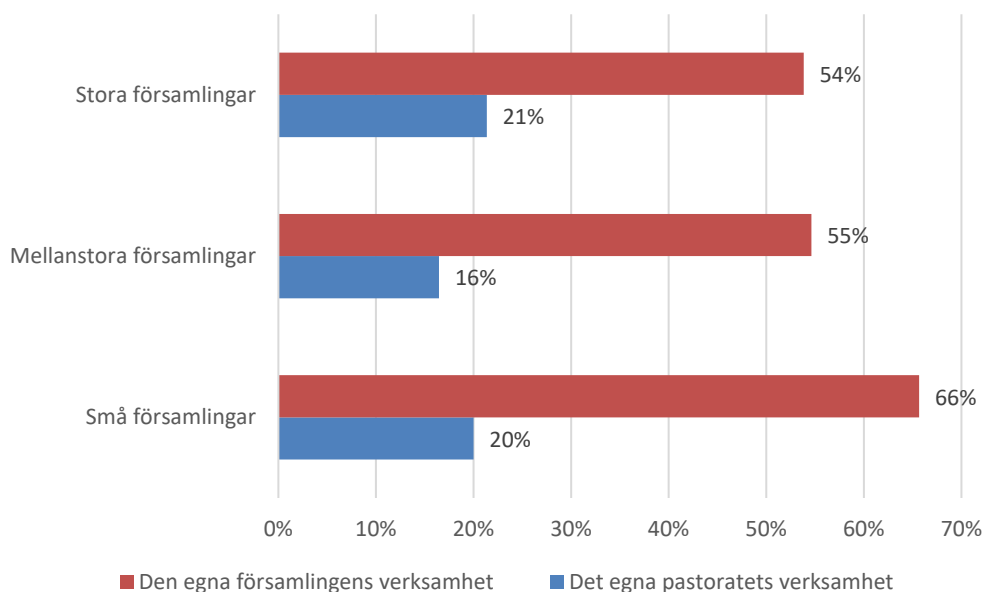

Figur 15. I vilken mån upplever du att församlingsrådet kan påverka den egna församlingens liv/verksamhet?

Även i detta avseende finns det vissa skillnader mellan de större och mindre församlingarna. Av Figur 16 framgår att skillnaderna är relativt små i fråga om upplevelsen av att kunna påverka pastoratets verksamhet och liv. Vad gäller den egna församlingens verksamhet är dock skillnaderna lite större. Ordförandena i de mindre församlingarna upplever i större utsträckning att de kan påverka verksamheten i den egna församlingen, jämfört med deras ordförandekollegor i såväl mellanstora som stora församlingar.

Figur 16. Andelen församlingsrådsordförande som upplever att församlingsrådet kan påverka den egna församlingens respektive det egna pastoratets liv/verksamhet efter församlingsstorlek 2025 (andel som svarat i ganska eller mycket hög grad).³

Vad har fungerat bra i församlingsrådets arbete?

En majoritet av församlingsråden har besvarat frågan om vad de tycker har fungerat bra. Av svaren framkommer en positiv bild av hur arbetet fungerar. Ungefär hälften beskriver att de har ett gott samarbete inom församlingsrådet. Faktorer som nämns är att ledamöterna har stort engagemang, bra diskussioner och arbetar bra tillsammans, vilket också var fallet år 2016. Enkätsvaren visar att samarbetet i församlingsråden i huvudsak bedöms vara gott och är kvar på samma nivå båda åren.

Drygt en fjärdedel av församlingsråden svarade år 2026 att de upplever att samarbetet med anställda i församlingen fungerar bra. Här avses olika personalkategorier men även församlingsherden nämns. Samarbetet har till exempel resulterat i att församlingsrådet har medverkat i arbetet med församlingens verksamhetsplanering och församlingsinstruktion. Flera svarande uppger också att samarbetet med beslutsfattare inom kyrkoorganisationen fungerar bra. Här nämns i första hand kyrkorådet. Det förekommer också att ordförandena nämner att kontakten med församlingsmedlemmarna har fungerat bra, vilket också var fallet år 2016. Resultaten visar således att samarbetet i huvudsak fortsatt är gott och på samma nivå.

Det goda samarbetet inom församlingsråden och med personalen och ibland även med kyrkorådet har bland annat resulterat i att råden har varit med och både planerat och genomfört olika aktiviteter. Fritextsvaren ligger i linje med att flera församlingsrådsordföranden har svarat att råden har tagit initiativ till verksamhet och utvecklingsarbete.

³ Stora församlingar är församlingar med 5 000 eller fler medlemmar, mellanstora 1 000–4 999 medlemmar och de små är församlingar med färre än 1 000 medlemmar.

Vad kunde fungera bättre?

En majoritet av församlingsråden har besvarat frågan i 2025 års enkät om vad de önskar skulle kunna fungera bättre i församlingsrådets arbete.

Bland de öppna svaren på frågan om hur arbetet i församlingsråden fungerat under den senaste mandatperioden var det fyra områden som framträdde tydligt år 2016:

- ◆ Bättre samarbete/dialog med kyrkoråd och kyrkoherde och övriga anställda samt med andra församlingar inom pastoratet
- ◆ Större ansvar – utökad delegation för församlingsrådet
- ◆ Engagemang bland ledamöter och anställda
- ◆ Tydligare uppdrag

Dessa fyra områden framträder också tydligt i svaren på enkäten från år 2025.

Det vanligaste är att ordförandena önskar ett bättre samarbete och ibland dialog med kyrkoråd, men även övriga anställda i församlingen liksom andra församlingar i pastoratet nämns. Detta svarar en knapp femtedel i enkäten år 2025. Motsvarande andel i enkäten år 2016 är en femtedel. En förklaring till att samarbetet ibland haltar är att de anställda ofta redan har planerat verksamheten innan rådet involveras i arbetet. Ibland nämner de svarande specifikt att de önskar ett bättre samarbete med sin kyrkoherde.

Ett förslag för att underlätta samarbetet är att kyrkorådet har en ledamot som representerar församlingsråden. I ett mindre antal fall efterfrågar de svarande ett bättre samarbete med kyrkofullmäktige. Exempel på frågor där ordförandena efterlyser ökat samarbete är i samband med tillsättning av tjänster och i församlingens ekonomi.

Även önskan om att församlingsråden ska få större ansvar och utökad delegation kvarstår år 2025. Kommentarer om ansvar och delegation handlar fortsatt om brister i kontakterna med kyrkorådet. Församlingsråden önskar mer ansvar och utökad delegation i olika frågor. Flera av svaren handlar om en vilja att få tydligare uppdrag, mer ansvar och att kyrkorådet ska ta mer hänsyn till församlingsrådets synpunkter.

Ordförandena uttrycker särskilt en önskan om att få ökat inflytande över utformningen av gudstjänstverksamheten, men även annan verksamhet. Det faktum att denna önskan kvarstår är på sätt och vis anmärkningsvärt eftersom de hör till församlingsrådets huvudsakliga uppgifter.

I både 2016 och 2025 års enkätsvar efterfrågas ett större engagemang från ledamöter och anställda. Det handlar till exempel om att de som sitter i församlingsråden borde vara mer aktiva på möten och att fler besöker gudstjänsterna. Det finns också önskemål om församlingsrådets sammansättning, exempelvis att råden borde ha fler ledamöter eller en önskan om yngre ledamöter och fler män.

I viss mån framförs även uppfattningen att församlingsrådets uppdrag borde vara tydligare. Ordförandena upplever att det är oklart vilka uppgifter församlingsråden ska arbeta med. Det kan till exempel handla om att det är otydligt vilka frågor som församlingsrådet borde inbjudas att samråda om kontra vilka i frågor rådet har rätt att besluta om.

Det handlar även om en önskan om bättre kontakter med församlingens anställda. Några ordföranden svarar till exempel att de anställda har ett informationsövertag i olika frågor. Detta inte minst eftersom de anställda spenderar mer tid med församlingsfrågorna än rådets ledamöter som gör detta på sin fritid. Detta leder till att råden får svårt att påverka beslut som rör församlingen.

I ovanstående områden efterfrågar flera ordföranden tydlighet. Som framgår ovan går det inte att se någon större skillnad mellan svaren från år 2016 respektive år 2025.

Detta kan tolkas som att arbetet med församlingsråden löper på som vid tidigare uppföljning.

KsSkr 2026:3
Bilaga 1

Ett förslag som förs fram av ordförandena för att underlätta församlingsrådets arbete och för att utveckla församlingens verksamhet är att råden borde ha egna ekonomiska resurser. Bristen på ekonomiska resurser får i vissa fall till följd att ordförandena får betala vissa utgifter ur egen ficka.

Samverkan med andra församlingar

Tre av fyra församlingsråd uppger att de samverkar med andra församlingar inom det egna pastoratet. Vanligtvis, i knappt hälften av församlingsråden, sker samverkan med flera församlingar. Den fjärdedel av församlingsråden som inte samverkar med andra församlingar anger i många fall att de inte ser något behov av samarbete. En del anger också att man har vissa kontakter med andra församlingsråd, men inte ser något behov av närmare samarbete.

Ett annat vanligt svar är att något samarbete aldrig har startats. En förklaring till detta är att det saknas naturliga samarbetsorgan för församlingar inom pastoratet. En annan förklaring är att det saknas tradition av att församlingsråd och församlingar inom pastoratet samarbetar.

Andra relativt vanliga förklaringar är att församlingar i pastoratet arbetar med olika frågor och är olika till sin karaktär. Även geografiskt avstånd mellan församlingarna förekommer som förklaring.

Fortsatt uppföljning av församlingsrådets arbete

En fortsatt uppföljning av församlingsrådets funktion och arbete kan förslagsvis genomföras med stöd av två typer av undersökningar:

- ◆ enkät till församlingsrådsordföranden
- ◆ intervjuer med församlingsrådsordföranden

Enkät till församlingsrådsordföranden

Kyrkokansliet kan fortsätta att skicka ut en enkät till församlingsrådsordföranden. Detta skapar en regelbunden uppföljning och ger möjlighet att följa svaren över tid, vilket gör det enklare att notera eventuella förändringar. I detta sammanhang är det viktigt att ta hänsyn till eventuella förändringar av församlingsindelningen.

För att få en kontinuitet i enkätsvaren föreslås att framtida uppföljningar i stort sett utgår ifrån samma frågor som ställdes åren 2016 och 2025. Detta är också tidsbesparande för genomförandet av enkäten.

Intervjuer med församlingsrådsordföranden

Enkäterna kan kompletteras med intervjuer. Frågorna i intervjuerna bör vara fördjupningar av enkätfrågorna.

I första hand kan församlingsrådsordföranden intervjuas. Intervjuer ger oss möjlighet att få en djupare förståelse för hur rådets arbete fungerar. Önskas ytterligare fördjupning av församlingsrådets arbete, går det också att intervjua aktörer som har regelbunden kontakt med råden. Det kan exempelvis handla om kyrkoherdar.

Då intervjuer tenderar att vara mer tidskrävande än enkäter kan de genomföras med glesare intervaller än enkäterna.

Urvalet för intervjuer bör genomföras så att olika typer av församlingar ingår. Här bör hänsyn tas till spridning gällande församlingsstorlek, tätortsgrad¹ och hur länge församlingsrådet har funnits.

Vid urval bör hänsyn även tas till om det ska vara församlingsråden i olika församlingar vid varje intervjuomgång eller om ett fast urval av församlingar bör identifieras och intervjuas i samband med flera uppföljningar. Den första urvalsmetoden ger fördelen att vi samlar in kunskap från flera olika församlingsråd. Den andra urvalsmetoden har fördelen att utvecklingen bland församlingsråden i en del av församlingarna kan följas över en längre period än den avgränsade tid som en mandatperiod omfattar. En undersökning som sträcker sig över längre tid kan också ge en tydligare uppfattning om vilka uppgifter som ett församlingsråd i praktiken ansvarar för. Detta skulle ge en möjlighet att beskriva i vilken utsträckning församlingsråden ansvarar för uppgifter som aktualiseras mer sällan. Det handlar alltså om uppgifter som av den anledningen inte förekommit på församlingsrådsmötenas dagordning under en avgränsad mandatperiod.

Bilaga 2 Nulägesrapport för psalmboksarbetet

KsSkr 2026:3
Bilaga 2

Som tidigare informerats om är arbetet med psalmboken indelat i två spår:

- Nya psalmer
- Revision av 1986 års psalmbok

Nya psalmer

I maj 2025 gick de nya psalmförslagen ut på remiss till ca 25 procent av församlingar och pastorat i Svenska kyrkan. Sen dess har arbetet i spår Nya psalmer blivit mindre intensivt och består nu i att besvara frågor, främst från remissinstanser, i viss mån från upphovspersoner och media.

Remissens formella startdatum var söndag 18 maj 2025. Sångerna kommer att kunna provsjungas fram till 22 november 2026. Sista svarsdatum är 30 november 2026. Det innebär att det inom perioden ryms dels ett helt kyrkoår för att hinna med både centrala högtider och verksamheter i församlingarna, dels ryms två trefaldighetstider vilket tematiskt passar för en del av psalmförslagen.

Revision av 1986 års psalmbok

Under hösten 2025 har planeringen med hur revisionen av 1986 års psalmbok kan gå vidare arbetats fram. Underlag förbereds just nu som kyrkostyrelsen och biskopsmötet kommer att få ta del av under våren. Dessa består av en delrapport från första året av frekvensanalys, där församlingarna har fått registrera vilka psalmer de sjunger. De har kunnat rapportera från så många verksamheter de önskar. Under förra året registrerades psalmerna via verktyget SAMLA, där gudstjänststatistiken rapporteras in. Under 2026 möjliggörs att rapportera via fler plattformar, vilket kommer att innebära ett bättre underlag nästa år.

Under december 2025 till och med januari 2026 har en enkät distribuerats till remissförsamlingarna med möjlighet att sprida till fler. Enkäten innehåller frågor om psalmanvändning, i vilken mån bok, projektor, lösblad används, vilka instrument som används och så vidare. Resultatet kommer att sammanställas och analyseras för att sedan ingå i underlaget.

Inför arbetet med revision av Den svenska psalmboken 1986 tas – i enlighet med kyrkostyrelsens beslut 30 september 2024 (§ 86) – ett musikteologiskt grunddokument, ett reflektionsdokument, fram om grundprinciper och urvalskriterier för revisionen.

Under hösten 2025 har arbetet med reflektionsdokumentet gått vidare och dokumentet kommer som tidigare nämnts ingå i underlaget till kyrkostyrelsen och biskopsmötet. Dokumentet är tvådelat. Det börjar med två kapitel med teologiska och musikaliska perspektiv, som mynnar ut i rekommendationer för revisionsarbetet. Dessa delar är författade av Susanne Wigorts Yngvesson, professor i systematisk teologi vid Enskilda Högskolan Stockholm respektive Per Högberg, lektor vid Musikhögskolan i Göteborg och organist.

Dokumentets andra del innehåller tre kapitel med ingångar som bör prägla reflektionen i revisionsarbetet, om psalmens plats i gudstjänsten, psalm och språk och psalm som kulturarv. Dessa kapitel författas av Per Harling, präst och psalmförfattare, Sara Lövestam, författare och språkvetare samt Håkan Möller, professor i litteraturvetenskap vid Göteborgs universitet.

Inom ramen för psalmboksarbetet pågår också planering för två större evenemang. Folk och kultur äger rum i Eskilstuna 4–7 februari, där flera riksdagspolitiker medverkar. Svenska kyrkan medverkar genom bland andra Eskilstuna församling, Carola Nordbäck, Leif Nahnfeldt, Helena Andersson Bromander, Kent Wisti och Susanne Dahl. Musik- och teologisymposiet äger rum i Linköping 18–20 september. Det kommer att bli en mötesplats för musiker, präster och övriga som är intresserade av mötet mellan musik och teologi. Bland föredragshållarna märks bland annat biskop Åsa Nyström och ärkebiskop emerita Antje Jackelén samt professorn i musikvetenskap Mattias Lundberg och organisten och professorn Johannes Landgren. Inledningsgudstjänsten leds bland annat av biskop Marika Markovits. Det senare budgeteras av psalmboksprojektet och flera av föredragen och konserterna har just psalm som fokus. Psalmboksgruppen ingår bland föredragshållarna och har på flera sätt varit delaktiga i planeringen.

Vidare kommer psalmboksgruppen under våren 2026 att träffa representanter från de nordiska ländernas evangelisk-lutherska kyrkor som arbetar med psalm- och gudstjänstböcker, för att dela erfarenheter och lärdomar. Det pågår även planering för sammankomster där referensgrupper kommer att inventera och granska Verbums tillägg, Psalmer i 2000-talet samt andra relevanta sångsamlingar som används i Svenska kyrkans verksamheter samt den tipslåda som fanns som del av den digitala brevlådan.

Sammanfattningsvis är de större insatser som gjorts inom arbetet med 1986 års psalmbok, utöver arbetet med nya psalmer, sedan kyrkomötets beslut 2016 om revidering och utökning av Den svenska psalmboken (KS 2016-1320) följande:

- Juridisk genomgång gällande upphovsrätt etc. för Den svenska psalmboken 1986.
- Förstudie som resulterat i arbetet med de två spåren: Nya psalmer och Den svenska psalmboken 1986.
- Framtagande av ett musikteologiskt grunddokument samt arbete med inventering och statistik som underlag till kyrkostyrelse och biskopsmöte inför beslut om hur revision av 1986 års psalmbok kan gå vidare.

Bilaga 3 Tillsynsrapport prästlönetillgångar 2025

KsSkr 2026:3
Bilaga 3

2026-05-28 dnr KS 2025-1031

Preliminär rapport till kyrkostyrelsen om 2025 års förvaltning av prästlönetillgångar.

Innehåll

Inledning och metod	54
Inledning	54
Metod	54
 Sammanfattande bedömning för 2025	 54
Prästlönefastigheter – hållbar förvaltning	55
Prästlönefonder – hållbar förvaltning	56
Ekonomiskt resultat 2025	56
Övriga tillsynsfrågor	56
 Väsentliga händelser under 2025.....	 57
Beslut om ny inriktning på Svenska kyrkans markförvaltning	57
Priserna på skogsråvara faller från rekordhög nivå.....	57
Regeringens skogsutredning presenterad.....	58
Stormen Johannes och ovädret Anna	58
 Hållbarhet i förvaltningen.....	 58
Prästlönefastigheter – en gemensam inriktning	58
Värden som ska främjas i förvaltningen	60
Prästlönefonder och hållbara investeringar	73
Hållbarhetsredovisning	74
 Ekonomiskt resultat 2025.....	 74
Årsresultat och avkastning	75
Värdesäkring mot inflation	77
Utdelning.....	77
 Övriga tillsynsfrågor.....	 78
Samverkan.....	78
Placering och redovisning av balanserade vinstmedel.....	80
 Bilaga 1 Korta fakta och bestämmelser om prästlönetillgångarna	 81
 Bilaga 2 Avvikelser noterade vid revisioner av skogsskötsel inom PLT under 2024	 83
 Bilaga 3 Urval av forskningsprojekt avseende en hållbar förvaltning av skog och mark som PLT deltog i 2025	 85

Inledning och metod

Inledning

Denna rapport har, med anledning av det beslut som kyrkomötet tog under 2025 om en ny inriktning på prästlönetillgångarnas förvaltning, ett förändrat format i förhållande till tidigare års versioner. *Strukturen i rapporten följer de nya bestämmelserna i kyrkoordningen om vilka värden som ska värnas och främjas i förvaltningen och som gäller från och med den 1 januari 2026. Bedömningar i denna rapport görs dock mot de bestämmelser som gällde under 2025. Rapporten bedöms fortsätta förändras under kommande år allt eftersom stiftens blir klara i sitt arbete med verksamhetsnära mål och indikatorer på dessa mål i förvaltningen.*

Prästlönetillgångarna (PLT) består av skog, jord och fond. Det är reglerat i lag att tillgångarna ska förvaltas av Svenska kyrkan och att regeringen får besluta om tillsyn av förvaltningen.⁴ Tillgångarna har medeltida ursprung, från början med syfte att avlöna prästen i församlingen. Idag formuleras ändamålet i lagregleringen att tillgångarna ska bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse, där endast avkastningen får användas till nämnda ändamål. Ändamålet uppfylls årligen genom att utdelning av vinstmedel sker till församlingar och pastorat som har andelar i avkastningen, samt till Svenska kyrkans nationella nivå som del i utjämningsystemet. Idag förvaltas tillgångarna av de tretton stiftens. Totalt förvaltas 472 000 hektar skogsmark, 46 000 hektar jordbruksmark och ett fondkapital på 5,3 miljarder kronor.

Metod

Metoden för att framställa denna rapport är densamma som tidigare år och speglar inte hur metoden kommer att ske för kommande års tillsynsrapporter. Stiftens lämnar årligen en ekonomisk redogörelse avseende PLT till kyrkostyrelsen, som bildar del av underlaget till denna rapport. Redogörelsen innehåller resultaträkning, balansräkning och en särskild frågedel. Vidare lämnar stiftens, via *Stiftens egendomsförvaltningars förening* (STEF) en årlig rapportering över hur det gångna årets skogsbruk förhållit sig till krav i standarder för certifierat skogsbruk som de är anslutna till. Stiftens lämnar även särskilda årliga rapporteringar till kyrkostyrelsen gällande målområdet *Skog och mark* i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Avstämning har vidare skett på förvaltningsledningsnivå mellan kyrkokansliet och egendomsförvaltningarna. Slutligen genomför kyrkostyrelsen ett årligt samråd med stiftens om förvaltningen av PLT.

Sammanfattande bedömning för 2025

Utifrån de per 2025 gällande bestämmelserna, bedöms PLT som helhet ha uppnått ett gott förvaltningsresultat under 2025. Inom ramen för pågående arbete med utveckling av kyrkostyrelsens tillsyn sker under 2026 bland annat framtagande av en modell för verksamhetsnära mål som avser förvaltningen av PLT. Syftet med modellen är både att underlätta för stiftens att tillmötesgå kyrkoordningens krav från och med den 1 januari 2026 och att underlätta kyrkostyrelsens uppföljning av verksamheten. 2025 års verksamhet redovisas efter modellens målområden i rapporten.

⁴ Hänvisning till lagrum och inomkyrkliga bestämmelser som reglerar förvaltning av prästlönetillgångar finns i bilaga 1.

Verksamhetsnära mål – sedan januari 2026 pågår arbete med framtagande av en modell för verksamhetsnära mål i samverkan med den nationella nivån. Modellen innebär att stiftens behöver använda gemensamma indikatorer och definitioner utifrån de värden som förvaltningen enligt nya bestämmelser i kyrkoordningen ska främja.

Det pågår ett arbete med att utveckla den närmare innebörden av att beakta *andliga värden* i förvaltningarnas verksamhet. Verksamhetsnära mål för de värden i förvaltningen som ska främjas utifrån övriga hållbarhetsdimensioner har mot bakgrund av detta förutsättningar att kunna läggas fast på ett tidigare stadium jämfört med mål inom den andliga hållbarhetsdimensionen.

Mångfald av brukningsmetoder – under 2025 tillämpade stiftens flera olika metoder för hyggesfritt brukande, där överhållen skärm var den vanligaste metoden. Jämfört med året innan ökade andelen hyggesfritt brukande av den totalt avverkade arealen, från 18 procent till 21 procent. På jordbrukssidan ökade även andelen mark som brukas ekologiskt något mot bakgrund av att flera nya arrendatorer har ekologisk inriktning på brukandet.

Biologisk mångfald – frivilliga avsättningar av skogsmark för naturvårdsändamål har ökat i omfattning under senare år och ligger i dagsläget på en betydligt högre nivå (12 procent) än certifieringskravet (5 procent). Kvalitetsuppföljningen av slutavverkningarna (KUSK) som gjordes 2025 visade att de flesta miljöfunktioner har hanterats på ett bra sätt och att kantzoner mot vatten och våtmark generellt har fått ett högt betyg. Som förbättringsområden nämns bland annat övergångar över vatten (broar).

Klimatnytta – under året har stiftens deltagit i ett flertal projekt som rör forskning och utveckling av en hållbar förvaltning av jord och mark. Beräkningsmodellen för den skogliga kolbalansen genomgick ingen extern utvärdering under 2025, men detta kommer att ske under innevarande år. Under 2025 bidrog PLT till en produktion av förnybar energi motsvarande 0,96 TWh. Detta var en något lägre produktion jämfört med året innan, vilket inte minst beror på 2024 års förhållandevis starka vindar.

Ekosystemtjänster i övrigt – inom ramen för ISO 14001 arbetar stiftens i nuläget med två miljömål. Dels ska förekomst av allvarliga körskador vid skogsbruksåtgärder minska. Nivåerna i detta avseende har legat nära målnivån de senaste åren, men ligger fortsatt över och målet är därmed inte uppnått. Dels fattades beslut om ett nytt miljömål under 2025, där det övergripande målet är att skapa funktionella kantzoner som bidrar med naturvårdsnytta och grön infrastruktur.

Kulturmiljö – 2025 års inventering som gjordes inom ramen för KUSK visade att av bedömda forn- och kulturlämningar hade fyra fornlämningar och 65 kulturlämningar hanterats helt korrekt vid slutavverkning, medan en fornlämning och 16 kulturlämningar fick betyg 2 på en fyrgradig skala där 1 är oskadad och 4 innebär irreversibel skada. Fem kulturlämningar var skadade med betyg 3, medan ingen lämning har fått skador som motsvarar betyg 4.

Social välfärd – samtliga stift kontrollerar i olika utsträckning att entreprenörer och underentreprenörer som anlitas i skogsbruket tecknar relevanta kollektivavtal. Stiftens gör även stickprovskontroller ute i fält avseende den skogliga personalens arbetsförhållanden hos entreprenörer. Beträffande hänsyn till rennäringsplaner berörda stiftens sina förvaltningsåtgärder med berörda samebyar, vilket sker inom ramen för FSC. Kyrkostyrelsen arbetar för närvarande med att ta fram närmare bestämmelser om hur fritt och informerat förhandssamtycke (FPIC) ska tillämpas vid markanvändningsåtgärder som har direkt och betydande påverkan på renskötselns bedrivande. Dessa bestämmelser planeras träda i kraft den 1 januari 2027.

Dialog med församlingar vid övergripande planering – generellt kan man konstatera att samtliga PLT på olika sätt för dialog med berörda församlingar. Kommunikation av förvaltningarnas verksamhetsplan och verksamhetsberättelse nämns på ett övergripande plan och telefonkontakter sker i enskilda fall. Några av stiftet nämner att arbete pågår i syfte att finna nya former för dialog vid planering av förvaltning av fastigheterna.

Uthållig totalavkastning – stiftet gör som del av den strategiska planeringen avverkningsberäkningar för att bedöma långsiktigt uthållig avverkningsnivå med hänsyn till skogstillståndet och olika parametrar. Därmed kan till exempel ekonomisk avkastning balanseras mot andra värden inom skogsförvaltningen. Virkesuttaget har under senare år minskat och därmed i allt högre grad understigit virkestillväxten, vilket medfört att den stående volymen skog har ökat. I fråga om de trädfallningar som stormen *Johannes* orsakade vid årsskiftet, har berörda stift under första halvan av innevarande år arbetat intensivt för att minimera skadorna.

Prästlönefonder – hållbar förvaltning

Samtliga stiftsvisa PLT-förvaltningar har antagit de hållbarhetskriterier som kommer till uttryck i den nationella nivåns finanspolicy⁵ och de mer detaljerade placeringsanvisningarna för hållbarhet och etik. I några av stiftet rör det sig om ett relativt stort antal fonder som förvaltas. Ett stort antal fonder och fler underliggande innehav gör det svårare att utvärdera hållbarhetskriterierna. En god riskspridning kan dock erhållas relativt tidigt, det vill säga man behöver inte ha så många olika fonder för att uppnå det målet.

Ekonomiskt resultat 2025

Årets resultat för den samlade förvaltningen av PLT om 1 520 (1 272) mnkr var 248 mnkr högre än föregående år, vilket föranleddes av höga realisationsresultat från fastighetsförsäljningar. Nivån på den utdelning om 703 (821) mnkr som PLT lämnar under 2026 efter genomförda kapitaliseringar är lägre än rekordutdelningen som genomfördes 2025. Det rör sig dock om en relativt sett mycket hög utdelningsnivå även under innevarande år.

Övriga tillsynsfrågor

Det årliga samrådet mellan kyrkostyrelsen och stiftet om förvaltningen av PLT inleddes av biskopen i Linköpings stift med reflektioner kring begreppet andlig hållbarhet. Vidare redovisades att skogsbrukets betydelse för PLT:s resultat under senare år har ökat markant mot bakgrund av virkesprisernas utveckling, detta samtidigt som frivilliga avsättningar av skogsmark till naturvårdande skötsel ökat under samma period. Under samrådet genomfördes även gruppdiskussioner på temat *hållbart skogsbruk*. Under hösten lanserades en ny webbsida för skogsförvaltningen⁶, och ett nätverk med stiftens kommunikatörer med fokus på skog och mark har etablerats.

⁵ Läs vidare: [Svenska kyrkans finanspolicy](https://www.svenskakyrkan.se/ekonomi) (Svenska kyrkan.se/Ekonomi)

⁶ Läs mer: [Skog och mark - Svenska kyrkan](https://www.svenskakyrkan.se/skog-och-mark)

Beslut om ny inriktning på Svenska kyrkans markförvaltning

Kyrkostyrelsen fick under 2021 i uppdrag av kyrkomötet att utreda hur kyrkoordningens skrivningar kring förvaltningen av prästlönetillgångar ska utformas för att säkerställa en så ekologiskt, ekonomiskt, socialt samt andligt och existentiellt hållbar skogsförvaltning som möjligt. En särskild utredare utsågs och efter genomfört uppdrag lämnade utredaren sitt betänkande *Kyrkan och skogen – ansvar, handling och hopp* (SKU 2024 2) i september 2024. Utredningen föreslog en omställning i Svenska kyrkans skogsbruk, där skogen ska bidra till större klimatnytta och ökad biologisk mångfald.⁷

Efter remissfarande och en omfattande beredningsprocess lämnade kyrkostyrelsen i juni 2025 skrivelsen 2025:6 *Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk* till kyrkomötet. I skrivelsen lämnades förslag om en ny inriktning för Svenska kyrkans markförvaltning (med tyngdpunkt på skogsbruket) där andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet ska balanseras. Kyrkostyrelsen lämnade i skrivelsen även förslag på ändringar i kyrkoordningen som syftar till att stärka respekten för urfolksrätt.⁸ Kyrkomötet biföll, i allt väsentligt, förslagen i skrivelsen i november 2025.

Kyrkomötets beslut har fått till följd att ett projekt som avser utveckling av kyrkostyrelsens tillsyn över förvaltningen av PLT har etablerats på kyrkokansliet mot slutet av året, i vilket de stiftsvisa förvaltningarna är involverade. Identifierade utvecklingsområden som projektet arbetar med från 2026 avser *tillsyn och regelefterlevnad, modell för verksamhetsnära mål i förvaltningen, ekonomiska konsekvenser, råd, stöd och hjälp, samverkansstrukturer, respekt för urfolksrätt, kommunikation samt strukturer för långsiktig utveckling och förvaltning*. Detta innebär också att en viss förändring av denna rapport nu sker jämfört med tidigare år, även om aktuella nya bestämmelser i kyrkoordningen träder i kraft först året efter det förvaltningsår (2025) som denna rapport avser.

Priserna på skogsråvara faller från rekordhög nivå

Året inleddes med rekordhöga virkespriser trots en försämrad konjunktur för virkesköpande industri. Under året sänktes dock virkespriserna på samtliga sortiment och i samtliga delar av landet. På grund av en fördröjning i tid från det att priserna sänkts på marknaden till det att prissänkningen slår igenom i lägre intäkter, har stiftens förvaltningar kunnat visa en rekordhög intjäning per levererad kubikmeter under året. Priserna är på en betydligt högre nivå i södra delen av landet än i norr. Skillnaderna har generellt sett fortsatt att öka.

Under inledningen av 2026 har prissänkningarna för skogsråvara fortsatt samtidigt som köpande industri befinner sig i en fortsatt utmanande situation med låg efterfrågan från konsumentledet. Detta samtidigt som råvarupriserna, i en historisk jämförelse fortfarande är relativt höga. Efter några år med prisuppgångar blir de genomsnittliga virkespriserna sannolikt lägre under 2026 än under 2025.

⁷ Läs mer: [Kyrkostyrelsens utredningar – Svenska kyrkan](#)

⁸ Läs mer: [Följ utvecklingsarbetet -Svenska kyrkan](#)

Regeringens skogsutredning presenterad

Regeringens utredare presenterade i augusti 2025 slutbetänkandet ”En robust skogs- politik för aktivt skogsbruk”. Betänkandet var omfattande med förslag inom tio områden. Tillsammans med det delbetänkande som presenterades i slutet av 2024 låg tyngdpunkten i förslagen på insatser för ökad skogsproduktion, vilket var i linje med direktivet. Utöver detta lämnades förslag om ett förtydligat och förenklat regelverk för skogsbruket och ökad tydlighet när det gäller ersättning till skogsägare vid skydd av skog. Under 2026 har regeringen presenterat en proposition baserad på delar av betänkandet.

Stormen Johannes och ovädret Anna

Stormen Johannes drog in över Sverige mellan 27 och 28 december 2025 och orsakade stora skador på skog från Norrbotten till norra Uppland. Kort därefter drog ovädret Anna in över Gävleborg med kraftiga vindar och stora mängder snö, vilket förvärrade situationen. En preliminär bedömning från Skogsstyrelsen och Skogsbruket pekar på att stormen Johannes kan ha fällt skog i storleksordningen 10 miljoner skogskubik- meter. Det är troligtvis den mest omfattande stormen som drabbat Sverige de senaste tio åren sett till skadorna.

Hållbarhet i förvaltningen

Från och med 2026 gäller nya bestämmelser i kyrkoordningen i fråga om ramar för stiftens förvaltning av prästlönstillgångarna (PLT). Förvaltningen ska ske så att andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet balanseras (KO 46:3). Dessa fyra hållbarhetsdimensioner utgör en utgångspunkt vid överväganden och beslutsfattande i förvaltningen och tydliggör att flera olika värden ska finnas med i den sammanvägda bedömningen. Vidare ska tillgångarna enligt samma bestämmelse förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar och förvalt- ningen ska också vara ändamålsenlig och resurseffektiv.⁹

Prästlönefastigheter – en gemensam inriktning

Förvaltningen av prästlönefastigheterna ska enligt en ny bestämmelse i kyrkoordningen (46:8) utifrån lokala förutsättningar bidra till att skapa ett varierande och multifunk- tionellt landskap med en mångfald av bruksmetoder. Förvaltningen ska värna och främja flera värden samtidigt, såsom andliga värden, biologisk mångfald, kulturmiljö, klimatnytta, ekosystemtjänster i övrigt, social välfärd och uthållig totalavkastning.

En gemensam inriktning i förvaltningen har därmed slagits fast i kyrkoordningen.

Modell för verksamhetsnära mål: verksamheten följs upp mot den gemensamma inriktningen

Den modell för verksamhetsnära mål som utarbetats visar hur arbetet med verksam- hetsnära mål bidrar till målområden som motsvarar de värden som anges i KO 46:8 (*andliga värden, biologisk mångfald, kulturmiljö, klimatnytta, ekosystemtjänster i*

⁹ Närmare förklaringar av innebörden av hållbarhetsdimensioner och värdebegrepp som förvaltningen styrs av från 1 januari 2026 finns i dokumentet: [Stödmaterial till kyrkoordningens kap 46.pdf](#) (Svenska kyrkan/Skog och mark/Ny inriktning)

övrigt, social välfärd och uthållig totalavkastning). Denna kyrkoordningsbestämelse utgör en konkretisering av PLT-förvaltningarnas uppdrag på fastighetsnivå (ej fond). Genom att följa upp verksamheten utifrån bestämmelsen uppnås därmed samtidigt uppföljning på fastighetsnivå av KO 46:3 ("Prästlönetillgångarna ska förvaltas så att andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet balanseras. Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar").

Under 2026 pågår arbete i stiftet, i samverkan med nationell nivå, med att utveckla gemensamma indikatorer och definitioner. Ett syfte är att underlätta för stiftet att ta fram och besluta om nya verksamhetsnära mål för förvaltningen som kan följas upp på helheten, alltså på nationell nivå. De verksamhetsnära målen blir därmed också viktiga för kyrkostyrelsens tillsyn över förvaltningen av prästlönetillgångarna.

Certifierat skogsbruk och interna kontroller

Eftersom skogsbrukscertifieringen och interna kontroller utgör en grundsten i det systematiska hållbarhetsarbetet hos förvaltningarna, görs i denna rapport inledningsvis en beskrivning av certifieringen och de interna kontroller som görs.

Det finns idag två ledande system för skogsbrukscertifiering, Forest Stewardship Council® (FSC®) och Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC). Båda systemen verkar för ett hållbart skogsbruk som tar hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter. Skogsbruket är certifierat i alla stift, antingen genom FSC® eller både PEFC och FSC®.

Stiftens Egendomsförvaltningars förening (STEF) arbetar sammanhållande med hållbarhetsfrågor i det skogsbruk som PLT bedriver med utgångspunkt från certifieringssystemen. De flesta av stiftet har sin certifiering via STEF (licensnummer FSC-C014110, PEFC/05-22-17) medan några har hela (Göteborgs stift) eller delar (Linköping och Lund, PEFC) av sin certifiering via Södra Skogsägarnas certifieringsparaply (licensnummer FSC-C014930, PEFC/05-22-11). I certifieringarnas skogsbruksstandarder hanteras bland annat hållbarhetsfrågor om biologisk mångfald, hänsyn till rennärning, arbetarrättigheter, lokalsamhälle, markomvandling och hållbart nyttjande av resursen skog. I de avseendena är standarderna ett viktigt stöd i förvaltningen av PLT. Andlig hållbarhet är inte direkt beskrivet i skogsbruksstandarderna. Aktuella standarder och mer information om certifieringssystemen finns på hemsidorna (se.fsc.org/se-sv och pefc.se).

Förutom skogsbrukscertifikaten har STEF ett ledningssystem som är certifierat enligt den internationella standarden ISO 14001. Ledningssystemet innehåller gemensamma rutiner, system för uppföljning och en skötselhandbok och utgör ett ramverk för stiftens skogsskötsel.

KUSK – Kvalitetssuppföljning i slutavverkning Svenska kyrkan – är en oberoende kontroll av slutavverkade trakter. Inventeringen utförs av Hushållningssällskapet och har genomförts sedan 2012 hos de stift som har sin certifiering via STEF, men sedan 2025 ingår alla stift då även Göteborg ingår i inventeringen. Urvalet motsvarar cirka tio procent av den föryngringsavverkade arealen där hanteringen av olika miljöfunktioner (till exempel högstubbar, hänsynskrävande biotoper och kantzoner), körskador och forn- och kulturlämningar kontrolleras. Resultaten används för att se trender, identifiera förbättringsområden och för att följa upp vissa miljömål.

Extern och intern revision

Genomgången nedan gäller i första hand de stift som har sin certifiering via STEF, men motsvarande revisioner finns även hos Södra skogsägarna.

För certifikaten inom STEF utförs extern revision varje år av DNV (Det Norske Veritas) och under revisionen genomförs besök i fyra stift för kontroll av både skogsskötsel och administration. Under revisionen hittas normalt sett avvikelser, det vill säga sådant som på något sätt avviker från standardkraven och som kräver en åtgärd. Avvikelseerna ska åtgärdas inom en viss tidsperiod beroende på hur allvarliga de är, och de utgör en viktig del i stiftens arbete med ständiga förbättringar. Den externa revisionen 2025 var en så kallad omcertifiering, det vill säga den första i den nya certifieringsperioden som omfattar fem år. Det innebär att revisionen inte hade något specifikt fokusområde utan alla standardernas delar har bedömts likvärdigt. Sammanlagt noterades 7 (21) avvikelser, där alla avvikelser var av mindre allvarligt slag (se bilaga 2).

Intern revision utförs av personer med särskild kompetens för ändamålet, vilket bland annat innebär att de har genomgått utbildning för uppgiften, är väl förtrogna med de olika standarderna och är oberoende av det område som revideras. Revisionen görs enligt samma upplägg som med den externa revisionen med kontroll av administration och kontroll av resultatet i skogen. Under 2025 utfördes internrevision i tre stift samt av STEFs ledningssystem. Sammanlagt noterades 9 (6) mindre avvikelser (se bilaga 2).

Värden som ska främjas i förvaltningen

I det följande redovisas hur PLT systematiskt arbetat med främjande av de olika värden (målområden) som omnämns i kyrkoordningens gemensamma inriktning 46:8. Redovisningen baseras dels på PLT-förvaltningarnas svar enligt den ekonomiska redovisningen, dels på en särskild redovisning från STEF av hållbarhetsarbetet kopplat till certifiering och interna kontroller. Många av insatserna bidrar till fler än ett av de målområden som omnämns i kyrkoordningen 46:8. Texterna i detta kapitel under vart och ett av målområdena är därför inte uttömmande.

Andliga värden

Kyrkostyrelsen framhåller i skrivelsen *KsSkr 2025:5 Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk* att andlig hållbarhet handlar om det som görs på lång sikt. Det innebär en kritik av kortsiktiga intressen och en kallelse till livsstilsförändringar och till ett förvaltarskap som gagnar det gemensamma goda. Med andlig hållbarhet avses i detta sammanhang en förvaltning som med varsamhet brukar egendomen utan att det sker på ett sätt som äventyrar kommande generationers livsförutsättningar eller andra arters livsvillkor. Att finna en långsiktig balans mellan dimensionerna kan också vara ett uttryck för andlig hållbarhet.

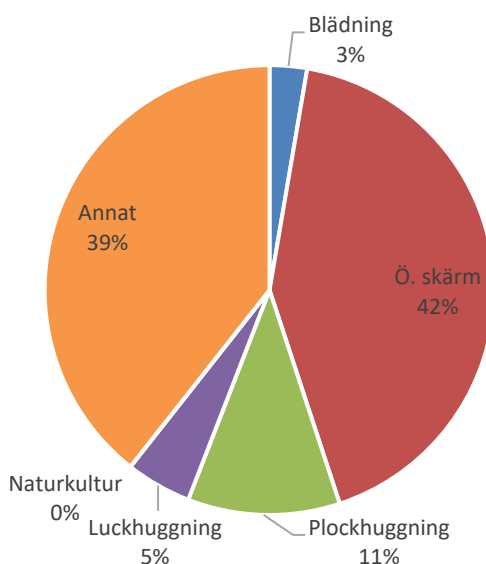
Som redovisats ovan pågår ett arbete med att utveckla en modell för verksamhetsnära mål i stiftens förvaltningar, i vilket den andliga dimensionen ingår. Bland annat genomförs en workshop under våren 2026 i syfte att närmare utveckla innebörden av ett främjande av andliga värden i PLT:s dagliga verksamhet, där företrädare från stift och nationell nivå medverkar. De stiftsvisa förvaltningarna har även via den ekonomiska redogörelsen fått redogöra för statusen på arbetet med att utveckla verksamhetsnära mål kopplat till andlig hållbarhet. Här nämner exempelvis Linköpings stift att man arbetar med begreppet *Skapelsens återupprättelse* och försöker förhålla sig till det vid varje beslut som tas i förvaltningen. Vidare nämner Växjö stift att man medverkar på olika sätt i projekt som församlingar i stiftet vill genomföra avseende exempelvis andaktsplatser och konst.

Mångfald av brukningsmetoder

Hyggesfritt skogsbruk, som enligt Skogsstyrelsens definition innefattar ett antal olika skogsskötselmetoder, är ett prioriterat område för stiften att fortsätta utveckla. En utmaning inom området är att hyggesfritt i de flesta fall ger en lägre tillväxt och sämre totalekonomi än det dominerande traktbyggesbruket. Vidare varierar förutsättningarna för hyggesfritt skogsbruk beroende på det enskilda beståndets egenskaper i utgångsläget, som exempelvis trädslag.

Nästan alla förvaltningar tillämpade hyggesfria skogsbruksmetoder under 2025. Överhållen skärm och plockhuggning omfattade de största arealerna bland de hyggesfria skötselmetoder som PLT tillämpade under året. Enligt stiftens rapportering ökade arealen där hyggesfria metoder har använts som andel av den totala förnygringsavverkade arealen¹⁰ till 21 (18) procent under 2025. Diagrammet nedan visar hur de olika hyggesfria skötselmetoderna fördelar sig arealmässigt.

DIAGRAM 1. AREALFÖRDELNING AV HYGGESFRIA SKÖTSELMETODER INOM SVENSKA KYRKANS SKOGSBRUK, I PROCENT¹¹

På grund av bland annat skillnader i lokala förutsättningar för hyggesfritt skogsbruk varierar omfattningen av tillämpning och typ av skötselmetod relativt mycket mellan stiften.

Ekologiskt jordbruk är ett alternativ till så kallat konventionellt jordbruk där man bland annat undviker kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel i jordbruket.

Åtta (8) av stiftens rapporterar för 2025 förekomst av ekologisk produktion på PLT:s mark. Omfattningen är 14 (13) procent av PLT:s totala jordbruksareal och är

¹⁰ Av den totala förnygringsavverkade arealen om 2 997 hektar för 2025 utgjorde 2 365 hektar traktbyggesbrukad areal och 632 hektar areal som brukats hyggesfritt enligt diagram 1.

¹¹ *Blädning*: De grövsta träden ut i upprepade gallringar med 10–20 års intervall. *Överhållen skärm*: När den gamla skogen (oftast tall) avverkas lämnas ett glesare bestånd av stora träd enligt särskilda kriterier för bl.a. täthet. *Plockhuggning*: Avverkning av spridda träd i bestånd utan gallring av mellanliggande partier. *Luckhuggning*: Små hyggen som uppfattas mer som gläntor, enligt SKS:s definition max 0,25 hektar. Kategorin *Annat* är till största delen skärmställningar som är glesare än SKS:s definition av ”överhållen skärm” men av en täthet som av förvaltningen har ansett fungera för tillväxt av ny skog med rätt trädslag för marken.

som störst i Uppsala och Växjö stift. Flera av stiftens nämner att PLT:s utarrenderade areal för ekologiskt jordbruk har minskat under senare år på grund av minskad efterfrågan på ekologiskt odlade produkter, vilket är en trend som följer utvecklingen för hela landet.¹² Just för 2025 har det dock skett en ökning då Skara stift rapporterar en utökning av den ekologiskt odlade arealen på PLT:s jordbruksmark för det året.

Biologisk mångfald

Med biologisk mångfald avses såväl mångfald av ekosystem som mellan och inom arter. En övergripande indelning av insatserna är å ena sidan *avsättning av skogsmark* för fri utveckling eller naturvårdande skötsel och å andra sidan *generell hänsyn* inom ramen för produktionsskogsbruket.

Avsättningar för biologisk mångfald

Avsättningar är antingen *formella*, då det som regel utgår ersättning från det offentliga, eller *frivilliga*. Exempel på formella avsättningar är naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal där det sistnämnda är ett tidsbegränsat avtal. Vid formella avsättningar (undantaget naturvårdsavtal) är det vanligaste att ägandet övergår till det offentliga. Även om det inte framgår i redovisningen av stiftens nuvarande avsättningar så har över tid betydande arealer prästlönefastigheter på detta sätt överförts till det allmänna för att gynna biologisk mångfald.

Generell hänsyn

Enligt skogsvårdslagen ska hänsyn till naturvärden såsom biologisk mångfald tas vid skogsbruksåtgärder, så kallad generell hänsyn. Generell hänsyn kan till exempel vara sparande av enskilda särskilt värdefulla träd eller skapande av så kallade högstubbar och hänsynsytor. Certifieringens krav för hänsyn är mer omfattande än vad lagen kräver och sätter därmed en miniminivå för PLT-förvaltningarnas hänsyn.

Stiftens insatser för att främja biologisk mångfald

Stiftens arbete med främjande av biologisk mångfald på prästlönefastigheterna sker på flera olika sätt. Skogsbrukscertifieringen och arbetet med målbilder för god miljöhänsyn¹³ innebär att hänsynen till naturvård och biologisk mångfald sker systematiskt. Enligt FSC®-standarden (skogsbbrukscertifiering) ska minst 10 procent av den produktiva skogsarealen avsättas eller ha så kallad anpassad skötsel, och minst 5 procent måste vara undantaget från brukande. Anpassad skötsel kan exempelvis innebära vissa former av hyggesfritt skogsbruk.

Samtliga förvaltningar översteg med marginal kravet om minst 5 procent frivilligt avsatt¹⁴ areal vid utgången av 2025. Av diagrammet nedan framgår att andelen av skogsmarken som är frivilligt avsatt för naturvårdsändamål har ökat över tid.¹⁵

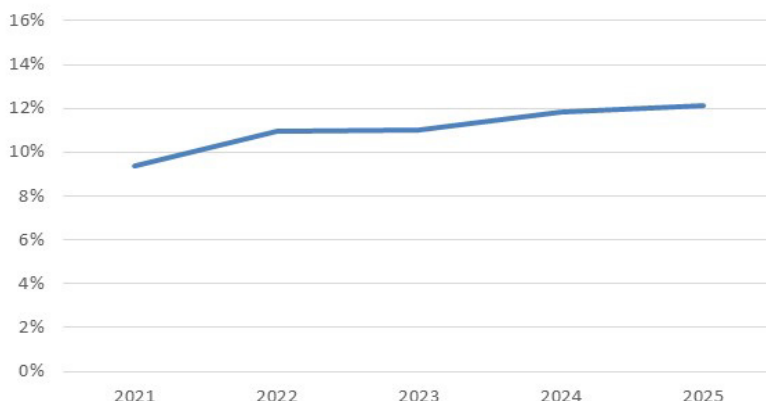
¹² <https://www.svenskdagligvaruhandel.se/arsrapport-2024/forsaljningsutveckling-ekologiskt/>

¹³ <https://skogsstyrelsen.se/mer-om-skog/malbilder-for-god-miljohansyn/>

¹⁴ Utöver frivilliga avsättningar finns även formellt skyddad skogsmark.

¹⁵ Virkesförrådet i den frivilligt avsatta skogsmarken som andel av det totala virkesförrådet på PLT:s produktiva skogsmark har samtidigt ökat från 13,2 procent till 15,8 procent mellan 2021 och 2025.

DIAGRAM 2 FRIVILLIGT AVSATT SKOGSMARK, ANDEL AV PRODUKTIV AREAL 2021–2025

Vid utgången av 2025 uppgick stiftens frivilliga avsättningar till 12 procent. Inräknat formellt skyddad skogsmark var den totala andelen avsatt produktiv skogsmark 14 procent.

Skogsförvaltningarna arbetar även med riktade åtgärder mot specifika habitat och arter. De arbetar systematiskt med inventeringar före åtgärder och med ett variationsrikt brukande bidrar skogsbruket till att stärka biologisk mångfald i landskapet. Återvätning, restaurering och nyanläggning av våtmarker bidrar till såväl biologisk mångfald som till bredare klimat- och landskapsnyttor.

I förvaltningarnas arbete med att gynna biologisk mångfald är utbildning, stöd och bidrag till forskning samt strategiskt utvecklingsarbete viktiga delar. Stiftens samverkar med offentlig sektor i olika former av artskydds- och våtmarksprojekt. Förvaltningar på stiftet som under 2025 hade engagemang inom olika artskyddsprojekt var sju till antalet, medan samtliga förvaltningar under samma år var engagerade i olika våtmarksprojekt (åtta respektive 12 förvaltningar 2024).

Uppföljning av slutavverkning

Svenska kyrkans kvalitetsuppföljning av slutavverkning (KUSK) från 2025 tyder på att de flesta miljöfunktioner hanteras på ett bra sätt. Hänsynskrävande biotoper och naturvärdesträd håller en stabil hög nivå. Kantzonsmiljöer, högstubbar och döda träd har en positiv utveckling, medan resultatet för kala ytor har sjunkit från helt godkänt till 85 procent godkänt. Några andra positiva iakttagelser är att grotuttaget styrs av traktens förutsättningar, kantzoner mot vatten och våtmark är generellt bra hanterade och högstubbar är ofta bra placerade och i anslutning till annan hänsyn. Som förbättringsområden nämns att arbeta vidare med övergångar över vatten och att ta bort broar när de inte längre behövs, samt att bli ännu tydligare med instruktionen till entreprenörerna.

Kulturmiljö

Kulturmiljön utgör en del av kulturarvet och avser hela den av människor påverkade miljön och kan preciseras till att omfatta en enskild anläggning eller lämning, ett mindre eller större avsnitt av landskapet, eller en bygd eller en region. Bevarandet av

kulturmiljön regleras i flera olika lagrum¹⁶, där det exempelvis i kulturmiljölagen klargörs att ansvaret för kulturmiljön delas av alla och att det ligger ett särskilt ansvar på markanvändare att ”se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas”.

Certifieringssystemens standarder med externa och interna revisioner innebär ett systematiskt arbetssätt när det gäller hänsyn och bevarande av kulturmiljöer i skogsbruket. Insatserna handlar bland annat om att synliggöra genom att aktivt hugga fram kulturmiljöer och ställa fram så kallade kulturstubbar för att markera dessa. Det förekommer också restaurering av betesmarker och underhåll av kulturmiljöer. Inom PLT förekommer även kulturreservat, som är områden där särskilt stora insatser koncentreras till ett område. Samråd sker med berörda myndigheter.

Inom ramen för Svenska kyrkans kvalitetsuppföljning av slutavverkning (KUSK) inventeras forn- och kulturlämningar enligt en 4-gradig skala där 1 är oskadad och 4 innebär irreversibel skada. Det ingick 5 (3) fornlämningar och 86 (74) övriga kulturhistoriska lämningar i inventeringen 2025. Många av kulturlämningarna är odlingsrösen eller stenmurar. Av de bedömda lämningarna har fyra fornlämningar och 65 kulturlämningar hanterats helt korrekt. En fornlämning och 16 kulturlämningar fick betyg 2 vilket innebär att de är oskadade men påverkade av avverkningsrester eller liknande. Fem kulturlämningar var skadade med betyg 3. Ingen lämning har fått skador som motsvarar betyg 4. Av lämningarna som fick betyg 3 var en sedan tidigare känd, medan övriga fyra var okända. Många kulturstubbar är bra placerade, men det finns exempel där det saknas eller där de placerats för nära lämningen och därmed ökar risken för skada i kommande åtgärder. Alla skadade lämningar i 2025 års inventering saknade kulturstubbar och det är därför viktigt att arbeta vidare med kulturstubbar och placeringen av dessa.

Klimatnytta

Klimatnytta är en av flera ekosystemtjänster som skogs- och jordbruksmark kan erbjuda. Skogsmarken har potential att begränsa klimatförändringarna genom ökad kolinlagring i växande skog, samt genom att avverkade produkter lagrar kol och kan ersätta fossilt material och energi.

PLT och Svenska kyrkans färdplan för klimatet

Kyrkostyrelsen noterar att PLT aktivt arbetar med klimatfrågor och biologisk mångfald inom markförvaltningen. PLT har tagit fram ett målområde inom färdplanen för klimatet som rör hur PLT bidrar till Svenska kyrkans klimatmålsättningar fram till 2030. Kyrkostyrelsen följer upp utvecklingen av arbetet inom PLT både inom ramen för färdplanen och inom ramen för tillsynsuppdraget.

Målområdet *Förvaltning av skog och mark* utgör PLT:s bidrag till färdplanen. Samtliga åtgärder för klimatnytta inom förvaltning av skog och mark ska enligt färdplanen ha en balans mellan ekologiska, sociala, ekonomiska och andliga värden. Ett antal etappmål har fastställts för målområdet för perioden 2024–2027.

Etappmålen handlar om att (sammanfattat):

- ◆ ta fram modeller för beräkningar av den så kallade kolbalansen inom både skogs- och jordbruk,
- ◆ bidra till forskning, kunskaps- och erfarenhetsutbyte inom hållbar förvaltning av skog och jordbruksmark
- ◆ ett ökat fokus på klimatsmart byggande med trä,

¹⁶ Fördjupning i begreppet kulturmiljö finns i dokumentet: [Stödmaterial till kyrkoordningens kap 46.pdf](#) (Svenska kyrkan/Skog och mark/Ny inriktning)

- ♦ stärka klimatanpassningsåtgärder,
- ♦ göra anpassningar till handlingsplanen för Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket
- ♦ öka produktionen av förnybar el
- ♦ öka andelen fossilfria transporter i skogsbruket.

Målen kring forskning och kunskapsutbyte knyter delvis an till miljömålsättningar kring ISO 14001 som nämnts i avsnittet om certifierat skogsbruk ovan. Även målet om anpassningar till handlingsplanen gällande ursäkten till det samiska folket knyter an till arbetet med certifierat skogsbruk. Målområdena om förnybar elproduktion och fossilfria transporter och till viss del även klimatanpassningsåtgärder inom jordbruket kan redovisas med kvantitativa mått utifrån PLT:s stiftsvisa svar på frågor i den ekonomiska redogörelsen. Målet om ökad förnybar produktion är en fortsättning från färdplanens etapp 1 (2020–2023).

Skog och jord

I fråga om det första etappmålet, redovisar PLT att beräkningsmodellen för den skogliga kolbalansen inte omfattades av någon extern utvärdering under 2025, men att detta kommer att ske innevarande år. Mätmetoder av jordbrukets kolbalans är däremot inte möjligt för PLT att utveckla i dagsläget.

PLT är engagerade i ett antal projekt som rör forskning och utveckling av en hållbar förvaltning av jord och mark. Exempelvis är fem av de sydligt belägna stiften (Linköping, Skara, Växjö, Lund och Göteborg) engagerade i skogsforskningsprojektet *Framtidens skogsskötsel* i södra Sverige (FRAS)¹⁷ vars syfte är att ta fram och sprida evidensbaserad kunskap om skogsskötsel för ett hållbart skogsbruk i södra Sverige. Projektet är ett samverkansprojekt mellan Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Linnéuniversitetet, forskningsstiftelsen Skogforsk och näringslivet. FRAS II (2023–2026) bygger vidare på den forskning som gjorts under den första etappen av projektet. Vidare har under 2025 förvaltningen i Karlstads stift deltagit i projektet *Virke för framtida förvaltning av kyrkobyggnader*, som är ett samverkansprojekt med Hantverkslaboratoriet och Svenska kyrkan på nationell nivå. Ett urval av de projekt som stiftens förvaltningar deltar i framgår i bilaga 3. Andelen skog som brukas med hyggesfria metoder har ökat kontinuerligt och utvärdering sker i samverkan med forskningen. Vidare innebär det minskade virkesuttaget under senare år en ökad kolinlagring i växande skog (se diagram 5 i kommande avsnitt om virkesuttag och avverkningsberäkningar).

Stiftet nämner att man under året vidtagit åtgärder för att verka för ett ökat träbyggande, främst i sin roll som markägare men också som samhällsbyggare vid detaljplanearbete. Möjligheterna att påverka inom området varierar mellan stiftet.

Vidare har förvaltningarna under året vidtagit åtgärder för klimatanpassning, både på skogsmark och på jordbruksmark. Andelen lövträd i skogsbeståndet har utökats vid plantering, ståndortanpassningen har förbättrats och det är många återvätningsprojekt som pågått under året. På jordbruksmarken har anpassningar skett avseende vatten och dränering, vilket är förberedande åtgärder inför tider med både torka och översvämningar. På skogsmarken har vattenhållande åtgärder utförts för att öka grundvattenbildning och behålla vattnet längre i landskapet. Fem (fem året innan) av förvaltningarna har under året genomfört aktiviteter i syfte att verka för ett hållbart jordbruk hos sina arrendatorer. Detta bland annat i form av en föreläsning om hållbarhet och beredskap inom jordbruket, ett jordförbättringsprojekt och en klimat-

¹⁷ <https://www.slu.se/institutioner/sydsvensk-skogsvetenskap/samverkan/FRAS/>

och vattenvårdsträff. Slutligen utreds möjligheten till investering i biogasproduktion på en av Växjö stifts arrendegårdar.

I fråga om handlingsplanen som kopplar till Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket, har PLT under året genomfört vissa insatser i syfte att höja kunskapen om hur skogsbruket påverkar samiskt näringsliv. Certifieringsansvarig för Härnösands och Luleå stift har gått utbildningen *Fatta Sapmi* 7,5 poäng vid Umeå universitet. Vidare har skoglig personal i dessa stift deltagit i samplaneringsforum med fält-exkursioner arrangerat av FSC, där deltagare från ett stort antal samebyar var med. PLT Härnösands stift har också gjort ett stort antal anpassningar i skogsbeståndet som är kopplade till handlingsplanen. Det rör sig bland annat om blädning av hänglavsbärande bestånd, förlängning av den skogliga omloppstiden på vissa bestånd och avveckling av bestånd av contortatall. Dessa åtgärder har under året omfattat totalt cirka 560 hektar skogsmark.

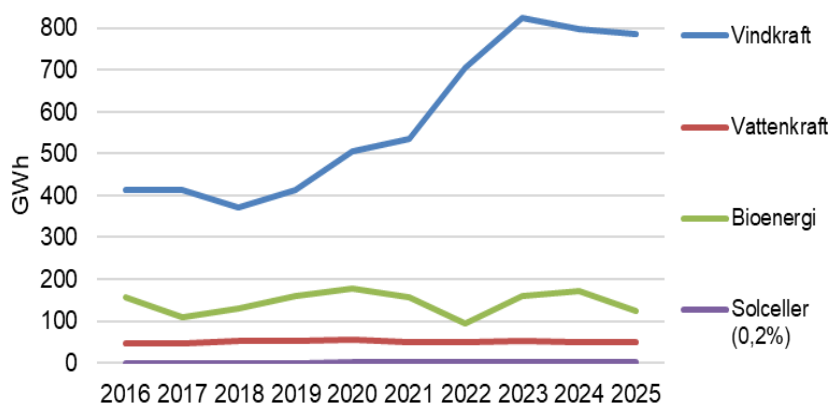
Gällande målet om strävan efter fossilfrihet i skötsel och transporter inom *skogsbruket*, uppger sju av stiftet att det finns målsättning om eller krav på fossilfria transporter och skötsel med i deras avtal med entreprenörer inom skogsförvaltningen. Flera stift har infört krav på att entreprenörer ska köra på HVO (Hydrerad vegetabilisk olja) i så hög utsträckning som möjligt. I Skara stift drevs cirka 90 procent av fordonsparken i stiftets skogsbruk med detta bränsle under 2025.

Förnybar energiproduktion

Produktionen av vindkraft, vattenkraft och solenergi (66 procent av total elproduktion) i Sverige ökade från 109 till 110 terawattimmar (TWh) under 2025. Medan vattenkraften och solkraften ökade sin produktion med sju respektive 22 procent, så sjönk elproduktionen från vindkraft med fem procent efter ett ovanligt blåstigt 2024. Under 2025 bidrog stiftet genom utarrendering av prästlönfastigheter eller i egen regi till en produktion av förnybar energi i form av vindkraft, vattenkraft, solenergi samt bioenergi (brännved och grot) om 0,96 TWh (1,02). Den totala produktionen av förnybar energi minskade således något under 2025 jämfört med året innan, vilket beror både på att produktionen från vindkraft och produktionen av bioenergi minskade. Det finns ett samband mellan produktion av biobränsle och hyggesfritt skogsbruk. En högre andel hyggesfritt bruk resulterar (allt annat lika) i en lägre produktion av bioenergi, framför allt med avseende på GROT (grenar och toppar).

Diagrammet nedan visar hur produktionen av förnybar energi på PLT:s mark utvecklats sedan 2016.

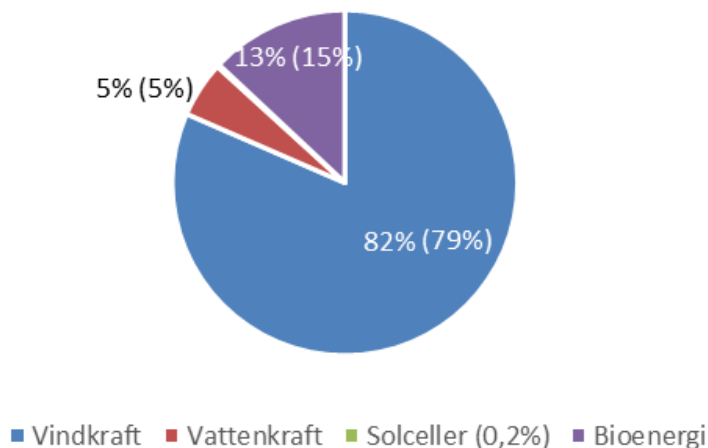
DIAGRAM 3. FÖRNYBAR ENERGIPRODUKTION INOM PLT 2016–2025

Nästa diagram visar hur energiproduktionen fördelade sig mellan energislagen under 2025, med året innan som jämförelse.

KsSkr 2026:3
Bilaga 3

DIAGRAM 4. FÖRDELNING AV ENERGIPRODUKTION PER ENERGISLAG 2025 (2024 INOM PARENTES)

Produktionen av solenergi på PLT:s mark är fortfarande relativt sett marginell, men har ändå bidragit till en energiproduktion om 2,1 (2,1) gigawattimmar (GWh) under 2025. Produktionen av bioenergi minskade inom skogsförvaltningen under 2025 med 26 procent till 126 GWh jämfört med året innan, där både produktionen av GROT (grenar och toppar) och produktionen av brännved minskat.

Under senare år har stiftet i en ökad omfattning arrenderat ut områden för uppförande av vindkraftverk på PLT:s mark och vid utgången av 2025 fanns det 98 (90) sådana kraftverk driftsatta. Antalet avtalade vindkraftverk som ännu inte tagits i bruk uppgick till 81 (118) vid utgången av 2025, varav 50 planeras på PLT:s mark i Visby stift. Vidare finns det fyra (fem) vattenkraftverk som står på PLT:s mark i Västerås och Härnösands stift. PLT Uppsala stift sålde sin fallrätt under 2025. Slutligen finns det 25 (20) solcellsanläggningar belägna på PLT:s mark och byggnader i Uppsala, Linköping, Skara, Strängnäs, Växjö och Lunds stift. Under året ökade antalet solcellsanläggningar enbart i Linköpings stift med tre stycken. Den totala arealen av PLT:s mark som avtalats för solelsproduktion och som ännu inte är driftsatt uppgick vid utgången av 2024 till 4 957 (5 072) hektar. Det kan jämföras med storleken på den mark där solelsproduktion faktiskt pågick vid utgången av 2025 om två hektar.

Social välfärd

Social välfärd speglar att skogen är värdefull för att främja företagande, sysselsättning och goda arbetsvillkor för såväl svensk som utländsk inhyrd arbetskraft. Inom den sociala dimensionen ryms även hänsyn till berörda lokalsamhällen och hänsyn till kulturmiljövärden (sistnämnda har redovisats i separat avsnitt ovan).¹⁸

¹⁸ Se vidare förklaringar av olika begrepp som kopplar till social välfärd i dokumentet: [Stödmaterial till kyrkoordningens kap 46.pdf](#) (Svenska kyrkan/Skog och mark/Ny inriktning)

I detta avsnitt redovisas sammanfattningar om:

- ♦ PLT:s svar i den ekonomiska redogörelsen i fråga om *systematiskt främjande av social välfärd*, inklusive främjande av arbetsmiljö hos entreprenörer och underentreprenörer.
- ♦ PLT:s åtgärder som kopplar till en ny bestämmelse i kyrkoordningen (46:8a) om *skogsförvaltningen inom renskötselområdet*, inklusive förberedande arbete för att tillämpa den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke (FPIC).
- ♦ PLT:s svar i den ekonomiska redogörelsen om PLT:s mål och åtgärder som kopplar till en vidareutvecklad bestämmelse i kyrkoordningen (46:9) om *dialog med berörd församling* vid övergripande planering.

Systematiskt främjande av social välfärd

Certifieringssystemens standarder med externa och interna revisioner innebär ett systematiskt arbetssätt när det gäller gynnande av social välfärd (sociala dimensionen av hållbarhet) i skogsbruket. Bland certifieringens krav ingår samråd med närboende om skogliga åtgärder. Insatser som gynnar social välfärd görs därutöver på många sätt inom stiftens förvaltningar. Bland insatser som gynnar *fritidsaktiviteter och rekreation* kan nämnas tillgängliggörande, inklusive upplåtelser av mark för föreningar (elljusspår, orientering mm) samt jakt och fiske. Förvaltningen i Växjö stift har mer än 600 olika upplåtelser till olika föreningar och enskilda. Vägar hålls i bra skick och är som regel inte stängda med vägbommar, vilket underlättar friluftsliv, bär- och svampplockning. Särskild hänsyn tas vid skogsbruk i tätortsnära skogar. Stiftens avsätter också mark till så kallade kyrkoreservat, som är frivilliga avsättningar med natur som ansetts värdefull att bevara och bjuda in till.¹⁹ Ovanstående insatser bedöms gynna och skapar en värdefull dialog med lokalsamhället.

Fler *samhällsfrämjande* insatser som kan nämnas är gynnande av företagande (entreprenörer m.m.), arbetstillfällen (inom skogens värdekedja), möjliggörande av bostadsbyggande, gruvor och täkter, infrastruktur och samhällsbyggnad i övrigt. Bland *rättviseskapande* insatser kan nämnas främjande av barn och ungdomars tillgång till skog och kunskap om skog (skolskogar och Skogen i skolan). Lokala intressenter prioriteras om möjligt vid upplåtelser av till exempel jakt och fiske och i möjligaste mån nyttjas lokala företagare och entreprenörer. Att bidra till utbudet av råvara för hållbara produkter i både Sverige och internationellt, samt i tider av höjd beredskap, är en direkt följd av stiftens uppdrag att förvalta tillgångarna på ett ändamålsenligt sätt.

Främjande av arbetsmiljö hos entreprenörer och underentreprenörer

Ett säkerställande av en god arbetsmiljö hos entreprenörer som verkar på PLT:s skogs- mark förutsätter att vissa kontrollfunktioner tillämpas i samband med anlitande av en entreprenör. I den ekonomiska redogörelsen för 2025 ställdes därför frågan om PLT kontrollerar att entreprenörer, som utför skogliga tjänster på PLT:s mark, tecknar för verksamheten relevanta kollektivavtal. Vidare ställdes även frågan om underentreprenörer omfattas av dessa kollektivavtal. Svarsresultatet på frågan återges i tabellen nedan.

¹⁹ Upptäck ett kyrkoreservat – Svenska kyrkan (Svenska kyrkan/Skog och mark)

TABELL 1 KONTROLL AV SKOGLIGA ENTREPRENÖRERS KOLLEKTIVAVTALKsSkr 2026:3
Bilaga 3

Kontrollerar ni att entreprenörer som utför skogliga tjänster tecknar för verksamheten relevanta kollektivavtal, och omfattas även underentreprenörer av dessa kollektivavtal?

Stift	Ja, både entreprenör och underentreprenör	Ja, men endast entreprenör	Nej
Göteborg		X	
Härnösand		X	
Karlstad		X	
Linköping	X		
Luleå	X		
Lund	X		
Skara	X		
Stockholm	X		
Strängnäs	X		
Uppsala	X	X	
Visby		X	
Västerås	X		
Växjö		X	

Således kontrollerar samtliga stift att skogliga entreprenörer omfattas av relevanta kollektivavtal, även om det sker i olika omfattning. Växjö stift nämner att underentreprenörer kontrolleras i de fall stiftet har kännedom om dessa, vilket inte alltid är fallet. Att kontrollera sociala villkor såsom arbetsmiljön i fält hos entreprenör ingår i stiftens skogscertifieringsarbete. Vid besök i fält kontrollerar PLT bland annat att entreprenörer som har utländsk arbetskraft tillhandahåller möjligheter för personalen att duscha, laga mat och tvätta kläder.

Det finns en gemensam mall som stiftet använder när de skriver avtal med skogliga entreprenörer, där villkor om kollektivavtal finns med. Stiftet kontrollerar även hos branschorganisationer att aktuella entreprenörer faktiskt har skrivit relevanta kollektivavtal. Ett av stiftet nämner att Skogssällskapet anlitas i detta sammanhang. Många stift anger att avstämningar av listor med de entreprenörer som man avser anlita görs med GS-facket.

Hänsyn till rennäring och urfolksrätt

Stiftet ska i sin förvaltning av tillgångarna enligt ny särskild bestämmelse i kyrkoordningen (46:8a) vidta särskilda åtgärder för att främja renskötsel, koncessionsrenskötsel och urfolksrätten.

Det förekommer rennäring i Luleå, Härnösands och i mindre omfattning i Västerås stift. I den ekonomiska redogörelsen för 2025 ställdes frågan hur PLT på ett systematiskt sätt vidtar särskilda åtgärder för att främja rennäringen och urfolksrätten. Främjande av renskötselrätt och koncessionsrenskötsel ingår i berörda stifts certifiering enligt FSC:s regelverk. Det innebär att samplanering tillämpas på PLT:s mark och sker tillsammans med alla berörda samebyar. PLT:s skogliga personal i Härnösands och Luleå stift har under 2025 deltagit i Sveriges Samplaneringsforum i Arvidsjaur. Samplaneringsforum genomförs i samverkan mellan FSC, samebyar och certifikatsinnehavare och är en del av utvärderingen och utvecklingen av skogsbrukets samplanering med rennäringen. I fråga om främjande av urfolksrätten nämner Härnösands och Luleå stift att slöjdvirke får skördas på PLT:s mark och att andliga och heliga

samiska platser respekteras vid skogsbruksåtgärder, där kännedom om dessa platser finns.

Förvaltningarna i Luleå stift (ordinarie) och Härnösands stift (ersättare) deltar också i den centrala samverkansgruppen mellan skogsbruk och rennäring (CSG)²⁰, där Skogsstyrelsen är sammankallande sedan 1983. CSG har haft två fysiska möten under året i Lycksele och Storforsen/Nattbergsheden (exkursion) samt ett distansmöte för uppstart av målbildsarbete för GROT-uttag. PLT har genom sina representanter deltagit i dessa möten.

Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket

Som en del i arbetet med Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket, tog Svenska kyrkan under 2021 fram en handlingsplan med åtta åtaganden som fram till 2031 ska vara vägledande i det fortsatta arbetet. Den första etappen i handlingsplanen avser perioden 2022–2026, där ett av etappmålen rör Svenska kyrkans markförvaltning och skogsbruk. Målet innebär att stiftens ska vidareutveckla kunskap om hur skogsbruk påverkar samiska näringar, samt genomföra anpassningar i skogsbruket i enlighet med handlingsplanen. Parallellt med ursäktarbetet arbetar kyrkostyrelsen med att ta fram närmare bestämmelser om hur den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke ska tillämpas vid markanvändningsåtgärder som har en direkt och betydande påverkan för renskötselns bedrivande. Dessa syftar till att ge samer ett starkare och mer reellt inflytande över markförvaltningen. Bestämmelserna tas fram i dialog med samiska företrädare och berörda stift och ska börja gälla den 1 januari 2027. Detta är ett centralt steg i kyrkans försoningsarbete.

Dialog med berörda församlingar vid övergripande planering

Enligt en ny bestämmelse i kyrkoordningen (46:9) ska PLT föra dialog med berörda församlingar vid övergripande planering som avser förvaltningen av prästlönefastigheter av särskild betydelse.

Eftersom bestämmelsen är ny, pågår i flera stift ett arbete för att utveckla formerna för dialog enligt kyrkoordningen. Redan idag pågår dock relativt omfattande dialog med församlingarna. Detta sker på olika sätt, bland annat genom personlig kontakt och samråd via prostar eller kyrkoherdar. Förutom att ge församlingen tillfälle att yttra sig vid köp och försäljning av fastighet, vilket sedan tidigare är ett krav enligt kyrkoordningen, nämner flera stift att remissförfarande används vid större projekt som vind- och solcellsparkar. Linköpings stift nämner särskilt att dialog förs i frågor som rör friluftslivet i samhällsnära områden såsom rastplatser, utsiktsplatser, skolskogar och andra socialt viktiga frågor.

Uthållig totalavkastning

Utifrån de nya bestämmelserna i kyrkoordningen ska PLT förvaltas på ett ekonomiskt hållbart sätt och på sikt främja en uthållig totalavkastning. Detta innebär alla tre rörelsegrenarna skog, jord och fond som förvaltningen av PLT omfattar.

Begreppet *uthållig totalavkastning* relaterar till begreppet *ekonomisk hållbarhet* och därmed ett väl avvägt och uthålligt nyttjande av resurser, så att de kan komma till nytta både på kort och lång sikt utan att äventyra framtida generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Detta innebär bland annat att sträva efter en någorlunda jämn

²⁰ [Centrala samverkansgruppen skogsbruk-renskötsel – Skogsstyrelsen](#)

nivå på totalavkastningen över tid, vilket bidrar till en förutsebarhet för församlingarna vid utdelning av avkastningen.²¹

KsSkr 2026:3
Bilaga 3

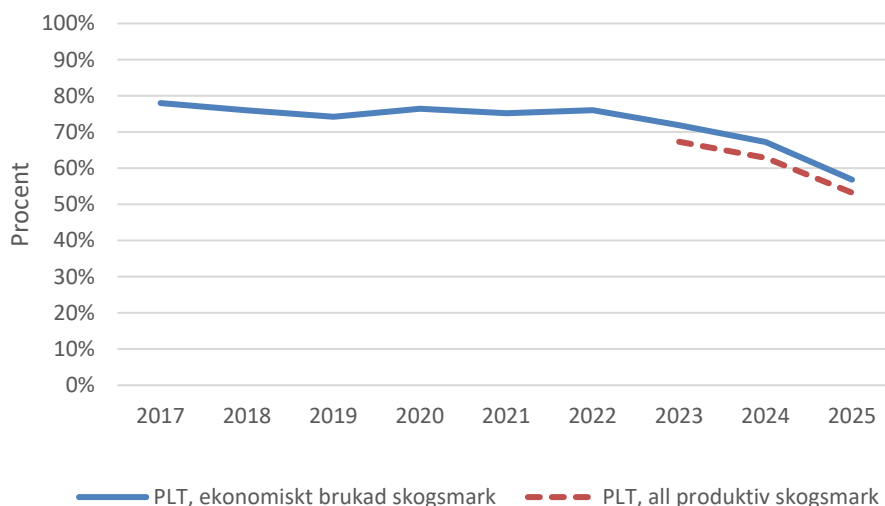
I det här avsnittet beskrivs bland annat aktiviteter som PLT gör kopplat till mer långsiktig avverkningsplanering, riskhantering samt redovisning av större skador under 2025. Till delmålet hör också insatser för ökad hållbar skogsproduktion, till exempel ståndortsanpassning, val av föryngringsmaterial med mera. En del av dessa insatser redovisas under avsnittet för klimatnytta.

Virkesuttag och avverkningsberäkningar

Långsiktiga avverkningsberäkningar är ett viktigt verktyg för planering av skogsbruket och sådana beräkningar görs i alla stift. Beräkningarna syftar till att beräkna hur mycket virke som uthålligt kan avverkas under en given tidsperiod och givet ett flertal förutsättningar, till exempel mål som förvaltaren har beslutat om. Det kan exempelvis gälla beslut om att följa skogscertifieringskrav och på annan frivillig väg värna och utveckla sociala, ekologiska och andliga värden i skogen. I samband med förnyade avverkningsberäkningar har den av stiftens bedömda uthålliga avverkningsnivån för 2025 minskat något jämfört med tidigare år.

För att få en uppfattning om avverkningens omfattning i förhållande till markens produktionsförmåga, kan virkesuttaget sättas i relation till skogens beräknade tillväxt. När avverkningen understiger tillväxten ökar den stående volymen skog. I diagrammet nedan visas kvoten av uttag av gagnvirke (exkl. röjning och annan avgång som ej tas tillvara) och beräknad tillväxt i PLT:s skog under de sex senaste åren, baserad på stiftens rapportering till den nationella nivån.

DIAGRAM 5 VIRKESUTTAG SOM ANDEL AV UPPSKATTAD VIRKESTILLVÄXT PÅ EKONOMISKT BRUKAD SKOGSMARK SAMT ALL PRODUKTIV SKOGSMARK 2017–2025 (M3SK)

Diagrammet visar att avverkningen i PLT:s skog varje år sedan 2017 har understigit tillväxten med relativt stor marginal. Minskande avverkningsvolymen under de senaste åren har bidragit till en fallande kvot. 2025 avverkades mindre än 1,3 miljoner skogskubikmeter, vilket är den lägsta avverkningsnivån sedan statistik över stiftens virkesuttag på skogsmarken började samlas in för tio år sedan. Som jämförelse har

²¹ Se vidare förklaringar av ekonomiska begrepp som omnämns i de nya bestämmelserna i kyrkoordningen i dokumentet: [Stödmaterial till kyrkoordningens kap 46.pdf](#) (Svenska kyrkan/Skog och mark)

motsvarande kvot för landet som helhet varierat mellan 81 och 85 procent under åren 2017–2021 enligt SLU (från 2022 saknas fortfarande jämförelsetal). Sedan 2023 har trenden med ökande avverkningsnivåer brutits även för landet som helhet, samtidigt som tillväxttakten i skogen nu ökar igen efter en period av lägre tillväxt.

På grund av externa faktorer som exempelvis insektsangrepp eller marknadsläge är det vanligt att avverkningsnivåerna enskilda år inte motsvarar beräknade nivåer. PLT i Västerås, Luleå och Visby stift har de lägsta uttagskvoterna under de tre senaste åren (under 50 procent respektive år), medan PLT i Strängnäs stift haft den högsta under samma period (80 procent eller högre).

Den ökning av arealen skogsmark som avsätts för naturvårdsändamål, såväl formella som frivilliga avsättningar, bidrar till ett lägre virkesuttag. Sedan år 2016 har andelen av virkesförrådet som ingår i frivilligt avsatta områden stigit från 11 procent till 16 procent av PLT:s totala virkesförråd.

Större skador som PLT drabbats av under året

Under senare år har PLT drabbats av relativt omfattande skador på skogsmarken. Mot bakgrund av detta ställdes frågor i 2025 års ekonomiska redogörelse om PLT under året har drabbats av onormalt stora skador, vilka skador det i så fall har rört sig om, vilka konsekvenser skadorna fått och vad PLT gjort för att minimera skadorna.

Tre (tre) av stiftens rapporter att PLT under året drabbats av större skador på förvaltningen. PLT i *Uppsala stift* rapporterar att stormen Johannes i slutet av 2025 drabbade skogsmarken i Gävleborg hårt, där uppskattningsvis 140 000 m³sk träd beräknas ha fällts. Ovädret Anna som följde därefter medförde ett tjockt snötäcke som kraftigt försvårade inventeringsarbetet efter stormen. Efterarbetet i stiftet har fokuserat på att först inventera omfattningen av skadorna för att sedan anlita hjälp med upparbetning. Sammantaget handlar det om ungefär ett års normal avverkning som drabbats av stormen i stiftet, vilket medfört att planerad verksamhet i hög omfattning har fått anstå. Även PLT i *Västerås och Härnösands stift* rapporterar skog som fällts av samma storm, där stormuppdatering pågår.

Försäkring av skogsinnehavet

Under senare år har både stormar och bränder drabbat svensk skog, vilket fått åverkan på både natur och ekonomiska värden. Frågor ställs därför i den ekonomiska redogörelsen i vilken mån PLT:s skogsmark är försäkrad mot storm- och brandskador.

I likhet med vad som var fallet under 2024, rapporterar samtliga stift att de under 2025 haft skogsinnehavet försäkrat mot brandskador. Tio (tio) har under året samtidigt haft skogen försäkrad mot stormskador. PLT Västerås stift uppger att de har 44 procent av skogsinnehavet försäkrat mot både brand- och stormskador.

PLT anlitar försäkringsbolagen Länsförsäkringar och If skadeförsäkring i detta syfte.

Ekosystemtjänster i övrigt

Med ekosystemtjänster menas här olika produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Det kan exempelvis vara råvaror eller tjänster som ger oss livskvalitet i form av friluftsliv, rekreation och olika upplevelser av natur- och kulturarv. Här beskrivs ekosystemtjänster som PLT redovisat och som inte redovisas i de andra delområdena.

Utöver skogsbruk och utarrendering av jordbruksmark arbetar stiftet med och stödjer en stor mängd aktiviteter och upplåtelse. Det handlar om insatser som ökar ekosystems resiliens, bidrar till bättre vattenkvalitet, friluftsliv och rekreation, bär-

och svamplockning och jakt. Det kan vidare handla om avtal för ersättning för inbindning av kol (kolkrediter) eller ersättning för skapande eller restaurering av naturvärden/biologisk mångfald (biokrediter). Flera stift jobbar aktivt med besöksnäringen. Insatser med vildbin och blommande åkerkanter genomförs för ökad pollinering. Exempelvis arbetar Västerås stift med landskapsplanering på ett sätt så att bland annat ras och skred motverkas.

Inom ramen för STEF arbetar stiftet i nuläget med två miljömål som är kopplade till ISO 14001, vilka följs upp årligen. Båda kan kopplas till ”Ekosystemtjänster i övrigt”. Det första miljömålet om att förekomsten av allvarliga körskador ska minska. Målet har funnits med länge och kvarstår till dess att målnivån uppfyllts tre år i rad. Nivåerna har varierat nära målnivån de senaste åren men ligger fortsatt över och målet är därmed inte uppnått. Det andra miljömålet är nytt och handlar om att förbättra kantzonsmiljöer. Beslut om ett nytt miljömål fattades under 2025 och det övergripande målet är att skapa funktionella kantzoner som bidrar med naturvårdsnytta och grön infrastruktur.

Prästlönefonder och hållbara investeringar

Utöver prästlönefastigheterna, omfattas även förvaltningen av prästlönefonder av den nya övergripande bestämmelsen 46:3 i kyrkoordningen som reglerar att de fyra hållbarhetsdimensionerna ska balanseras i förvaltningen och att tillgångarna ska förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Samtliga stiftsvisa PLT-förvaltningar har antagit de hållbarhetskriterier som kommer till uttryck i den nationella nivåns finanspolicy och de mer detaljerade placeringsanvisningarna för hållbarhet och etik. En hållbar kapitalförvaltning handlar främst om aktier och om hur företagen agerar i frågor som rör miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och korruption. Därtill finns ett antal kriterier för vilken typ av verksamhet som Svenska kyrkan inte vill tjäna pengar på, som exempelvis vapen och tobak. Placeringsanvisningarna har utvecklats av kyrkostyrelsens kapitalförvaltningsråd för att underlätta implementeringen av policyn och interaktionen med externa förvaltare.

Noterade innehav

De finansiella placeringarna inom PLT:s kapitalförvaltning är till största delen placerade i noterade värdepapper.

En genomgång av PLT:s noterade värdepappersinnehav visar att det fortfarande finns frågetecken när det gäller några av innehaven i förhållande till finanspolicyn. Oftast är det finanspolicyns och placeringsanvisningarnas kriterier för exempelvis utvinning av fossil energi och vapen som indexfonder och aktivt förvaltade hållbarhetsfonder inte klarar. Det finns även i vissa fall frågetecken över antalet fonder. Diversifiering, dvs spridning av kapitalet i olika tillgångsklasser är bra. En god diversifiering erhålls relativt tidigt, det vill säga man behöver inte ha så många fonder för att uppnå det målet. Att följa upp hållbarheten i de underliggande innehaven blir en stor utmaning om de uppgår till mer än 1 000 i antal och effektiviteten i förvaltningen kan då ifrågasättas. Färre innehav gör det enklare att följa de underliggande innehaven ur ett hållbarhetsperspektiv, samtidigt som en god diversifiering uppnås. Ett enkelt sätt att säkerställa att den nationella nivåns regelverk för kapitalplaceringar

efterlevs, är att investera i fonder som den nationella nivån har granskat. Ethos-fonderna, som har upphandlats till nytta för hela Svenska kyrkan, finns i form av en global och en svensk aktiefond samt en svensk räntefond.²²

PLT redovisar även, vid jämförelse mellan stiften, att processen för uppföljning av innehaven och tidsintervallet mellan dessa uppföljningar ser mycket olika ut. Det är viktigt att förvaltningen tillämpar både policy och placeringsanvisningar, annars finns risk för misstolkning av regelverket. Att enbart hänvisa den externa förvaltaren till policyn, eller att endast kontrollera bolagen vid investeringstillfället, är inte en tillfredställande metod för att säkerställa hållbarhetsnivån på förvaltningen. Regelbunden uppföljning av innehaven måste ske.

På senare tid har samarbetet mellan PLT och ekonomi- och finansavdelningen på den nationella nivån gällande finansiella frågeställningar och kapitalförvaltning utökats. Detta är en positiv utveckling som ger samordningsvinster.

Onoterade innehav

Onoterade placeringar är oftast förknippade med ett högre risktagande jämfört med placeringar i noterade innehav. Det samlade redovisade värdet på PLT:s onoterade innehav om 148 mnkr (164) motsvarade i december 2025 cirka 89 procent (89) av totalt anskaffningsvärde. Det redovisade värdet på de onoterade innehaven motsvarade samtidigt tre (fyra) procent av prästlönefondernas samlade redovisade värde vid utgången av 2025.

Hållbarhetsredovisning

Under 2023 lades grunden för att kunna ta fram en gemensam struktur för hållbarhetsrapportering för PLT, som följer internationell standard. Mot bakgrund av pågående förändringar i lagreglering inom Europeiska unionen (EU) och väntade standardjusteringar inom EU, bedöms det som lämpligt att avvakta med det fortsatta arbetet till dess att lagrum och standard finns på plats som referens. Stiftens PLT-förvaltningar kommer inte omfattas av EU:s hållbarhetsrapporteringsdirektiv, men det bedöms finnas skäl att använda samma begreppsapparat och struktur i en hållbarhetsrapportering för PLT. Under 2025 lanserade EU en frivillig standard som kan bli aktuell att rapportera efter. Med anledning av kyrkomötets beslut om ny inriktning på det skogsbruk som stiftens bedriver och det arbete som under innevarande år pågår för stiftsvisa verksamhetsnära mål i förvaltningen, finns det skäl att avvakta en eventuell utveckling av en gemensam struktur för hållbarhetsrapportering. Det är inte omöjligt att utvecklingen av tillsynsrapporteringen samfällt med stiftens/förvaltningarnas egna rapportering kan komma att annullera behovet av en ytterligare struktur för sådan rapportering.

Ekonomiskt resultat 2025

De olika marknader där PLT närvarar har utvecklats på olika sätt under 2025. Timmerförsörjningen präglades under året av fortsatt höga prisnivåer och ett begränsat utbud på grund av minskad föryngringsavverkning och fortsatt importförbud från Ryssland. Samtidigt påverkades timmerexporten på ett negativt sätt av nya handelshinder från amerikansk sida. Inom jordbruket var skördarna hos PLT:s arrendatorer generellt sett

²² Under [Ekonomi och finans](#) på Svenska kyrkans intranät Kornet listas även andra fonder som följer policyn fullt ut.

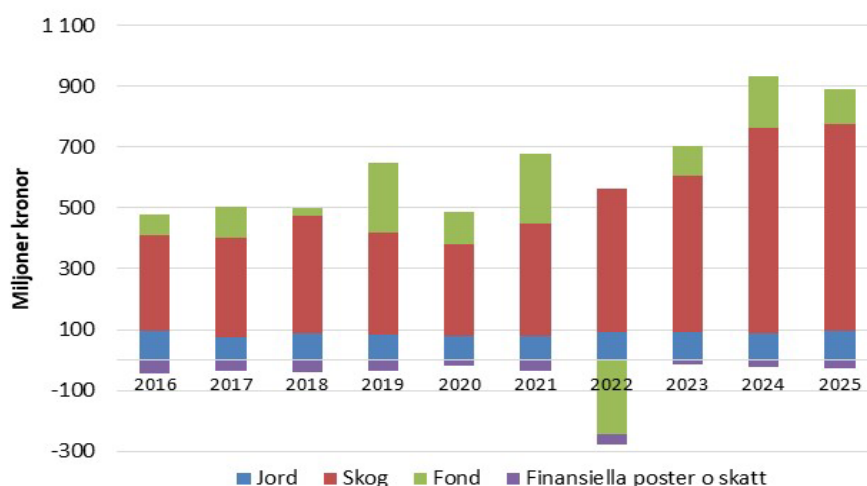
goda under 2025. Trots detta var det flera jordbruksföretag som under året hade svag lönsamhet, inte minst på grund av att skördarna även globalt sett varit goda, vilket har bidragit till fallande världsmarknadspriser på spannmål. Den globala aktiemarknaden (MSCI World) steg med 0,9 procent (30,9 procent 2024), medan Stockholmsbörsens breda SIX Return Index steg med 12,7 procent (8,6 procent 2024), omräknat till svenska kronor. Räknat i dollar steg dock globalt aktieindex med över 20 procent. Den starka utvecklingen under 2025 på de finansiella marknaderna i USA, som väger tungt i globala aktieindex, var till stor del drivet av optimism kring teknikutveckling och artificiell intelligens. En mer expansiv penning- och finanspolitik i Sverige har bidragit till den positiva utvecklingen för Stockholmsbörsen under fjolåret.

Årsresultat och avkastning

Årets resultat för den samlade förvaltningen av PLT blev 1 520 (1 272) mnkr 2025, vilket var 248 mnkr högre jämfört med 2024. Rörelseresultatet från skogsförvaltningen steg med 91 mnkr och från jordbruksförvaltningen med 194 mnkr, medan resultatet från förvaltningen av prästlönefonder sjönk med 31 mnkr. Det *samlade* realisationsresultatet från fastighetsförsäljningar om 561 mnkr var 271 mnkr högre än året innan, där drygt hälften av realisationsresultatet avsåg jordbruksfastigheter.

Resultatet efter bokslutsdispositioner, skatt och tvingande kapitaliseringar uppgick till 865 (914) mnkr. Då driftsresultaten från rörelsegrenarna skog och jord var marginellt högre 2025 jämfört med året innan, kan ovan nämnda lägre utdelningsbara resultat härledas till ett lägre förvaltningsresultat från prästlönefonderna. Diagrammet nedan visar resultatutvecklingen över en tioårsperiod fördelat på rörelsegrenarna skog, jord och fond.

DIAGRAM 6. UTVECKLING ÅRETS RESULTAT SEDAN 2016 (EFTER KAPITALISERING)

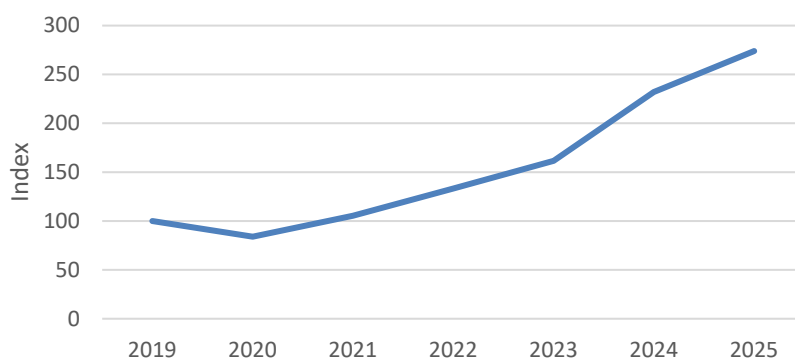

Förvaltningsresultatet redovisas nedan efter olika lönsamhetsmått, beroende på vilken rörelsegren redovisningen avser. För skogsbruket används måttet *skogsnetto per*

kubikmeter²³ och inom jordbruket tillämpas begreppet *direktavkastning*²⁴. Lönsamhetsmättet netto per kubikmeter används för att försöka beskriva skogsförvaltningens effektivitet, det vill säga skogsbrukets intäkter i förhållande till kostnaderna. För att vara ett meningsfullt mått för uppföljning behöver netto per kubikmeter användas över tid och i relation till hur motsvarande mått utvecklas för branschen som helhet. På så sätt minimeras skillnader kopplade till skogstillstånd jämfört med skogsbranschen. Både skogsnetto och direktavkastning exkluderar realisationsresultat från fastighetsförsäljningar. Inom förvaltningen av prästlönefonder används mättet *totalavkastning*²⁵, där både realiserat och orealiserat resultat på värdepapper ingår.

I diagrammet nedan framgår hur skogsnettot per kubikmeter för PLT som helhet har utvecklats sedan 2020.

DIAGRAM 7. SKOGSNETTO FÖR PLT, KRONOR PER KUBIKMETER

Skogsnettot per kubikmeter 2025 var för PLT 174 procent högre än för 2019. PLT:s skogsnetto kan jämföras med undersökningar som görs avseende skogsbrukets ekonomi för branschen som helhet.²⁶ Vid en sådan jämförelse har PLT:s netto under perioden 2019–2024 haft en bättre utveckling än övriga branschen. Skogsnettot per kubikmeter varierar mellan de stiftsvisa förvaltningarna, där skillnaderna främst beror på skillnader i virkespriser i olika delar av landet. En annan faktor som spelar stor roll är skogsinnehavets åldersfördelning, vilken bestämmer andelen gallring av den totala avverkningsvolymen. En hög andel gallring ger lägre netto per kubikmeter än det omvända fallet. Högsta värdet på skogsnettot per kubikmeter fanns i Lunds stift för 2025, medan Västerås stift hade det lägsta värdet samma år. Västerås stift avviker från trenden avseende ett, sedan 2019, ökande skogsnetto. Det beror på en betydligt lägre

²³ Med skogsnetto i kronor per m³ avses resultatet för rörelsegrenen skog (exklusive rearesultat från försäljning av fastigheter, intäkter från jaktarrenden och övriga intäkter) i förhållande till virkesuttaget i kubikmeter.

²⁴ Direktavkastning beräknas på rörelseresultat före avskrivningar och exklusive realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar. Detta divideras med ett under året genomsnittligt taxeringsvärde multiplicerat med schablonvärdet 1,33. Taxeringsvärdet ska enligt Fastighetstaxeringslagen motsvara 75 procent av marknadsvärdet.

²⁵ Totalavkastning beräknas som rörelseresultat inklusive realisationsresultat och orealiserad värdetförändring under året, dividerat med ett under året genomsnittligt marknadsvärde på förvaltrade prästlönefondsmedel.

²⁶ Skogsstyrelsen och Skogforsk redovisar årligen rapporter över de ekonomiska begreppen ”återstående värde” respektive ”nettotäckningsbidrag”

nivå på slutavverkning än tidigare år med anledning av att en ny inriktning för skogsbruket med lägre avverkningsvolymmer antogs i stiftet 2022.

PLT:s utarrendering av jordbruksmark har under perioden 2021–2025 i snitt gett 1,6 procent i direktavkastning och enbart för 2025 blev direktavkastningen 1,6 (1,4) procent. [Variation mellan stiftens redogörelse för i den slutliga versionen, avvaktar årsredovisningar.]

PLT:s kapitalförvaltning har under den senaste femårsperioden gett i snitt 5,8 procent i totalavkastning. Motsvarande värde för kapitalförvaltningen på den nationella nivån är 5,6 procent per år.²⁷ Enbart för 2025 uppgick totalavkastningen på PLT:s kapitalförvaltning till 3,4 (10,6) procent, medan den nationella nivåns totalavkastning samma år blev 0,1 (10,0) procent. [Variation mellan stiftens redogörelse för i den slutliga versionen, avvaktar årsredovisningar.]

Andelen aktieinnehav utgjorde 67 (68) procent av de totala placeringarna i prästlönefondsmedlen vid utgången av 2025, medan motsvarande andel för den nationella nivån vid samma tidpunkt var 50 (54) procent.

Värdesäkring mot inflation

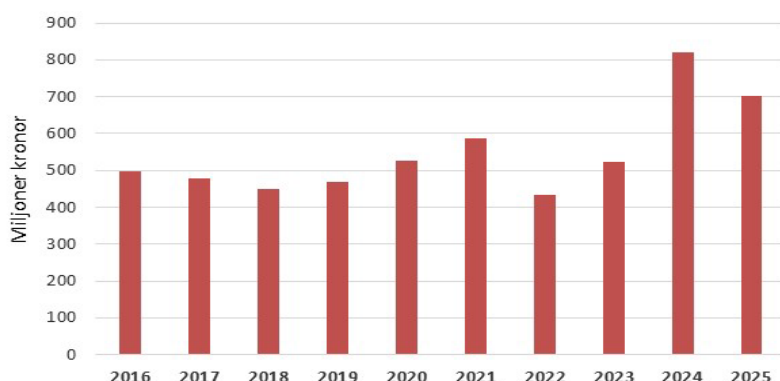
Årets resultat är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning måste det kapital som utgör PLT över tid bevaras. Mot den bakgrunden finns bestämmelser i kyrkoordningen om att realisationsvinster, som uppkommit i samband med försäljning av prästlönefastigheter, ska tillskjutas kapitalet. Även prästlönefondsmedlen ska skyddas mot inflationen. Redovisat realisationsresultat i anslutning till fastighetsförsäljningar 2025 uppgick till 561 (290) mnkr och detta belopp har förts till det bundna prästlönefondskapitalet. Stiftelsen har även avsatt medel till att värdesäkra prästlönefondskapitalet mot inflationen till en summa av 88 (67) mnkr, vilket motsvarar 2,1 (1,7) procent av bundet prästlönefondskapital vid årets början. Detta motsvarar i sin tur tolv månadersförändringen av inflationsmålet KPIF (KPI med fast ränta), som var just 2,1 (1,5) procent mellan december 2024 och december 2025.

Utdelning

Efter genomförda tvingande kapitaliseringar enligt ovan delar PLT, på basis av 2025 års förvaltning, ut 703 (821) mnkr. Hälften av utdelningen lämnas till församlingar som har andelar i avkastningen, medan den andra hälften betalas in till den nationella nivån som del i utjämnningssystemet. Utdelningsnivån varierar mellan sammanlagt 115 mnkr i Växjö stift till 4 mnkr i Visby stift. Diagrammet nedan visar hur mycket vinstmedel som PLT delat ut till den kyrkliga verksamheten under de senaste tio åren.

²⁷ PLT gör insättningar i och uttag från de fonder som förvaltas i takt med att prästlönefastigheter köps och säljs. Den nationella nivån gör varje år uttag från det gemensamma kapitalet i syfte att finansiera vissa för Svenska kyrkan gemensamma kostnader.

DIAGRAM 8. UTDELNING FRÅN PLT PÅ BOKSLUT 2016–2025

Att utdelningsnivån sjunker under 2026 med totalt 119 mnkr jämfört med 2025 är en konsekvens av att nio av stiftens nu sänker utdelningen. Skara stift gör den beloppsmässigt största sänkningen av utdelningsnivån och delar under 2026 ut totalt 60 mnkr mindre jämfört med fjolårets utdelning, vilket för stiftets del innebär en återgång mot en ordinarie utdelningsnivå. Ett disponibelt årsresultat för 2025 om 865 mnkr och en total utdelning om 703 mnkr som görs under 2026 medför också att PLT i årsbokslutet överför 162 mnkr (90) av det disponibla årsresultatet i ny räkning.²⁸

Under de senaste tio åren har stiftens i snitt delat ut 549 (536) mnkr nominellt per år från tillgångarna, vilket motsvarar 3,6 procent av Svenska kyrkans genomsnittliga intäkt från kyrkoavgiften under samma period.

Övriga tillsynsfrågor

Samverkan

Samråd och samverkan mellan PLT och Svenska kyrkans nationella nivå

Samverkansformer har över tid utvecklats mellan den nationella nivån och PLT. Nedan redovisas det senaste årets händelseutveckling inom området.

Samrådsdag 2025

Den 4 november genomfördes det årliga samrådet mellan kyrkostyrelsen och stiftens om förvaltningen av PLT. Samrådet genomfördes i fysisk form på hotell Gillet i Uppsala och inleddes av biskopen i Linköpings stift med reflektioner kring begreppet andlig hållbarhet. Inom ekonomiområdet redovisades att skogsbrukets betydelse för PLT:s resultat har, mot bakgrund av virkesprisernas utveckling, ökat markant. Detta samtidigt med att frivilliga avsättningar av skogsmark till naturvårdande skötsel ökat under samma period. Övriga redovisningar som lämnades under samrådet handlade om arbetet med certifierat skogsbruk, naturvårdande skötsel i skogen, exempel på främjande av biologisk mångfald i form av våtmarksprojekt samt mål och målkonflikter i förvaltningen. Kyrkostyrelsen lämnade sin syn på områden som behöver

²⁸ Inom ramen för utjämnningssystemet tillämpar kyrkostyrelsen konsolideringsregler för PLT, vilka för varje förvaltning anger ett maximalt belopp vinstmedel som kan ansamlas i förvaltningen. Vissa justeringar av dessa har gjorts, vilka trädde i kraft den 31 december 2025. Justeringarna i konsolideringsreglerna har sammantaget gett stiftens ett lite högre belopp vinstmedel som maximalt kan ansamlas i respektive förvaltning jämfört med tidigare regler.

prioriteras, i det fall kyrkomötet beslutar om en ny inriktning mot ett mer hållbart skogsbruk inom Svenska kyrkan enligt styrelsens förslag. Slutligen genomfördes under samrådet även gruppdiskussioner på temat hållbart skogsbruk och dess fyra olika dimensioner.

Remissyttranden

Kyrkostyrelsen har efter samråd med stiftens yttrat sig över nio statliga remisser med koppling till PLT under 2025²⁹.

Övrig samverkan mellan PLT och Svenska kyrkans nationella nivå

Regelbundna möten sker mellan den nationella nivån och egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO), i syfte att gemensamt vidareutveckla förvaltningen av PLT.

ENSO och den nationella nivån samverkar på tjänstepersonsnivå i förberedelserna av ovan nämnda samråd mellan stiftens och kyrkostyrelsen om förvaltningen av PLT. Vidare har en särskild kommunikationsgrupp inom PLT, i samverkan med den nationella nivån, beredskap att hantera frågor där skyndsamma kommunikationsinsatser krävs. Under 2025 har en nationell kommunikations-samordnare för skog och mark rekryterats på halvtid. Under hösten lanserades en ny webbsida för skogsförvaltningen, och ett nätverk med stiftens kommunikatörer med fokus på skog och mark har etablerats. Nämnda webbsida är inordnad under Svenska kyrkans hemsida via menyvalen *Vårt arbete / Skog och mark*: [Skog och mark – Svenska kyrkan](#). Här finns information både om den långsiktiga inriktningen på förvaltningen och om utfallet över resultatet på det senaste årets förvaltning.

Samverkan mellan de stiftsvisa förvaltningarna

Under 2025 har fortsatt samverkan skett mellan stiftens rörande förvaltning av PLT. Därigenom kan kostnadsbesparingar och kompetensdelning mellan förvaltningarna uppnås.

Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO) är ett frivilligt organ för samverkan, där ordförandena från de organ som ansvarar för PLT i respektive stift ingår tillsammans med ansvariga förvaltningschefer. Under 2025 har fortsatt samverkan skett mellan stiftens rörande förvaltning av PLT. Under året har ENSO haft fem ordinarie möten. Under höstens första möte medverkade statens skogsutredare Göran Örlander, där hans utredning om svensk skogspolitik föredrogs. Till det mötet gick en bredare inbjudan ut till kyrkostyrelsen och medarbetare på nationell nivå. Andra gemensamma frågor har rört förslag till fondlösning kopplat till Energinodens projekt Storskaliga solparker i kyrklig regi. ENSO medverkade även på kyrkomötets andra session under året.

Förvaltargruppen är ett nätverk av ansvariga tjänstepersoner för PLT i samtliga stift. Gruppen verkställer på ett samordnat sätt de beslut som på förslag av ENSO fattas av respektive stifts egendomsnämnd eller egendomsutskott. Inbjudna tjänstepersoner från den nationella nivån medverkar återkommande på förvaltargruppens möten.

Förutom certifiering av skogsinnehavet, KUSK samt klimatarbete, som redovisats i tidigare avsnitt ovan, samverkar flera av stiftens även kring:

- ◆ STIFAST – upplåtelse- och fastighetsregister (tio stift)
- ◆ PAL – programpaket för anläggningsredovisning (åtta stift)
- ◆ SCUT – arbetsgrupp inom STEF som bl. a. avser rutinutveckling (nio stift)

²⁹ Remissvaren finns tillgängliga här: [Kyrkostyrelsen – Svenska kyrkan](#)

PLT Härnösands stift delar ekonomifunktionen med PLT Luleå stift och som tidigare nämnts delar dessa stift även på en gemensam resurs avseende skogscertifiering. Vidare har rekrytering av en gemensam ekonomifunktion för PLT i Uppsala, Strängnäs och Luleå stift påbörjats.

Kompetensförsörjning inom redovisning

Prästlönetillgångarna har ett historiskt ursprung, där lagreglering idag definierar tillgångsmassan och där kyrkoordningen anvisar hur förvaltningen i vissa avseenden ska ske. Mot bakgrund av den komplexa reglering som utgör förutsättning för förvaltningen föreligger vissa risker, inte minst inom området kompetensförsörjning. Verksamheten kräver särskild redovisningskompetens och det är viktigt att fortsätta med erfarenhetsutbyte inom redovisningsområdet så att kompetensen säkerställs över tid.

Placering och redovisning av balanserade vinstmedel

Svenska kyrkans bestämmelser 2012:4 anvisar att balanserade vinstmedel från förvaltningen av PLT ska placeras med iakttagande av största möjliga trygghet mot nominella förluster och med iakttagande av marknadsmässig avkastning. I praktiken innebär det placeringar med låg risk som exempelvis att ha medel på kyrkkontot. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att vinstmedel i förvaltningen, som kan delas ut till församlingar och utjämningsystem, inte äventyras i nya riskfyllda placeringar.

Nästan alla förvaltningar redovisar per utgången av 2025 sina balanserade vinstmedel vid sidan av prästlönefondsmedlen på tillgångssidan i balansräkningen, företrädesvis under omsättningstillgångar. En sådan placering bidrar till att syftet med inledningsvis nämnda bestämmelse kan uppfyllas på ett godtagbart sätt. PLT i Växjö stift har en del av sina balanserade vinstmedel placerat som insatskapital i olika ekonomiska föreningar. Dessa investeringar gjordes innan ovan nämnda bestämmelse infördes.

Medel som ska vara lättillgängliga att ta i anspråk, exempelvis till utdelning, kan med fördel placeras på kyrkkontot. En placering på kyrkkontot är jämförbar med en placering i en kort räntefond som har låg avgift.

Bilaga 1 Korta fakta och bestämmelser om prästlönetillgångarna

KsSkr 2026:3
Bilaga 3

NÅGRA FAKTA OM PLT VID UTGÅNGEN AV ÅR 2025 (SIFFROR INOM PARENTES AVSER 2024)

Tusentals hektar

Areal produktiv skogsmark	409 (407)
Areal skogsimpediment	62 (64)
Areal jordbruksmark	46 (46)
Areal övrigt (från 2016 exkl. vatten)	<u>22 (20)</u>
Totalt	539 (537)

Miljarder kronor

Marknadsvärde skogsmark	29,3 (29,5)
Marknadsvärde jordbruksmark	7,9 (8,3)
Taxeringsvärde byggnader	0,8 (0,8)
Marknadsvärde prästlönefonder	<u>5,3 (4,9)</u>
Summa	43,3 (43,5)

Antal

Prästlönefastigheter	2 490 (2 512)
Arrenden	1 413 (1 448)

Skogs- och jordbruksmarkens marknadsvärden är i denna rapport schablonmässigt beräknade som taxeringsvärdena multiplicerat med faktorn 1,33. Siffror inom parentes anger motsvarande värde föregående år.

Lagregleringen

Prästlönetillgångar (PLT) är självägande, stiftelseliknande tillgångar som består av skog, jord och fonder. Av införandelagen om Svenska kyrkan (1998:1592) framgår att PLT (prästlönefastigheter och prästlönefonder) utgör särskilda rättssubjekt som ska förvaltas som självständiga förmögenheter. Minst hälften av avkastningen ska betalas till församlingar och pastorat (samfälligheter) på lokal nivå som har rätt till andel i denna avkastning. Utdelningen sker efter vissa fastställda andelstal som bara kan ändras av Kammarkollegiet. Högst hälften av avkastningen får användas till andra kyrkliga ändamål.

Tillgångarna har medeltida ursprung, från början med syfte att avlöna prästen i församlingen. Idag formuleras ändamålet i lag om Svenska kyrkan (1998:1591) att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse, endast avkastningen får användas till detta ändamål. I samma lagrum anges även att tillgångarna ska förvaltas av Svenska kyrkan och att regeringen får besluta om tillsyn av förvaltningen.

Inomkyrkliga bestämmelser

Vem förvaltar?

Kyrkomötet har genom 46 kap. 2 § kyrkoordningen gett stiftens i uppdrag att förvalta PLT. Det finns således 13 stiftsvisa förvaltare. Varje förvaltning upprättar en egen årsredovisning avseende förvaltningen.

Hur ska PLT förvaltas?

Från och med 2026 ska PLT enligt nya bestämmelser i kyrkoordningen förvalta tillgångarna så att andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet balanseras. Förvaltningen ska värna och främja flera värden samtidigt, såsom andliga värden, biologisk mångfald, kulturmiljö, klimatnytta, ekosystemtjänster i övrigt, social välfärd och uthållig totalavkastning.

Se förklaringar av begrepp kring nya bestämmelser i 46 kap. kyrkoordningen om vilka hållbarhetsdimensioner och värden som från och med 2026 styr förvaltningen i dokumentet: [Stödmaterial till kyrkoordningens kap 46.pdf](#) (Svenska kyrkan/Skog och mark/Ny inriktning)

Tillsyn

Kyrkostyrelsen har från och med 2010 enligt 46 kap. 5a § kyrkoordningen tillsyn över stiftens förvaltning av PLT. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp i frågor som rör förvaltningen. Ett stift är enligt 5b § skyldigt att på begäran tillhandahålla handlingar och annat material som rör förvaltningen, samt att ge kyrkostyrelsen de upplysningar som behövs för tillsynen. Vid uppmärksammande av allvarliga brister i ett stifts förvaltning av PLT, ska kyrkostyrelsen enligt 5c § avlämna skrivelse till kyrkomötet med förslag på åtgärder som föranleds av stiftets agerande. Kyrkostyrelsen ska också (från och med 2026) årligen redovisa iakttagelser från förvaltningen av PLT till kyrkomötet.

Årliga överläggningar

Kyrkostyrelsen ska enligt 46 kap. 5d § kyrkoordningen minst en gång varje år kalla till överläggningar med företrädare för stiftet för samråd om och uppföljning av förvaltningen.

Bilaga 2 Avvikelser noterade vid revisioner av skogsskötsel inom PLT under 2024

KsSkr 2026:3
Bilaga 3

AVVIKELSER NOTERADE VID REVISIONER AV SKOGSSKÖTSEL INOM PLT UNDER 2024

System	Extern/intern revision	Typ av avvikelse	Kravpunkt	Beskrivning
PEFC	Extern	Mindre	004:5 4.2.1.3/ 4.2.1.2	Dokumentet "Organisation och ansvarsfördelning" behöver uppdateras med aktuella uppgifter.
FSC	Extern	Mindre	6.1.1	En övergripande bristanalys avseende naturvärden och habitat behövs även för stift med mindre än 5000 ha produktiv areal.
FSC/ PEFC	Extern	Mindre	2.5.1/ 4.10.4	Det saknas tillräcklig vana i att använda en för stiftet ny metodik vid naturvärdesbedömning även om kompetensen att identifiera naturvärden finns.
FSC	Extern	Mindre	1.3.3	Det saknas "claim" på avräkningen från ett virkesköpande bolag.
FSC/ PEFC	Extern	Mindre	6.8.5/ 3.4.5.1.1	Laserskanning från 2016 antyder en betydligt högre andel lövdominerade bestånd en vad som kan ses i beståndsregistret även om lövplanen visar en ökning av andelen lövdominerade bestånd.
FSC /PEFC	Extern	Mindre	6.6.13, 3.4.6.3	Det saknas högstubbar i en förstagallring, och även om högstubbar inte är ett krav i förstagallring så stod det i arbetsinstruktionen att det skulle ställas.
FSC/ PEFC	Extern	Mindre	30-005 10.1/ 004:5 4.3.2.3	Listan med certifierade enheter behöver uppdateras.
PEFC	Intern	Mindre	004:5 3.3.1	Skogsbruksplanen i ett fall inte uppdaterad efter utförd röjning.
PEFC	Intern	Mindre	004:5 4.8.2	Rutin för ensamarbete och hemkomstkontroll saknas.
FSC	Intern	Mindre	6.4.2, 6.8.1	Uppdatering av lista över naturvårdsintressanta arter behövs.
FSC	Intern	Mindre	4.5.1	Identifiera och dokumentera viktiga områden för lokalsamhället så att det är tydligt även vid personalbyte.
FSC	Intern	Mindre	6.8.1	Den ekologiska landskapsplanen behöver utvecklas.
FSC/ PEFC	Intern	Mindre	2.5.1/ 4.10.4	ADR-utbildning behöver förnyas

FSC/ PEFC	Intern	Mindre	6.6.13/ 3.4.6.3	Högstubbar behöver ställas även i hyggesfri avverkning, saknas tillräckligt många.
PEFC	Intern	Mindre	4.8.7	Rutinen för farligt avfall och kemiska produkter behöver uppdateras.
ISO 14001:2015	Intern	Mindre	7.5.3	Uppdatering av dokumentstyrningsrutinen behövs.

Bilaga 3 Urval av forskningsprojekt avseende en hållbar förvaltning av skog och mark som PLT deltog i 2025

KsSkr 2026:3
Bilaga 3

URVAL AV FORSKNINGSPROJEKT AVSEENDE EN HÅLLBAR FÖRVALTNING AV SKOG OCH MARK SOM PLT DELTOG I 2025

Projekt	Institut	Stift	PLT markvärd?	PLT deltar i finansiering?
Skogsdatalabbet	Skogforsk	Västerås	Nej	Ja
FRAS	SLU, Skogforsk, Linneuniversitetet	Växjö, Lund, Linköping, Göteborg, Skara	Ja	Ja
SE plantor	Skogforsk	Växjö	Ja	Nej
BETT	Skogforsk	Växjö	Ja	Nej
Blandskogsskötsel	SLU Asa försökspark	Växjö	Ja	Nej
Kronobergs luftvårdsförbund	IVL, Lunds universitet	Växjö	Ja	Nej
Beräkningar av minskade utsläpp av växthusgaser	Gbg universitet	Växjö	Ja	Nej
Viltforskning Naturvårdsverket	SLU	Växjö	Ja	Nej
Skuggskogar	SLU (LNU)	Växjö	Ja	Ja
Skogsbränsleuttag	SLU	Västerås	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Västerås	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Västerås	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Västerås	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Västerås	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Västerås	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Västerås	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Västerås	Ja	Nej
Återvätning	SLU / UU	Uppsala	Ja	Nej
Adaptiv skogsskötsel	Skogforsk	Uppsala	Ja	Ja
Trädslagsförsök	Skogforsk	Uppsala	Ja	Nej
Viltbetesförsök	Skogsstyrelsen	Uppsala	Ja	Nej
Hyggesfritt skogsbruk	SLU	Härnösand	Ja	
Virke och skogsbruk för framtida förvaltning av kulturbyggnader	Hantverkslaboratoriet	Karlstad	Nej	Nej

Skogsskötsel i erosionskänsliga branter	SGU/Skogsstyrelsen	Karlstad	Ja	Nej
Proveniensförsök	SLU/Siljansfors	Karlstad	Ja	Nej
Proveniensförsök	Skogforsk	Karlstad	Ja	Nej
Proveniensförsök	Skogforsk	Karlstad	Ja	Nej
Proveniensförsök	Skogforsk	Karlstad	Ja	Nej
HF-kollen	Skogforsk	Karlstad, Luleå, Linköping, Strängnäs	Ja	Ja
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Linköping	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Linköping	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Linköping	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Linköping	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Linköping	Ja	Nej
Markundersökning	Östergötlands luftvårdsförbund	Linköping	Ja	Nej
Markundersökning	Östergötlands luftvårdsförbund	Linköping	Ja	Nej
Blandskogsskötsel	SLU	Lund	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Lund	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Lund	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Lund	Ja	Nej
Förädlingsmaterial	Skogforsk	Lund	Ja	Nej
Krondroppsnetet	IVL, Lunds universitet	Lund	Ja	Nej
Blekinge kustvatten och luftvårdsförbund	IVL/NIRAS	Lund	Nej	Ja
Hyggesfrikollen	Skogforsk	Luleå	Ja	Ja
Renlavstillväxt/betning	SLU	Luleå	Ja	Ja
Trees for me (snabbväxande lövträd)	SLU	Skara	Nej	Ja
Adaptiv skogsskötsel	Skogforsk	Skara	Ja	Nej
Ek-rika blandskogar	Gbg:s universitet	Skara	Ja	Nej
Projekt Lappuggla	Birdlife	Skara	Ja	Ja
Att skapa ett hållbart skogsbruk	IVL/FORMAS	Strängnäs	Nej	

Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll

KsSkr 2026:3

Utdrag ur protokoll fört vid kyrkostyrelsens sammanträde den 10 juni 2026.

Beslutande: Martin Modéus, ordförande, ledamöterna Wanja Lundby-Wedin, Håkan Widepalm, Britt Björneke, Anders Brunnstedt, Jesper Eneroth, Karin Janfalk, Lars Johnsson, Roberth Krantz och Olle Reichenberg samt tjänstgörande ersättarna Johannes Fransson, Katarina Glas, Ingvar Jonsson, Kjell O Lejon och Lena Östholm Munkberg.

Närvarande ersättare: Gunilla Franzén, Sofie Halvarsson och Edvina Palmcrantz.

Föredragande: Erika Brundin och Emma Hansen Dahlqvist.

Kyrkostyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag

att till kyrkomötet lämna skrivelsen 2026:3 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden.